

Briselē, 2024. gada 27. februārī
(OR. en)

6754/24

**Starpiestāžu lieta:
2023/0200(COD)**

CODEC 546
CADREFIN 41
POLGEN 44
FIN 172
COEST 127
UA PLATFORM 9
ELARG 17
NDICI 8
RELEX 217
ECOFIN 215
PE 28

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par Ukrainas mehānisma izveidi – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2024. gada 26.–29. februāris)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem ¹ Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo lietu pirmajā lasījumā.

¹ OV L 145, 30.6.2007., 5. lpp.

Šajā sakarā Ārlietu komitejas (*AFET*) priekšsēdētājs *David McALLISTER* (*PPE*, DE) un Budžeta komitejas (*BUDG*) priekšsēdētājs *Johan VAN OVERTVELDT* (*ECR*, BE) *AFET* un *BUDG* komitejas vārdā iesniedza kompromisa grozījumu (grozījums Nr. 8) minētajā regulas priekšlikumā, par kuru *Michael GAHLER* (*PPE*, DE) un *Eider GARDIAZABAL RUBIAL* (*S&D*, ES) bija sagatavojuši ziņojuma projektu, un divus grozījumus (grozījumi Nr. 9 un 10) normatīvajā rezolūcijā ar paziņojumiem. Par šiem grozījumiem ir panākta vienošanās minētās neoficiālās saziņas laikā. Citi grozījumi netika iesniegti.

II. BALSOJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2024. gada 27. februārī tika pieņemts kompromisa grozījums (grozījums Nr. 8) minētajā regulas priekšlikumā, kā arī grozījumi Nr. 9 un 10 normatīvajā rezolūcijā. Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ir ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā ².

Parlamenta nostāja atbilst tam, par ko iestādes iepriekš bija vienojušās. Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

² Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

P9_TA(2024)0083

Ukrainas mehānisma izveide

Eiropas Parlamenta 2024. gada 27. februāra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Ukrainas mehānismu (COM(2023)0338 – C9-0210/2023 – 2023/0200(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2023)0338),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 212. pantu un 322. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0210/2023),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgās komitejas apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2024. gada 14. februāra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas un Budžeta komitejas kopīgās apspriedes saskaņā ar Reglamenta 58. pantu,
 - ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstules,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas un Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0286/2023),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. apstiprina Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgo paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai un kas tiks publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā*;
-

3. apstiprina Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgo paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai un kas tiks publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā;
 4. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 5. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.
-

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2024. gada 27. februārī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/..., ■ ar ko izveido Ukrainas mehānismu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. pantu un 322. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas atzinumu¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

¹ *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts.

² Eiropas Parlamenta 2024. gada 27. februāra nostāja.

tā kā:

I

- (1) Kopš 2022. gada 24. februārī sākās neprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, Savienība, tās dalībvalstis un Eiropas finanšu iestādes ir mobilizējušas vēl nepieredzētu atbalstu Ukrainas ekonomiskajai, sociālajai un finansiālajai noturībai. Minētais atbalsts apvieno atbalstu no Savienības budžeta, tostarp pilnīgi vai daļēji no Savienības budžeta garantēto ārkārtas makrofinansiālo palīdzību un Eiropas Investīciju bankas (EIB) un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) atbalstu, kā arī turpmāku finansiālo atbalstu no dalībvalstīm.
 - (2) Eiropadome 2022. gada 23. jūnijā nolēma piešķirt kandidātvalsts statusu Ukrainai, kas ir paudusi stingru gribu savā virzībā uz Eiropu saistīt rekonstrukciju ar reformām. Tas, ka tiek turpināts spēcīgs atbalsts Ukrainai, ir svarīga Savienības prioritāte un pienācīgs veids, kā īstenot Savienības stingro politisko apņemšanos atbalstīt Ukrainu tik ilgi, cik nepieciešams.
-

- (3) Savienības makrofinansālās palīdzības sniegšana saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2463³ 2023. gadam par summu līdz 18 miljardiem EUR tika atzīta par pienācīgu veidu, kā 2023. gadā novērst Ukrainas finansējuma trūkumu, un palīdzēja mobilizēt ievērojamu finansējumu no citiem līdzekļu devējiem un starptautiskajām finanšu iestādēm. Tas bija būtisks faktors, kas izšķirīgā brīdī veicināja Ukrainas makroekonomisko un finansiālo noturību.
- (4) Ievērojamu finansiālu atbalstu Savienība ***ir sniegusi arī*** ar papildu paketi, kurā apvienoti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/947⁴ izveidotā Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta “Eiropa pasaulē” (*NDICI*-“Eiropa pasaulē”) līdzekļi un EIB aizdevumi. ***Atbalstu turpina sniegt arī dalībvalstu iestādes, kopienas, NVO un brīvprātīgo grupas.***

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2463 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido instrumentu atbalsta sniegšanai Ukrainai 2023. gadā (makrofinansālā palīdzība +) (OV L 322, 16.12.2022., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.).

- (5) Turklāt Padome nolēma par ārpusbudžeta palīdzības pasākumiem **6,1** miljarda EUR apmērā Ukrainas bruņoto spēku atbalstam no Eiropas Miera mehānisma, kas izveidots ar Padome Lēmumu (KĀDP) 2021/509 ⁵, un ar ***Padomes Lēmumu (KĀDP) 2022/1968⁶ izveidoja*** militārās palīdzības misiju Ukrainas atbalstam ar 0,1 miljardu EUR kopējām izmaksām. Savienība un tās dalībvalstis ir arī īstenojušas vēl nepieredzētu ārkārtas reakciju natūrā, izmantojot Savienības civilās aizsardzības mehānismu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES ⁷, un tā ir lielākā ārkārtas operācija kopš minētā mehānisma izveides.
- (6) Turklāt 2022. gada maijā izveidotās ES un Ukrainas solidaritātes joslas ir palīdzējušas Ukrainas ekonomikai līdz 2023. gada maija beigām radīt eksporta vērtību, kas tiek lēsta 31 miljarda EUR apmērā.

⁵ Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp.).

⁶ Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/1968 (2022. gada 17. oktobris) par Eiropas Savienības militārās palīdzības misiju Ukrainas atbalstam (*EUMAM Ukraine*) (OV L 270, 18.10.2022., 85. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

- (7) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir nodarījis Ukrainā zaudējumus, kas 2023. gada 24. februārī pārsniedza 270 miljardus EUR, un rekonstrukcijas izmaksas tiek lēstas 384 miljardu EUR apmērā, kā arī ir zaudēta piekļuve finanšu tirgiem un ievērojami samazinājušies publiskie ieņēmumi, savukārt publiskie izdevumi, kas nepieciešami humanitārās situācijas risināšanai un sabiedrisko pakalpojumu nepārtrauktības saglabāšanai, ir ievērojami palielinājušies. Minētās aplēses, kā arī no visiem citiem atbilstīgiem un secīgiem avotiem gūtā analītiskā informācija ir piemērots pamats, lai noteiktu attiecīgās finansējuma vajadzības turpmākajiem gadiem, ietverot reģionālus un nozaru apsvērumus.
- (8) Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) 2023. gada 30. martā aplēsa, ka valsts finansējuma trūkums līdz 2027. gadam sasniegs 75,1 miljardu EUR, un vienojās ar Ukrainu par četru gadu programmu 14,4 miljardu EUR vērtībā, kas nostiprinās politikas, kuras uztur fiskālo, ārējo, cenu un finanšu stabilitāti un atbalsta ekonomikas atveseļošanu, vienlaikus uzlabojot pārvaldību un stiprinot iestādes, lai veicinātu ilgtermiņa izaugsmi saistībā ar pēckara rekonstrukciju un Ukrainas virzību uz pievienošanos Savienībai.
-

- (9) *Nemot vērā Krievijas agresijas karu pret Ukrainu*, Ukrainas finansējuma vajadzības vēl nebūs pilnībā apmierinātas. *Tāpēc ir vajadzīgs ievērojams un* elastīgs atbalsts Ukrainas valdībai, kas tai palīdzēs saglabāt savas funkcijas, *nodrošināt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu*, kā arī atbalstīt valsts atveseļošanu, rekonstrukciju un modernizāciju ■ .
- (10) Krievijas agresijas karš *ir nodarījis* tādu kaitējumu Ukrainas ekonomikai, sabiedrībai un infrastruktūrai, ka *Ukrainai būs nepieciešams ievērojams* atbalsts *un institucionālās spējas*, lai saglabātu savas funkcijas, kā arī *īstermiņa* atbalsts *un palīdzība valsts* ātrai atveseļošanai, rekonstrukcijai un modernizācijai. Ukrainai būs nepieciešams vispusīgs atbalsts, lai *“atjaunotu uzlabojot” uz cilvēkiem vērstas atveseļošanas procesā, kas liek* pamatus brīvai, *kulturāli dinamiskai* un pārtikušai valstij *ar* Eiropas un globālajā ekonomikā labi integrētu *noturīgu ekonomiku, kura ir balstīta Savienības vērtībās un virzās uz* pievienošanos Savienībai.
-

- (11) Šādā kontekstā ir nepieciešams izveidot vienotu **ārkārtas** vidēja termiņa instrumentu, kas, nodrošinot koordināciju un efektivitāti, apvieno divpusējo atbalstu, ko Savienība sniedz Ukrainai. Tālab ir nepieciešams izveidot Ukrainas mehānismu (“mehānisms”) **laikposmam no 2024. līdz 2027. gadam**, kas nodrošina līdzsvaru starp elastību un plānojamību Savienības reakcijai nolūkā risināt Ukrainas finansējuma trūkumu un atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzības un kas vienlaikus atbalsta Ukrainas reformu centienus kā daļu no tās virzības pievienoties Savienībai.
- (12) **Nemot vērā** Ukrainas mehānisma **ārkārtas raksturu, ir svarīgi, lai tā** pamatā būtu Ukrainas rekonstrukcijas plāns (“Ukrainas plāns”), ko sagatavojusi Ukrainas valdība, **pienācīgi iesaistot Ukrainas Augstāko Radu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvjus**, un kas ir saskaņots, izvirza prioritātes un izveido strukturētu un prognozējamu Ukrainas atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas satvaru, **■** kurš skaidri saskan ar prasībām, kas jāizpilda, lai pievienotos Savienībai.
-

- (13) Savienības atbalsts Ukrainai 2024.–2027. gadā pirmkārt un galvenokārt būtu jāsniedz mehānisma ietvaros, *izvairoties no jebkādas iespējamās pārklāšanās ar citām programmām, jo īpaši ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1529⁸, un* nodrošinot konsekventu pieeju ar vienotu instrumentu, ko panāk, aizstājot vai attiecīgā gadījumā papildinot darbības esošo instrumentu ietvaros. *Atbalsts no mehānisma neietekmē turpmāko palīdzību Ukrainai un tās iespēju piedalīties Savienības programmās saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2027. gada.*
- (14) Šajā sakarā Savienības atbalstam no mehānisma būtu jāaizstāj divpusējais atbalsts, kas tiek sniegts saskaņā ar **NDICI-“Eiropa pasaulē”**. Tomēr ir svarīgi nodrošināt, ka Ukraina var turpināt saņemt reģionālo, tematisko, ātrās reaģēšanas un cita veida atbalstu no **NDICI-“Eiropa pasaulē”**, *jo īpaši* pārrobežu sadarbības programmām, un vispār turpināt veicināt reģionālo, makroreģionālo un pārrobežu sadarbību un teritoriālo attīstību, tostarp, īstenojot Savienības makroreģionālās stratēģijas.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1529 (2021. gada 15. septembris), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA III) (OV L 330, 20.9.2021., 1. lpp.).

- (15) Ārpus mehānisma būtu **pienācīgi un konsekventi** jānodrošina humānā palīdzība, aizsardzība un atbalsts dalībvalstīm, kuras sniedz aizsardzību **cilvēkiem**, kas bēg no kara **Ukrainā**. ■ Ukraina var turpināt saņemt atbalstu no attiecīgajām esošajām Savienības programmām Savienības budžeta ietvaros, **piemēram, no NDICI-“Eiropa pasaulē” darbībām, kas minētas 14) apsvērumā, Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instrumenta, kas izveidots ar Padomes Regulu (Euratom) 2021/948⁹, humānās palīdzības saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1257/96¹⁰ un kopējās ārpolitikas un drošības politikas pasākumiem, kā arī pasākumiem saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu ārpus Savienības budžeta. Turklāt Ukrainas subjekti var piedalīties Savienības iekšējās politikas programmās, piemēram, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/695¹¹, Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmā, kas izveidota ar Padomes Regulu (Euratom) 2021/765¹², programmā “Digitālā Eiropa”, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/694¹³, programmā “Fiscalis” sadarbībai nodokļu uzlikšanas jomā, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/847¹⁴, Muitas programmā sadarbībai muitas jomā, kas izveidota ar**

⁹ Padomes Regula (Euratom) 2021/948 (2021. gada 27. maijs), ar kuru izveido Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instrumentu, kas papildina Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, pamatojoties uz Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu, un ar ko atceļ Regulu (Euratom) Nr. 237/2014 (OV L 209, 14.6.2021., 79. lpp.).

¹⁰ Padomes Regula (EK) Nr. 1257/96 (1996. gada 20. jūnijs) par humāno palīdzību (OV L 163, 2.7.1996., 1. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 (OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp.).

¹² Padomes Regula (Euratom) 2021/765 (2021. gada 10. maijs), ar ko izveido Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu 2021.–2025. gadam, kas papildina pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un atceļ Regulu (Euratom) 2018/1563 (OV L 167 I, 12.5.2021., 81. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/694 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido programmu “Digitālā Eiropa” un atceļ Lēmumu (ES) 2015/2240 (OV L 166, 11.5.2021., 1. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/847 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido programmu Fiscalis sadarbībai nodokļu uzlikšanas jomā un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1286/2013 (OV L 188, 28.5.2021., 1. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/444¹⁵, Erasmus+, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/817¹⁶, programmā “ES – veselībai”, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/522¹⁷, programmā “Radošā Eiropa”, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/818¹⁸, Vides un klimata pasākumu programmā LIFE, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/783¹⁹, Vienotā tirgus programmā, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/690²⁰, Savienības civilās aizsardzības mehānismā, Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentā, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1153²¹, un Savienības Krāpšanas apkarošanas programmā, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/785²², kā arī citās attiecīgās programmās saskaņā ar to attiecīgajiem noteikumiem, mērķiem un attiecīgajiem asociācijas nolīgumiem.

-
- ¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/444 (2021. gada 11. marts), ar ko izveido Muitas programmu sadarbībai muitas jomā un atceļ Regulu (ES) Nr. 1294/2013 (OV L 87, 15.3.2021., 1. lpp.).
- ¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/817 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās *Erasmus+* un atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013 (OV L 189, 28.5.2021., 1. lpp.).
- ¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/522 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido Savienības rīcības programmu veselības jomā (programma “ES – veselībai”) 2021.–2027. gadam un atceļ Regulu (ES) Nr. 282/2014 (OV L 107, 26.3.2021., 1. lpp.).
- ¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/818 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido programmu “Radošā Eiropa” (2021.–2027. gads) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1295/2013 (OV L 189, 28.5.2021., 34. lpp.).
- ¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/783 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido vides un klimata pasākumu programmu (*LIFE*) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1293/2013 (OV L 172, 17.5.2021., 53. lpp.).
- ²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/690 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido iekšējā tirgus, uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu, konkurētspējas, augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības jomas un Eiropas statistikas programmu (vienotā tirgus programma) un atceļ Regulas (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014, un (ES) Nr. 652/2014 (OV L 153, 3.5.2021., 1. lpp.).
- ²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1153 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu un atceļ Regulas (ES) Nr. 1316/2013 un (ES) Nr. 283/2014 (OV L 249, 14.7.2021., 38. lpp.).
- ²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/785 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Savienības Krāpšanas apkarošanas programmu un atceļ Regulu (ES) Nr. 250/2014 (OV L 172, 17.5.2021., 110. lpp.).
-

- (16) Mehānismam būtu jāpalīdz novērst Ukrainas finansējuma trūkumu līdz 2027. gadam, prognozējamā, nepārtrauktā, sakārtotā un savlaicīgā veidā piešķirot ***neatmaksājamu atbalstu*** un ļoti izdevīgus ***aizdevumus***. Atbalstam no mehānisma būtu jāpalīdz saglabāt Ukrainas makrofinansiālo stabilitāti un mazināt Ukrainas ārējā finansējuma ierobežojumus.
- (17) Ir svarīgi, ka steidzami sākas investīcijas no mehānisma Ukrainas ***ilgtspējīgā*** atveseļošanā, rekonstrukcijā un modernizācijā, lai ***palīdzētu nodrošināt*** pienācīgus dzīves apstākļus Ukrainas iedzīvotājiem ***un, ja iespējams, atjaunotu kritisko infrastruktūru***, nodrošinātu nodarbinātības un ienākumu radīšanu un pakāpeniski samazinātu nepieciešamās starptautiskās palīdzības apmērus, ***vienlaikus mazinot kaitējumu videi, cik vien kara plosītā valstī tas ir iespējams, un atbalstot Ukrainu zaļās pārkārtošanās procesā.***

- (18) Vidēja termiņa perspektīvai, ko sniedz Ukrainas plāns ar vienotu instrumentu, būtu arī jānodrošina Ukraina virzīt investīcijas un reformas pārejai uz zaļu, **ilgtspējīgu**, digitālu un iekļaujošu ekonomiku un būtu jāpalīdz mobilizēt līdzīgi domājošus līdzekļu devējus, **tostarp no privātā sektora**, daudzgadu ieguldījuma Ukrainas atbalsta vajadzībām. **Investīcijas būtu, cik vien iespējams, jāsaista ar Savienības klimata un vides acquis, un tām būtu jāsaista ar Ukrainas nacionālā enerģētikas un klimata plāna īstenošanu.**
- (19) Atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas centienu pamatā vajadzētu būt Ukrainas atbildībai, ciešai sadarbībai un koordinācijai ar atbalsta valstīm un organizācijām un Ukrainas virzībai uz pievienošanos Savienībai. Paredzams, ka svarīga loma **šajā procesā, piedaloties tā izstrādē un pārbaudē**, būs arī Ukrainas vietējām un reģionālajām pārvaldes iestādēm, **kā arī Ukrainas pilsoniskās sabiedrības organizācijām**. Līdzbiedru sadarbība un programmas, kas ir iestrādātas partnerībās starp pilsētām un reģioniem Savienībā, no vienas puses, un pilsētām un reģioniem Ukrainā, no otras puses, **jau ir sekmējušas humānās palīdzības un cita veida palīdzības sniegšanu Ukrainai un tādējādi likušas pamatu** atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas procesa veicināšanai un paātrināšanai.
-

- (20) Savienībai būtu arī jāveicina cieša apspriešanās ar vietējām **un reģionālām** iestādēm, kuras aptver ļoti dažādus valsts pārvaldes zemākos līmeņus un atzarus, tostarp reģionus, pašvaldības, rajonus un teritoriālās kopienas (hromadas) un to apvienības, un to iesaistīšana, kā arī **cieša apspriešanās ar Ukrainas pilsoniskās sabiedrības organizācijām un to līdzdalība. Savienībai būtu jāmudina tās jēgpilni** piedalīties Ukrainas atveseļošanā, rekonstrukcijā un modernizācijā, balstoties uz ilgtspējīgu attīstību un īstenojot ilgtspējīgas attīstības mērķus vietējā **un reģionālā** līmenī. Savienībai būtu jāatzīst **un jāatbalsta** daudzveidīgās funkcijas, ko vietējās **un reģionālās** iestādes pilda kā **iekļaujošas** teritoriālās pieejas veicinātājas attīstībai vietējā mērogā, tostarp attiecībā uz decentralizācijas procesiem, **pilsoniskās sabiedrības organizāciju un vietējo kopienu** līdzdalību, **pārredzamību** un pārskatatbildību, un būtu vēl vairāk jāpalielina savs atbalsts vietējo un reģionālo iestāžu spēju veidošanai, **tostarp projektu īstenošanai mehānisma ietvaros, saskaņā ar vietējās pašpārvaldes principu, kā noteikts Eiropas vietējo pašvaldību hartā, kurā Ukraina ir viena no pusēm.**
-

- (21) Savienībai būtu jāatbalsta pāreja uz tādu pievienošanos, kas, pamatojoties uz dalībvalstu pieredzi, dotu ieguvumu Ukrainai. Minētajā atbalstā īpaša uzmanība būtu jāpievērš tādas pieredzes apmaiņai, kuru dalībvalstis guvušas savu reformu procesā.
- (22) Mehānisma ietvaros sniegtajam atbalstam būtu jābalstās arī uz sinerģijām, un tās būtu maksimāli jāpalielina, ar svarīgākajām organizācijām, kas atbalsta Ukrainas reformas un rekonstrukciju, piemēram, ***EIB grupu, starptautiskajām finanšu iestādēm, tostarp*** Pasaules Banku, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju un SVF; ***un Eiropas daudzpusējām finanšu iestādēm, tostarp ERAB un Eiropas Padomes Attīstības banku; un divpusējām finanšu iestādēm, piemēram, attīstības bankām un eksporta kredīta aģentūrām.***
-

- (23) Ņemot vērā ar karu saistīto nenoteiktību, ir lietderīgi, ka mehānismam būtu jāvar sniegt Ukrainai atbalstu pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos, jo īpaši gadījumā, ja kara situācija būtiski pasliktinās, un nolūkā saglabāt tās makrofinansiālo stabilitāti un nodrošināt mehānisma mērķu sasniegšanu. Šāda ārkārtas finansēšana būtu **jānodrošina uz atsevišķiem laikposmiem, kas nepārsniedz trīs mēnešus, un tā** ar Padomes īstenošanas lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma būtu jānodrošina tikai tad, ja tiek secināts, ka Ukraina, būdama atbalsta saņēmēja, nevar izpildīt nosacījumus, kas saistīti ar mehānisma sniegtajiem atbalsta veidiem, un tā būtu jāpārtrauc, tiklīdz no jauna kļūst iespējama minēto nosacījumu izpilde. Šādai ārkārtas finansēšanai nebūtu jāietekmē finansējums no citiem konkrētiem Savienības instrumentiem, kas būtu jāmobilizē dabas katastrofu vai citu humanitāru vai civilās aizsardzības ārkārtas situāciju gadījumā. **Vajadzības gadījumā pirms Ukrainas plāna pieņemšanas un pamatnolīguma noslēgšanas varētu būt pieejams ārkārtas finansējums no mehānisma. Attiecīgā gadījumā tas varētu papildināt ārkārtas pagaidu finansējumu.**
-

- (24) Šīs regulas īstenošanas vispārīgo politikas satvaru būtu jāveido paplašināšanās politikas satvaram, ko noteikusi Eiropadome un Padome, Asociācijas nolīgumam starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses²³ (“Asociācijas nolīgums”), kas ietver padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu, daudzpusējiem nolīgumiem, kuru puse ir Savienība, un citiem nolīgumiem, kas izveido juridiski saistošas attiecības ar Ukrainu, kā arī Eiropas Parlamenta rezolūcijām, Komisijas paziņojumiem un Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos kopīgiem paziņojumiem. Komisijai būtu jānodrošina saskanība starp atbalstu no mehānisma un paplašināšanās politikas satvaru.
- (25) Līguma par Eiropas Savienību (LES) 49. pants nosaka, ka jebkura Eiropas valsts, kas ievēro vērtības, kuras respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības, un apņemas minētās vērtības sekmēt, var lūgt, lai to uzņem Savienības locekli. Minētās vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda *iekļautība*, plurālisms, kur nav diskriminācijas, kur valda tolerance, taisnīgums, solidaritāte un *dzimumu* līdztiesība.

²³ OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.

- (26) Eiropas valsts, kas iesniegusi pieteikumu pievienoties Savienībai, var kļūt par Savienības dalībvalsti tikai tad, kad ir apliecināts, ka tā pilnībā atbilst pievienošanās kritērijiem, kas tika noteikti Eiropadomes 1993. gada jūnija sanāksmē Kopenhāgenā (“Kopenhāgenas kritēriji”), un ar noteikumu, ka Savienība spēj integrēt jauno dalībvalsti. Kopenhāgenas kritēriji attiecas uz to institūciju stabilitāti, kas nodrošina demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un minoritāšu tiesību ievērošanu un aizsardzību, uz funkcionējošas tirgus ekonomikas pastāvēšanu, kā arī uz spēju izturēt konkurences spiedienu un tirgus spēkus Savienībā un uz spēju uzņemties ne tikai Līgumos paredzētās tiesības, bet arī pienākumus, tostarp īstenot politiskās, ekonomiskās un monetārās savienības mērķus.
-

- (27) Savienības un Ukrainas kopīgajās interesēs ir pastiprināt Ukrainas centienus reformēt savu politisko, tiesisko un ekonomisko sistēmu, lai pievienotos Savienībai. ***Kandidātvalsts statusa piešķiršana Ukrainai ir ģeostratēģisks*** Savienības ieguldījums mierā, drošībā, stabilitātē un labklājībā un dod Savienībai lielākas iespējas pievērsties globāliem izaicinājumiem. Tas arī paver plašākas ekonomiskās un ar tirdzniecību saistītas iespējas, kas sniedz abpusēju ieguvumu gan Savienībai, gan Ukrainai, vienlaikus atbalstot pakāpenisku valsts transformāciju. Iespējai kļūt par Savienības dalībvalsti piemīt spēcīga transformējoša ietekme, kas rada pozitīvas izmaiņas demokrātijā, politikā, ekonomikā un sabiedrībā.
- (28) Pieņemt Savienības pamatvērtības un apņemties tās ievērot ir izvēle, un tas ir izšķirīgi Ukrainai, tiecoties kļūt par Savienības dalībvalsti. Ņemot to vērā, ir svarīgi, ka Ukraina uzņemas atbildību un pilnībā apņemas sargāt Savienības vērtības, kā arī atbalstīt noteikumus un vērtībās balstītu globālo kārtību un savu iedzīvotāju interesēs aktīvi veic nepieciešamās reformas.
-

- (29) Rekonstrukcija pēc Krievijas agresijas kara nodarītā kaitējuma nevar aprobežoties tikai ar iznīcinātā atjaunošanu tādā stāvoklī, kādā tas bija pirms kara. Rekonstrukcija paver iespēju atbalstīt Ukrainu tās integrācijas procesā iekšējā tirgū un tās ilgtspējīgas zaļās un digitālās pārejas paātrināšanā saskaņā ar Savienības politikām, ***vienlaikus veicinot ekonomikas integrāciju ar Savienību un sekmējot sociālekonomisko attīstību un pārrobežu sadarbību. Tāpēc*** mehānismam būtu jāveicina rekonstrukcija tā, ka tiek modernizēta un uzlabota Ukrainas ekonomika ■ , pamatojoties uz Savienības noteikumiem un standartiem, ■ investējot Ukrainas pārejā uz ***ilgtspējīgu***, zaļu, digitālu un iekļaujošu ekonomiku, ***tādējādi sniedzot labumu sabiedrībai kopumā un īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātu grupu vajadzībām. Kultūras mantojuma rekonstrukcijas pamatā vajadzētu būt valstu, starptautiskajai un Eiropas praksei, standartu noteikšanas dokumentiem, principiem, piemēram, Jaunajam Eiropas “Bauhaus”, un gūtajai pieredzei, un tai būtu jāatbilst Eiropas kvalitātes principiem attiecībā uz Savienības finansētām intervencēm, kas var ietekmēt kultūras mantojumu. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš no mehānisma finansēto darbību ilgtspējas un pienācīgas aizsardzības nodrošināšanai, ņemot vērā kibernetikas riskus un vispārējo drošības apdraudējuma ainu.***
-

(30) *Ņemot vērā nepieciešamību ilgtspējīgā un nākotnes prasībām atbilstošā veidā atbalstīt Ukrainas atveseļošanu un rekonstrukciju, mehānismam nebūtu jāatbalsta darbības vai pasākumi, kas veicina investīcijas fosilajās degvielās vai kas neievēro principu “nenodarīt būtisku kaitējumu”, tostarp biodaudzveidībai vai klimatam, ja vien šādas darbības vai pasākumi nav absolūti nepieciešami mehānisma mērķu sasniegšanai, cik vien kara plosītā valstī tas ir iespējams. Šādas darbības vai pasākumi attiektos, piemēram, uz saimniecisko darbību turpināšanu vai steidzamu atveseļošanas un rekonstrukcijas vajadzību apmierināšanu. Tajos būtu jāņem vērā nepieciešamība noturīgā veidā atjaunot un modernizēt infrastruktūru un atjaunot kara izpostīto dabas vidi. Vajadzības gadījumā tie būtu jāpapildina ar atbilstošiem pasākumiem, lai izvairītos no jebkādas negatīvas ietekmes, to novērstu vai samazinātu un, ja iespējams, kompensētu.*

- (31) Mehānismam būtu jāveicina, ka tiek ievērota Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām²⁴ un Parīzes nolīgums, kas pieņemts saskaņā ar minēto konvenciju²⁵ (“Parīzes nolīgums”), Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija par bioloģisko daudzveidību²⁶ un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija par cīņu pret pārtuksnešošanas valstīs, kurās novērojami ievērojami sausuma periodi un/vai pārtuksnešanās, jo īpaši Āfrikā²⁷, un tam nebūtu jāveicina vides degradācija vai jānodara kaitējums videi vai klimatam. Jo īpaši, mehānisma kontekstā piešķirtajam finansējumam būtu jāsaņem ar ilgtermiņa mērķi globālās vidējās temperatūras pieaugumu noturēt krietni zem 2° C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un arī turpmāk censties ierobežot temperatūras kāpumu līdz 1,5° C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni. Tam būtu arī jāsaņem gan ar mērķi palielināt spēju pielāgoties klimata pārmaiņu negatīvajām sekām un veicināt noturību pret klimata pārmaiņām, gan ar atbalstu biodaudzveidības saglabāšanai, aprites ekonomikai un nulles piesārņojumam. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš darbībām, kas rada līdzīgumus un sasniedz vairākus mērķus, tostarp klimata, biodaudzveidības un vides jomā. ***Nemot vērā Krievijas agresijas kara izraisīto milzīgo kaitējumu videi, mehānisms varētu palīdzēt risināt no tā izrietošās problēmas.***

²⁴ OV L 33, 7.2.1994., 13. lpp.

²⁵ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

²⁶ OV L 309, 13.12.1993., 3. lpp.

²⁷ OV L 83, 19.3.1998., 3. lpp.

Mehānismam, cik vien iespējams, būtu jāveicina klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām, vides aizsardzība, tostarp bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, un zaļā pārkārtošanās vai jāpalīdz risināt no tām izrietošos izaicinājumus. Šādai veicināšanai, cik vien kara plosītā valstī tas ir iespējams, būtu jāatbilst vismaz 20 % no kopējā apjoma, kas atbilst atbalstam saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru un investīcijām saskaņā ar Ukrainas plānu. Minētais apjoms būtu jāaprēķina, ciktāl tas ir piemērojami un atbilstīgi, pamatojoties uz koeficientiem, kurus izmanto esošajās metodoloģijās klimata un biodaudzveidības jomā, piemēram, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/241²⁸ VI pielikumā un papildu intervences jomās, kas koriģētas saistībā ar mehānismu.

- (32) *Mehānismam būtu jācenšas uzlabot informētību par noziegumiem pret vidi Ukrainā un cīnīties pret tiem, atbalstot Kijivas protokola par piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistriem īstenošanu un nodrošinot vides aizsardzības tiesību aktu ievērošanu.*

- (33) No mehānisma finansētajiem pasākumiem, *cik vien kara plosītā valstī tas ir iespējams, būtu jāatbilst Savienības standartiem klimata un vides jomā. Minētajos pasākumos būtu jāintegrē arī klimata pārmaiņas, vides aizsardzība, cilvēktiesības, miers, demokrātija, dzimumu līdztiesība un nediskriminēšana, un attiecīgā gadījumā katastrofu riska mazināšana, kā arī progress ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā. No mehānisma sniegtā atbalsta pamatā vajadzētu būt arī principam “nevienu neatstāt novārtā”, un tam būtu jācenšas nodrošināt līdzsvarotu un vajadzībās balstītu resursu piešķiršanu un izmantošanu.*
-

- (34) Šīs regulas īstenošanā būtu jāvadās pēc vienlīdzības, **iekļautības** un nediskriminēšanas principiem, kas izstrādāti Savienības, kurā valda līdztiesība, stratēģijās. Tai būtu **jānovērš un jāapkarot vardarbība pret sievietēm, ar dzimumu saistīta vardarbība un vardarbība ģimenē. Tai būtu jāmudina sievietes jēgpilni piedalīties lēmumu pieņemšanas procesos, jāveicina un jāsekmē dzimumu līdztiesība, pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm un meitenēm un viņu tiesību aizsardzība un veicināšana, ņemot vērā ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānus, attiecīgos Padomes secinājumus un starptautiskās konvencijas. Mehānismam būtu jāpalīdz risināt sociālās veselības problēmas, ietverot psihoemocionālo veselību, kas ir nepieciešama veselīgai pēckara sabiedrībai un īpašu uzmanību pievēršot bērniem.** Mehānisma īstenošanai būtu jānotiek saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām²⁹ un jānodrošina **attiecīgo ieinteresēto personu iesaiste lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī tā** investīciju un tehniskās palīdzības pieejamība. **Mehānismam vajadzētu būt saskaņā arī ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām, un tam būtu jāatbalsta bērni un jaunieši kā svarīgi pārmaiņu veicinātāji un Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanas sekmētāji.**

²⁹ OV L 23, 27.1.2010., 35. lpp.

- (35) Tiesiskuma, tostarp tiesu varas neatkarības, stiprināšana, *atbalsts deoligarhizācijas centieniem*, cīņa pret *korupciju un jo īpaši augsta līmeņa* korupciju, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, *nodokļu apiešanu, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, krāpšanu nodokļu jomā* un organizēto noziedzību, *pārredzamības, tostarp publiskas piekļuves informācijai, stiprināšana*, laba pārvaldība visos līmeņos *un pilsoniskās sabiedrības organizāciju, tostarp cilvēktiesību organizāciju, līdzdalība, un* neatkarīgu un plurālistisku mediju aizsardzība, publiskās pārvaldes reformas pastiprināšana, tostarp tādās jomās kā publiskais iepirkums, konkurence un valsts atbalsts, ■ joprojām ir svarīgākie izaicinājumi, un Ukrainai tie ir būtiski, lai tuvinātos Savienībai un sagatavotos pilnībā uzņemties Savienības dalībvalsts pienākumus. Ņemot vērā to, ka minētajās jomās veiktās reformas noris ilgākā termiņā un ir jāgūst manāmi rezultāti, minētie jautājumi ar mehānisma ietvaros sniegto atbalstu būtu jāatrisina pēc iespējas drīz.
-

- (36) Saskaņā ar līdzdalības demokrātijas principu ***un līdzsvara un atvaru stiprināšanai***, Savienībai būtu jāmudina stiprināt parlamenta kapacitāti, parlamentāro uzraudzību, demokrātiskās procedūras un taisnīga pārstāvību Ukrainā, ***kā arī jāmudina reģionus un pašvaldības, kā arī pilsonisko sabiedrību jēgpilni piedalīties visos demokrātiskā procesa posmos, tādējādi nodrošinot lielāku demokrātisko kontroli. Ukrainas plānam būtu jāparāda, kā ieinteresēto personu jēgpilnā līdzdalība tika plānota un īstenota, izmantojot apspriešanās, nodrošinot pietiekami ilgu laiku un pārredzamību un paredzot skaidras procedūras attiecībā uz sniegto ieguldījumu pēcpasākumiem. Saskaņā ar Ukrainas konstitucionālo kārtību Augstākā Rada būtu jāinformē un ar to būtu jāapspriežas visos mehānisma pastāvēšanas cikla posmos. Būtu jāņem vērā visu to debašu rezultāti, ko Augstākā Rada rīkojusi par Ukrainas plānu, vai visi atzinumu, kurus tā sniegusi šajā sakarā.***
- (37) Uzlabota stratēģiskā un operatīvā sadarbība drošības jomā starp Savienību un Ukrainu ir būtiska, lai efektīvi un iedarbīgi vērstos pret drošības apdraudējumiem, ***tostarp hibrīddraudiem, piemēram, kiberdraudiem, kā arī stiprinātu noturību pret dezinformāciju, ārvalstu īstenotām manipulācijām ar informāciju un iejaukšanos***, un apkarotu organizēto noziedzību un terorismu.
-

- (38) Darbībām mehānisma ietvaros *saskaņā ar LES 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu un saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu mērķiem un principiem* attiecīgā gadījumā būtu arī jāatbalsta uzticības veicināšanas pasākumi un procesi, kas veicina tiesiskumu, patiesības noskaidrošanu, *visaptverošu pēckonflikta atjaunošanu iekļaujošas un miermīlīgas sabiedrības labā un* reparācijas, un neatkārtotānās garantijas, kā arī pierādījumu vākšanu par kara laikā pastrādātajiem noziegumiem *un to, ka attiecīgā gadījumā dara pieejamus attiecīgos konstatējumus. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš atbalstam formālajai, ikdienējai un neformālajai izglītībai miera jomā.*
- (39) Mehānisma ietvaros sniegtais atbalsts būtu jādara pieejams ar priekšnosacījumu, ka Ukraina turpina ievērot efektīvus demokrātijas mehānismus un institūcijas, tostarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu, un tiesiskumu un garantēt cilvēktiesību, tostarp pie minoritātēm piederošu personu tiesību, ievērošanu.
- (40) Atbalsts mehānisma ietvaros, tostarp Ukrainas virzībai uz pievienošanos, būtu jāsniedz uz noteiktu kritēriju pamata un ar skaidriem nosacījumiem, lai sasniegtu vispārīgos un konkrētos mērķus.
-

- (41) Mehānisma vispārīgajiem mērķiem *inter alia* vajadzētu būt palīdzēt Ukrainai vērsties pret kara radītajām sociālajām, ekonomiskajām, *psiholoģiskajām* un vides sekām, veicināt valsts rekonstrukciju, tostarp *miermīlīgu* atveseļošanu, rekonstrukciju, *atjaunošanu* un modernizāciju, stiprināt sociālo *un teritoriālo kohēziju un demokrātisko*, ekonomisko, **■** vides noturību *un* veicināt pakāpenisku integrāciju Savienības un globālajā ekonomikā un tirgos, *kā arī augšupēju ekonomisko, sociālo un vides konvergenci virzībā uz Savienības standartiem* un, atbalstot Ukrainas pievienošanās procesu, palīdzēt tai sagatavoties dalībai Savienībā nākotnē. Šādi mērķi būtu jāsasniedz savstarpēji pastiprinošā veidā.
-

- (42) Saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru mehānismam būtu jāatbalsta solidaritāte, integrācija un sociālais taisnīgums, lai radītu un uzturētu kvalitatīvu nodarbinātību un ilgtspējīgu *un iekļaujošu* izaugsmi, nodrošinātu iespēju, *izglītības* un sociālās aizsardzības vienlīdzību un pieejamību, aizsargātu grupas *ne aizsargātās situācijās* un uzlabotu dzīves līmeni. Mehānismam būtu arī jāpalīdz cīnīties pret nabadzību un risināt bezdarba jautājumu, un radīt kvalitatīvas darbvietas un iekļaut un integrēt nelabvēlīgā situācijā esošas grupas. Mehānismam būtu jānodrošina iespējas investēt prasmēs, tostarp profesionālās izglītības un apmācības ceļā, ar mērķi sagatavot darbaspēku digitālajai un zaļajai pārejai. Tam būtu arī jāveicina sociālā dialoga, infrastruktūras un pakalpojumu stiprināšana.
- (43) Mehānismam būtu jānodrošina konsekvence ar LES 21. pantā noteiktajiem Savienības ārējās darbības vispārīgajiem mērķiem, tostarp tādiem kā pamattiesību un principu ievērošana, kā arī cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma pamatprincipu aizsardzība un veicināšana, tostarp korupcijas apkarošanas, tiesu varas, publiskās pārvaldes, *labas pārvaldības, kā arī pārredzamības un pārskatatbildības jomā*, un mehānismam būtu jānodrošina papildināmība ar minētajiem mērķiem.
- (44) Ņemot vērā ar Krievijas agresijas karu saistīto nenoteiktību, mehānismam vajadzētu būt elastīgam, ļaujot Savienībai apmierināt Ukrainas vajadzības ar dažādotu instrumentu kopumu, kuri nodrošina finansējumu Ukrainas valstij, atbalsta atveseļošanas un rekonstrukcijas īstermiņa prioritātes, investīcijas un piekļuvi finansējumam, kā arī tehnisko palīdzību, spēju veidošanu un citas attiecīgas darbības.
-

- (45) Savienības atbalsts būtu jāorganizē trīs pīlāros, proti, finansiālā atbalsta pīlārs Ukrainas reformu un investīciju īstenošanai, kā arī valsts makrofinansiālās stabilitātes saglabāšanai, kā noteikts Ukrainas plānā; Ukrainai paredzēto investīciju satvara pīlārs, kas mobilizē investīcijas un uzlabo piekļuvi finansējumam, un pievienošanās palīdzības pīlārs, kas mobilizē tehniskās speciālās zināšanas un spēju veidošanu.
- (46) Tā kā Ukrainas atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzības ir ievērojamas un tās nevar segt tikai no Savienības budžeta vien, vienlīdz svarīgām vajadzētu būt gan publiskajām, gan privātajām investīcijām. Mehānismam būtu jāļauj **laikus** mobilizēt gan publiskās, gan privātās investīcijas un būtu jāparedz iespēja palielināt atbalstu investīcijām ilgtermiņa rekonstrukcijā, kad to ļaus apstākļi, ņemot vērā Ukrainas īstenošanas un apguves spēju. ***Privāto investīciju mobilizēšanai, izmantojot mehānismu, būtu jāveicina Ukrainas ilgtermiņa konkurētspēja un inovācijas spējas.***
-

- (47) *Krievija ir pilnībā jāsauc pie atbildības, un tai ir jāsamaksā par milzīgo kaitējumu, kuru nodarījis tās agresijas karš pret Ukrainu, kas ir klajš Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu pārkāpums. Savienībai un tās dalībvalstīm ciešā sadarbībā ar citiem starptautiskajiem partneriem būtu jāturpina strādāt pie šā mērķa sasniegšanas saskaņā ar Savienības un starptautiskajām tiesībām, ņemot vērā to, ka Krievija ir nopietni pārkāpusi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu 2. panta 4. punktā noteikto aizliegumu pielietot spēku, un ņemot vērā principu, kas paredz valsts atbildību par starptautiski nelikumīgām darbībām, tostarp pienākumu kompensēt finansiāli novērtējamu nodarīto kaitējumu. Ir svarīgi, lai koordinācijā ar starptautiskajiem partneriem tiktu panākts progress cita starpā jautājumā par to, kā veidā, kas ir saderīgs ar piemērojamām līgumsaistībām, un saskaņā ar Savienības un starptautiskajām tiesībām privāto subjektu rīcībā esošos ārkārtas ieņēmumus, kas gūti tieši no imobilizētajiem Krievijas aktīviem, varētu novirzīt Ukrainas un tās atveseļošanas un rekonstrukcijas atbalstam.*
- (48) No mehānismam sniegtā Savienības atbalsta maksimālajai kopējai summai laikposmā no 2024. līdz 2027. gadam visu veidu atbalstam vajadzētu būt 50 miljardiem EUR faktiskajās cenās. Ņemot vērā mainīgos apstākļus un paša mehānisma mērķus, Savienības atbalstam ir jānodrošina līdzsvars starp elastīgumu un plānojamību.
-

- (49) Attiecībā uz Savienības atbalstu, kas netiek sniegts aizdevumu veidā, šī regula būtu jāfinansē no Ukrainas rezerves un jāpiemēro atbilstoši tai, kā paredzēts Padomes Regulā (ES, Euratom) 2020/2093³⁰, par summu līdz **17** miljardiem EUR laikposmam no 2024. līdz 2027. gadam. Minētā maksimālā summa ikgadējās budžeta procedūras laikā nav Eiropas Parlamenta un Padomes galvenā atsauces summa tādā nozīmē, kādā tā noteikta 18. punktā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumā starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem³¹, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai. ***Potenciālus ieņēmumus varētu gūt saskaņā ar attiecīgajiem tiesību aktiem attiecībā uz privāto struktūru rīcībā esošu ārkārtas ieņēmumu izmantošanu, kas gūti tieši no imobilizētajiem Krievijas Centrālās bankas aktīviem.***

³⁰ Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433I, 22.12.2020., 11. lpp.).

³¹ OV L 433I, 22.12.2020., 28. lpp.

- (50) *Saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 10.b pantu* Ukrainas rezerves mobilizēšanai būtu *jādod iespēja nodrošināt* gada *maksimālo* summu *5 miljardu EUR apmērā* atbalstam, kas netiek sniegts aizdevuma veidā. *Atbalsta, kas netiek sniegts aizdevuma veidā, maksimālās gada summas neizmantošanai daļai būtu jāpaliek pieejamai tā laikposma atlikušajā daļā, kuram mehānisms ir izveidots.*
- (51) Saistībā ar Savienības ierobežojošajiem pasākumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz LES 29. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 215. panta 2. punktu, finansējumu vai ekonomiskos resursus nedrīkst ne tieši, ne netieši darīt pieejamus sarakstā iekļautām juridiskām personām, vienībām vai struktūrām vai izmantot par labu tām. Tādēļ sarakstā iekļautas juridiskās personas, vienības vai struktūras un juridiskās personas, vienības vai struktūras, kas tām pieder vai ko tās kontrolē, nevar saņemt mehānisma atbalstu.
- (52) Saistību apropriācijas un attiecīgās maksājumu apropriācijas no Ukrainas rezerves būtu jāmobilizē katru gadu budžetā, pārsniedzot daudzgadu finanšu shēmas maksimālo summu.
-

- (53) Attiecībā uz to mehānisma atbalsta daļu, kas tiek sniegta aizdevumu veidā, ir lietderīgi paplašināt Savienības budžeta garantiju, lai segtu Ukrainai sniegto finansiālo palīdzību, kas ir apstiprināta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046³² 220. panta 1. punktu. Tāpēc Regula (ES, *Euratom*) 2020/2093 **mobilizē** nepieciešamās apropriācijas Savienības budžetā, pārsniedzot daudzgadu finanšu shēmā noteiktos maksimālos apjomus finansiālajai palīdzībai Ukrainai, kas pieejama līdz 2027. gada beigām.
- (54) Ievērojot Savienības budžeta gada pārskata principu, būtu jāparedz iespēja saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 piemērot elastības iespējas citām politikām, proti, attiecībā uz līdzekļu pārnēsumiem un atkārtotu piešķiršanu, lai nodrošinātu Savienības līdzekļu efektīvu izmantošanu, tādējādi maksimāli palielinot mehānisma ietvaros pieejamos Savienības līdzekļus.
- (55) Attiecīgā gadījumā būtu jāparedz kvalificēšanās ierobežojumi mehānisma atbalsta piešķiršanas procedūrās, ņemot vērā darbības specifiku vai gadījumos, kad darbība ietekmē drošību vai sabiedrisko kārtību.

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

- (56) Lai nodrošinātu efektīvu mehānisma īstenošanu, ***Ukrainai ir jāsniedz publiska piekļuve informācijai par iespējām iegūt finansējumu no mehānisma un jānodrošina brīva un godīga konkurence konkursa un dotāciju piešķiršanas procesos, ko veic mehānisma ietvaros. Mehānismam būtu jāpalīdz*** veicināt Ukrainas integrāciju Eiropas vērtības ķēdēs, tā ka visām piegādēm un materiāliem, ko finansē un iepērk mehānisma ietvaros, vajadzētu būt no dalībvalstīm, Ukrainas, ***Rietumbalkānu partneriem, Gruzijas un Moldovas,*** Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu līgumslēdzējām pusēm ***un*** valstīm, ***kuras sniedz Ukrainai tāda līmeņa atbalstu, kas ir salīdzināms ar to, kuru sniedz Savienība, ņemot vērā to ekonomikas lielumu, un*** kurām Komisija ir noteikusi savstarpēju piekļuvi ārējai palīdzībai Ukrainā, izņemot gadījumus, kad piegādes un materiālus nevar iegūt ar saprātīgiem nosacījumiem nevienā no minētajām valstīm. ***Pēdējā gadījumā Komisijai būtu par to jāinformē Padome.***
-

- (57) Savienībai būtu jācenšas maksimāli efektīvi izmantot pieejamos resursus, lai optimizētu savas ārējās darbības ietekmi. Tas būtu jāpanāk, nodrošinot saskaņotību, konsekveni un papildināmību ar pārējiem Savienības ārējās finansēšanas instrumentiem, kā arī veidojot sinerģijas ar citām Savienības politikām un programmām. Lai maksimāli palielinātu apvienoto intervenču ietekmi nolūkā sasniegt kopīgu mērķi, mehānismam vajadzētu sniegt ieguldījumu darbībās citu programmu ietvaros, ***neradot atbalsta pasākumu dublēšanos***.
- (58) Savienībai būtu jāsekmē daudzpusēja un noteikumos un vērtībās balstīta pieeja vispārējam labumam un izaicinājumiem un šajā ziņā būtu jāsadarbojas ar dalībvalstīm, partnervalstīm, starptautiskām organizācijām un citiem līdzekļu devējiem.
-

- (59) Ņemot vērā nepieciešamību koordinēt starptautisko atbalstu Ukrainas atveseļošanai, rekonstrukcijai un modernizācijai, dalībvalstīm, trešām valstīm, starptautiskām organizācijām, starptautiskajām finanšu iestādēm vai citiem avotiem vajadzētu būt iespējai sniegt ieguldījumu mehānisma īstenošanā. Šādi ieguldījumi būtu jāīsteno saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, un tiem būtu jāveido ārējie piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 21. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktu, d) un e) apakšpunktu. ***Atbalstam no mehānisma, cik vien iespējams, vajadzētu būt integrētam starptautiskos centienos virzībā uz finanšu arhitektūru Ukrainas atveseļošanai, un tas būtu jākoordinē ar attiecīgajiem līdzekļu devējiem un starptautiskajām finanšu iestādēm.***
-

- (60) Komisijai un dalībvalstīm būtu jānodrošina sava atbalsta **■** saskaņotība, konsekvence, ***papildināmība un pārredzamība***, jo īpaši, ***ar attiecīgajām ieinteresētajām personām*** regulāri apspriežoties un bieži apmainoties ar informāciju dažādos atbalsta sniegšanas cikla posmos, tostarp vietējā ***un reģionālā*** līmenī. Ņemot vērā dažādu starptautisko līdzekļu devēju klātbūtni, būtu jāspēr arī soļi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu labāku koordināciju un papildināmību ar citiem līdzekļu devējiem, tostarp, regulāri apspriežoties ***un īstenojot stratēģiskus informatīvus pasākumus***. Šajā sakarā būtu jāizmanto Ukrainas daudzāģentūru līdzekļu devēju koordinācijas platforma kā jau izveidots forums šāдай apmaiņai.
- (61) Uz šo regulu būtu jāattiecina horizontālie finanšu noteikumi, ko, pamatojoties uz 322. pantu LESD, pieņēmis Eiropas Parlaments un Padome. Minētie noteikumi ir paredzēti Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046 un jo īpaši nosaka procedūru budžeta izveidei un izpildei ar dotācijām, godalgām, iepirkumu, netiešo pārvaldību, finanšu instrumentiem, budžeta garantijām, finansiālo palīdzību un ārējo ekspertu izdevumu atlīdzināšanu, kā arī paredz finanšu dalībnieku atbildības pārbaudes.
-

- (62) Finansēšanas veidi un īstenošanas metodes saskaņā ar šo regulu būtu jāizvēlas, pamatojoties uz to spēju sasniegt mehānisma mērķus un gūt rezultātus, jo īpaši, ņemot vērā kontroles izmaksas, administratīvo slogu un sagaidāmo neatbilstības risku. Būtu arī jāapsver vienreizēju maksājumu, vienotas likmes un vienības izmaksu izmantošana, kā arī finansējums, kas nav saistīts ar izmaksām, kā minēts Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 125. panta 1. punkta a) apakšpunktā.
- (63) Ar Ukrainu būtu jānoslēdz pamat nolīgums, lai noteiktu Savienības un Ukrainas finansiālās sadarbības principus, tostarp nepieciešamos mehānismus izdevumu kontrolei un revīzijai, ***un nodrošinātu, ka Ukraina sasniedz augstu Savienības finanšu interešu aizsardzības līmeni, kas ir salīdzināms ar Regulā (ES, Euratom) 2018/1046 un citos saistītajos Savienības tiesību aktos paredzēto līmeni ("pamat nolīgums")***. Vajadzības gadījumā atkarībā no attiecīgā pīlāra būtu jānoslēdz arī finansēšanas un aizdevuma nolīgumi ar Ukrainu, lai definētu nosacījumus līdzekļu atbrīvošanai.
-

- (64) Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 209. panta 3. punkta pirmās, otrās un ceturtais daļas, ir lietderīgi, ka atmaksājumi un ieņēmumi no finanšu instrumentiem, kas tiek atbalstīti ar šo regulu, veido iekšējos piešķirtos ieņēmumus mehānismam vai tā pēctecīgajai programmai.
- (65) Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 213. panta 4. punkta a) apakšpunkta, ir lietderīgi, ka Ukrainas garantijai izveidoto uzkrājumu pārpalikums veido iekšējos piešķirtos ieņēmumus mehānismam vai tā pēctecīgajai programmai.
- (66) Mehānisma I pīlāra ietvaros būtu jānodrošina finansējums, lai atbalstītu Ukrainas plāna īstenošanu, kurā noteikta Ukrainas reformu un investīciju programma virzībā uz mehānisma vispārējo un konkrēto mērķu sasniegšanu, kas arī būtu jāintegrē ekonomikas un fiskālās politikas satvarā. Finansējums I pīlāra ietvaros būtu jānodrošina pēc Ukrainas plānā paredzēto nosacījumu apmierinošas izpildes.
-

- (67) Ukrainai Ukrainas plāns būtu jāsagatavo kā saskaņota, visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija Ukrainas atjaunošanai un modernizēšanai, ar ko atbalsta tās ekonomikas, sociālo un vides atveseļošanu, **ilgtspējīgu attīstību** un tās progresu virzībā uz pievienošanos Savienībai. Tādējādi Ukrainas plāns arī nodrošinātu pamatu citiem līdzekļu devējiem prioritāro finansējuma jomu noteikšanai Ukrainas rekonstrukcijai un veicinātu atbildību, saskaņotību un papildu ieguldījumus šajā nolūkā. Šā mērķa labad Ukrainai būtu jānodrošina, ka sagatavotais Ukrainas plāns integrētā veidā aptver tās atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzības, nosakot, cik lielā mērā ir sagaidāms, ka Ukrainas plānā paredzētos pasākumus Savienība finansēs ar mehānisma starpniecību. Sagatavojot Ukrainas plānu, Ukrainai būtu jāņem vērā atbalsts, kas sniegts citu Savienības programmu ietvaros, **kā arī atbalsts no citiem līdzekļu devējiem**. Ukrainai būtu jāizstrādā Ukrainas plāns, kas nodrošina, ka citi līdzekļu devēji var sniegt ieguldījumu Ukrainas plāna pasākumu atbalstīšanā, tostarp, palielinot mehānisma ietvaros pieejamo finansējumu. ***Ukrainas plānam būtu jānodrošina, ka ir pienācīga koordinācija un papildināmība ar attiecīgajiem līdzekļu devējiem un starptautiskajām finanšu iestādēm.***
-

- (68) Lai gan Ukrainas plānam vajadzētu būt par pamatu atbalstam, ko sniedz no mehānisma I pīlāra, tajā būtu jāiekļauj arī atsauce uz atbalstu, ko sniedz no mehānisma II un III pīlāra. II un III pīlāra finansētajiem pasākumiem būtu jāatbalsta Ukrainas plāna mērķi un īstenošana.
- (69) Ukrainas plānā būtu jāiekļauj reformu un investīciju pasākumi, kā arī kvalitatīvi un kvantitatīvi soļi, kas palīdz sasniegt minēto pasākumu apmierinošu izpildi, un indikatīvs grafiks to īstenošanai. No 2023. gada 1. janvāra uzsāktajiem pasākumiem būtu ***izņēmuma kārtā*** jākvalificējas.
-

- (70) Ukrainas plānā būtu jāparedz nosacījumi, kas atspoguļo progresu, kādu plānots panākt tajā ietvertu pasākumu īstenošanā. Minētajiem nosacījumiem būtu jāizpaužas kā kvalitatīviem vai kvantitatīviem soļiem. Minētie soļi būtu jāīsteno līdz 2027. gada 31. decembrim, lai gan vajadzētu būt iespējamam pasākumus, uz kuriem attiecas šādi soļi, kopumā pabeigt arī pēc 2027. gada. Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt Ukrainas makrofinansiālo stabilitāti, vienlaikus atbalstot tās atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas centienus saistībā ar pievienošanos Savienībai, Ukrainas plānā jo īpaši būtu jāiekļauj nosacījumi, kas saistīti ar pamatprasībām, piemēram, makrofinansiālo stabilitāti, budžeta pārraudzību un publisko finanšu pārvaldību, kuras var definēt tā, lai atspoguļotu apmierinošu progresu virzībā uz izpildi, un ar nozaru un strukturālajām reformām un investīcijām. Maksājumi būtu attiecīgi jāstrukturē, ņemot vērā šādas nosacījumu kategorijas un atspoguļojot mehānisma mērķus.
-

- (71) Sagatavojot un īstenojot Ukrainas plānu, Ukrainai būtu īpaši jāņem vērā situācija Ukrainas reģionos un pašvaldībās, ņemot vērā to konkrētās vajadzības atveseļošanas un rekonstrukcijas, reformu, modernizācijas un decentralizācijas jomā, un tas būtu jāveic, **jēgpilni** apspriežoties ar reģionālajām, vietējām, pilsētu un citām publiskajām iestādēm, **kā arī pilsoniskās sabiedrības organizācijām** saskaņā ar daudzlīmeņu pārvaldības principu un ņemot vērā augšupēju pieeju. ***Ja ir pieejami, būtu jāņem vērā vietējie atveseļošanas plāni.*** Šajā kontekstā Ukrainas plānam jo īpaši būtu jāveicina Ukrainas reģionu un pašvaldību ekonomiskā, sociālā, vides un teritoriālā attīstība, jāatbalsta decentralizācijas reforma visā Ukrainā un konverģence ar Savienības standartiem. Ukrainas plānam būtu arī jānodrošina vietējo un reģionālo iestāžu, jo īpaši pašvaldību, iesaistīšana lēmumu pieņemšanā par atbalsta izmantošanu rekonstrukcijas procesā vietējā līmenī un tas, ka šādu vietējo un reģionālo iestāžu izvēlētie un īstenotie rekonstrukcijas projekti veido pietiekami būtisku atbalsta daļu.
-

- (72) *Svarīga prioritāte ir pabeigt decentralizācijas reformu, kas ir ilgtspējīgs un neatgriezenisks daudzlīmeņu pārvaldības elements Ukrainā. Minētajai reformai būtu jāietver skaidrs pilnvaru sadalījums starp centrālo un vietējo līmeni, atbilstīgas pašvaldību iekšējās struktūras un samērīga vietējo iestāžu uzraudzības sistēma saskaņā ar Eiropas vietējo pašvaldību hartu, kā arī tas, ka turpinās darbs, lai pašvaldībām tiktu piešķirts juridiskas personas statuss atbilstīgi publiskajām tiesībām, pamatojoties uz Eiropas praksi un saskaņā ar Ukrainas konstitucionālo kārtību.*
- (73) Ukrainas plānā būtu arī jāiekļauj *detalizēts* skaidrojums par Ukrainas sistēmu *un plānotajiem pasākumiem*, kuru mērķis ir efektīvi novērst, atklāt un labot pārkāpumus, korupciju, *jo īpaši krāpšanu, visu veidu korupciju, arī augsta līmeņa korupciju, vai citas nelikumīgas darbības, kas skar Savienības finanšu intereses*, un interešu konfliktus, *detalizēts skaidrojums par tās sistēmu un plānotajiem pasākumiem tam, kā efektīvi izmeklēt un veikt kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kuri skar no mehānisma piešķirtos līdzekļus, un detalizēts skaidrojums par kārtību, kuras mērķis ir novērst dubultu finansējumu no mehānisma un citām Savienības programmām vai līdzekļu devējiem*. Ukrainas plānā paredzētajiem pasākumiem attiecīgā gadījumā būtu jāpalīdz nodrošināt efektīvu *un pārredzamu* pārvaldības un kontroles sistēmu. Šādi pasākumi Ukrainai būtu jāīsteno līdz orientējošam datumam, kas attiecīgā gadījumā atkarībā no katra pasākuma *būtu jānosaka* visā mehānisma darbības laikā.
-

- (74) Komisijai būtu jānovērtē Ukrainas plāns, pamatojoties uz šajā regulā noteikto kritēriju sarakstu. ■ Ja Ukrainas plāna novērtējums ir pozitīvs, Komisijai būtu jāiesniedz priekšlikums Ukrainas plāna apstiprināšanai Padomē.
- (75) Ņemot vērā neskaidrības un vajadzību pēc elastības mehānisma īstenošanā, Ukrainai vajadzētu būt iespējai iesniegt pamatotu pieprasījumu Komisijai iesniegt priekšlikumu par to, lai grozītu Padomes īstenošanas lēmumu, ar ko apstiprina Ukrainas plānu, ja Ukraina objektīvu apstākļu dēļ vairs nevar pilnībā vai daļēji īstenot Ukrainas plānu, tostarp attiecīgos kvalitatīvos un kvantitatīvos soļus. Komisijai, vienojoties ar Ukrainu, būtu jāspēj arī iesniegt priekšlikumu grozīt minēto Padomes īstenošanas lēmumu, jo īpaši, lai ņemtu vērā *tādas izmaiņas apstākļos, kas ļauj palielināt vērīenīgumu, vai* pieejamo summu izmaiņas. Ukrainai būtu arī jāspēj iesniegt pamatotu pieprasījumu grozīt Ukrainas plānu, tostarp attiecīgā gadījumā ierosinot papildinājumus, lai ņemtu vērā papildu finansējumu, kas pieejams no citiem līdzekļu devējiem vai citiem avotiem ■ .
-

- (76) Finansiālajam atbalstam Ukrainas plānam vajadzētu būt iespējamam aizdevuma veidā. Ņemot vērā Ukrainas steidzamās finansējuma vajadzības, ir lietderīgi organizēt finansiālo palīdzību saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 220.a pantā paredzēto diversificēto finansēšanas stratēģiju, kas tajā noteikta kā vienota finansēšanas metode, kura, paredzams, uzlabos Savienības obligāciju likviditāti un Savienības emisijas pievilcību un rentabilitāti.
- (77) Ņemot vērā Krievijas agresijas kara izraisīto situāciju Ukrainā un lai atbalstītu tās ilgtermiņa stabilitāti, ir lietderīgi piešķirt Ukrainai aizdevumus ar ļoti izdevīgiem nosacījumiem uz laiku, kas nepārsniedz 35 gadus, ar pamatsummas atmaksas sākumu ne agrāk kā 2034. gadā. Ir lietderīgi arī atkāpties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 220. panta 5. punkta e) apakšpunkta un atļaut Savienībai iespēju laikposmā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim segt procentu likmju izmaksas (finansējuma izmaksas un likviditātes pārvaldības izmaksas) un atbrīvot no administratīvajām izmaksām (administratīvo pieskaitāmo izmaksu apkalpošanas izmaksām), kas citādi Ukrainai būtu jāmaksā. Aizņēmumu izmaksu subsīdija būtu jāpiešķir kā instruments, kas tiek uzskatīts par piemērotu mehānisma ietvaros sniegtā atbalsta efektivitātes nodrošināšanai Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 220. panta 1. punkta nozīmē.
-

- (78) Ukrainai vajadzētu būt iespējai katru gadu pieprasīt procentu likmes subsīdiju un atbrīvojumu no administratīvajām izmaksām.
- (79) Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/947 31. panta 3. punkta, finanšu saistības no aizdevumiem saskaņā ar šo regulu nebūtu jāatbalsta ar Ārējās darbības garantiju, kas izveidota ar minēto regulu. Aizdevumu veida atbalsts mehānisma ietvaros būtu jāuzskata par finansiālo palīdzību Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 220. panta 1. punkta nozīmē. Apsverot finanšu riskus un budžeta segumu, nebūtu jāveido uzkrājumi atbalstam aizdevumu veidā mehānisma ietvaros, kas garantējama, pārsniedzot maksimālās robežvērtības, un, atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 211. panta 1. punkta, nebūtu jānosaka uzkrājumu likme.
-

- (80) Sniedzot Savienības atbalstu Ukrainai, ir svarīgi garantēt gan elastību, gan plānojamību, kā arī stabilitāti. Šajā nolūkā maksājumi mehānisma ietvaros būtu jāveic saskaņā ar fiksētu ceturkšņa grafiku atkarībā no finansējuma pieejamības, pamatojoties uz Ukrainas iesniegtu maksājuma pieprasījumu, un pēc tam, kad Komisija ir *novērtējusi*, vai attiecīgie nosacījumi ir apmierinoši izpildīti. ***Pozitīva novērtējuma gadījumā Komisijai bez liekas kavēšanās būtu jāiesniedz priekšlikums Padomes īstenošanas lēmumam, ar ko nosaka maksājumu nosacījumu apmierinošu izpildi. Pamatojoties uz Padomes īstenošanas lēmumu, Komisijai būtu jāpieņem lēmums, ar ko atļauj izmaksu.*** Ja kāds nosacījums nav izpildīts saskaņā ar indikatīvo grafiku, kas noteikts Ukrainas plāna apstiprināšanas lēmumā, Komisijai, *ievērojot daļēja maksājuma metodoloģiju*, no maksājuma būtu jāatskaita summa, kas atbilst minētajiem nosacījumiem. Atbilstošo ieturēto līdzekļu izmaksa varētu notikt nākamajā maksājumu posmā un līdz 12 mēnešiem pēc sākotnējā termiņa, kas noteikts indikatīvajā grafikā, ar noteikumu, ka ir izpildīti nosacījumi.
-

- (81) Lai nodrošinātu, ka Ukrainai ir pieejams pietiekams finansējums, lai apmierinātu tās makrofinansiālās stabilitātes vajadzības un sāktu valsts atveseļošanu, rekonstrukciju un modernizāciju, Ukrainai vajadzētu būt piekļuvei līdz 7 % no ■ aizdevuma **atbalsta** priekšfinansējuma veidā, ja ir pieejams finansējums un ir ievērots priekšnosacījums atbalstam Ukrainai mehānisma ietvaros.
- (82) Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 116. panta 2. un 5. punkta, ir lietderīgi noteikt maksājuma termiņu, kas sākas dienā, kad paziņots lēmums, ar ko atļauj izmaksu Ukrainai, un izslēgt Komisijas veiktos nokavējuma procentu maksājumus Ukrainai.
-

(83) *Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt nepārtrauktu Ukrainas makrofinansiālo stabilitāti, ir lietderīgi, ka gadījumā, ja pamatnolīgums netiek parakstīts vai Ukrainas plāns netiek pieņemts, būtu jāsniedz Ukrainai ārkārtas atbalsts uz laiku līdz sešiem mēnešiem, sākot ar 2024. gada 1. janvāri. Minētajam atbalstam vajadzētu būt atkarīgam no tā, vai ir panākts apmierinošs progress Ukrainas plāna sagatavošanā un vai ir ievēroti nosacījumi, par kuriem jāvienojas saprašanās memorandā starp Komisiju un Ukrainu. Saprašanās memorandā jo īpaši būtu jānosaka ar finansējuma ilgumu samērīgi politikas nosacījumi, indikatīvs finansējuma plānojums un ziņošanas prasības. Politikas nosacījumos būtu jāiekļauj apņemšanās ievērot pareizas finanšu pārvaldības principus, galveno uzmanību pievēršot korupcijas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanai, kā arī pasākumiem ieņēmumu pārvaldības uzlabošanai, un tiem būtu jābalstās uz pasākumiem, ko Ukraina jau ir īstenojusi iepriekšējo makrofinansiālās palīdzības programmu ietvaros.*

- (84) Mehānisma īstenošanas pārredzamība ir svarīga Savienības atbalsta prasība. Ukrainai divreiz gadā būtu jāpublicē dati par personām un subjektiem, kas saņem finansējuma summas, kuras *kopā* pārsniedz **100 000** EUR ekvivalentu Ukrainas plānā norādīto reformu un investīciju īstenošanai. ***Pienācīgi pamatotos gadījumos*** minētie dati nebūtu jāpublicē, ja to atklāšana var apdraudēt attiecīgo personu *vai* subjektu tiesības un brīvības vai nopietni kaitēt saņēmēju komerciālajām interesēm. Pamatnolīgumā būtu jāiekļauj precīzi noteikumi un grafiks attiecībā uz datu vākšanu, ko veic Ukraina, par minēto datu formātu un par Komisijas un ***Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF), Eiropas Revīzijas palātas un attiecīgā gadījumā Eiropas Prokuratūras (EPPO)*** piekļuvi minētajiem datiem.
-

- (85) Mehānisma II pīlāra ietvaros būtu jāizveido investīciju satvars, kura mērķis ir atbalstīt atveseļošanas un rekonstrukcijas investīcijas, ko veic *Ukrainas iestādes*, privātā sektora uzņēmumi, pašvaldības, valsts īpašumā esoši uzņēmumi vai citi dalībnieki (“Ukrainai paredzēto investīciju satvars”). Ukrainai paredzēto investīciju satvarā būtu jāpievēršas Ukrainas plānā noteiktajām prioritātēm un jāatbalsta tā mērķi un īstenošana. Ukrainai paredzēto investīciju satvara pārvaldībā *attiecīgā gadījumā* būtu jāiesaista Ukrainas iestādes.

- (86) Ukrainai paredzēto investīciju satvaram vajadzētu būt integrētai finanšu paketei, kas nodrošina finansēšanas spējas finanšu instrumentu, budžeta garantiju un finansējuma apvienošanas darbību veidā Ukrainā. Atbalsts saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru būtu jāīsteno netiešā pārvaldībā, jo īpaši, izmantojot starptautisko finanšu iestāžu, Eiropas attīstības finanšu iestāžu, **divpusējo Eiropas finanšu iestāžu un eksporta kredīta aģentūru** finansiālās un tehniskās spējas, tostarp to dalību riska novēršanā, kas saistīts ar investīcijām ar pašu resursiem. Ņemot vērā Ukrainas atveseļošanas un rekonstrukcijas investīciju apmēru, kam būs nepieciešama riska dalīšana, Savienībai ir jāizveido īpaša garantiju kapacitāte – Ukrainas garantija. Operācijas, uz kurām attiecas Ukrainas garantija, tiek īstenotas saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 208. panta 4. punktu. Eksporta kredīta aģentūras un citas finanšu iestādes, kas sniedz tirdzniecības veicināšanas atbalstu, var darboties kā finanšu starpnieki. Īstenojot un pārvaldot Ukrainas garantiju, Komisijai būtu jānodrošina cieša koordinācija ar atbalstu, ko īsteno saistībā ar Eiropas Fondu ilgtspējīgai attīstībai plus, kurš izveidots ar Regulu (ES) 2021/947. ***Ukrainas garantijai būtu jāsniedz labums suverēniem, subsuverēniem, nekomerciāliem un komerciāliem subjektiem un privātajam sektoram.***
-

- (87) *Ņemot vērā EIB lomu, kas paredzēta Līgumos, tai vajadzētu būt partnerim, īstenojot operācijas no Ukrainas garantijas. Šā iemesla dēļ būtu jāuztic EIB grupai līdz 2025. gada 31. decembrim īstenot 25 % konkrētam nolūkam paredzētas indikatīvas Ukrainas garantijas minimālās summas operācijām ar suverēniem darījuma partneriem un nekomerciāliem subsuverēniem darījuma partneriem. Lai nodrošinātu Ukrainas garantijas pilnīgu izmantošanu, pēc minētā datuma konkrētam nolūkam paredzēto summu neizmantotajai daļai būtu jāklūst pieejamai visiem partneriem, kas kvalificējas, visu veidu operācijām.*
- (88) *Partneri, kas kvalificējas, pēc pieprasījuma sniedz Komisijai jebkādu papildu informāciju, kas vajadzīga, lai Komisija pildītu pienākumus, kādi tai ir saskaņā ar šo regulu, kā arī informāciju par cilvēktiesību un sociālo, darba un vides standartu ievērošanu.*
- (89) *Visiem partneriem, kas kvalificējas, un visiem pilnvarotajiem subjektiem, kas kvalificējas, būtu jādara viss iespējama, lai izvairītos no koruptīvām darbībām, favorītisma vai nepamatoti reģionā vai nozarē koncentrētas resursu piešķiršanas vai izmantošanas, ziņotu par to un pret to vērstos, kā arī attiecīgā gadījumā būtu jāpieprasa īpaši ziņojumi un revīzijas par šiem aspektiem.*
-

- (90) No mehānisma sniegtā atbalsta elastība būtu jāuzlabo, paredzot elastīgu Ukrainas garantijas īstenošanu, kuru varētu piešķirt pakāpeniski. Ir lietderīgi atkāpties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046, lai līdz 2027. gada 31. decembrim varētu izveidot uzkrājumus, kas ir vienādi ar uzkrājumu apmēru piešķirtajai garantijai, nevis ar vispārējo uzkrājumu summu. Atkāpes ietvaros vajadzētu būt arī iespējai veidot uzkrājumus pakāpeniski, lai atspoguļotu progresu to finansēšanas un investīciju operāciju atlasē un īstenošanā, ar kurām atbalsta mehānisma mērķus.
-

- (91) Lai efektīvi izmantotu II pīlāra līdzekļus, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz Ukrainas garantijas uzkrājumu likmes grozīšanu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu³³. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (92) *Lai veicinātu privātās investīcijas un mazo un vidējo uzņēmumu attīstību, vismaz 15 % no garantijas, ko nodrošina Ukrainas garantija, ir jāatvēl mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kas definēti Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma 2. pantā³⁴, tostarp jaunuzņēmumiem, un ir jāseko līdzi šādas līdzekļu daļas piešķiršanai un jāziņo par to.*

³³ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

³⁴ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

- (93) No mehānisma III pīlāra atbalstam galvenokārt vajadzētu būt vērstam uz pakāpenisku pieskaņošanos Savienības noteikumiem, standartiem, politikām un praksei (“*acquis*”) nolūkā nākotnē kļūt par Savienības dalībvalsti, tādējādi veicinot Ukrainas plāna īstenošanu. Šajā procesā būtu jāņem vērā arī starptautisko struktūru, piemēram, Eiropas Padomes un Venēcijas komisijas, attiecīgie ieteikumi. Atbalstam arī vajadzētu būt vērstam uz to, lai stiprinātu *demokrātijas institūcijas un tiesu iestādes, tostarp tiesas, un* ieinteresēto personu, tostarp *vietējo un reģionālo iestāžu*, sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības organizāciju, *kapacitāti, tostarp to lomu publiskajā kontrolē.*
- (94) *III pīlāra resursi būtu jāizmanto arī tam, lai finansētu mehānisma aizņēmumu izmaksas, kā arī apzinātās aizņēmumu izmaksas un budžeta garantiju uzkrājumus, kas izriet no iepriekšējā atbalsta Ukrainai.*
-

- (95) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013³⁵, Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 un Padomes Regulām (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95³⁶, (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96³⁷ un (ES) 2017/1939³⁸ Savienības finanšu intereses jāaizsargā ar ***efektīviem*** pasākumiem, tostarp pasākumiem saistībā ar pārkāpumu, krāpšanas, korupcijas, interešu konfliktu, dubultas finansēšanas novēršanu un atklāšanu, labošanu un izmeklēšanu, un zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu, ***kā arī pasākumiem nolūkā efektīvi izmeklēt, saukt pie atbildības un notiesāt par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar no mehānisma piešķirtos līdzekļus. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 EPPO ir pilnvarota veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses. Ukrainas kompetentajām iestādēm būtu nekavējoties jāizskata EPPO un dalībvalstu kompetento iestāžu izdotie savstarpējās tiesiskās palīdzības pieprasījumi un izdošanas pieprasījumi attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar līdzekļus no mehānisma.***

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) , un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

³⁶ Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

³⁷ Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

³⁸ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

- (96) Konkrētāk, saskaņā ar Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 un Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 *OLAF* vajadzētu spēt veikt administratīvu izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un inspekcijas uz vietas, lai ***atklātu un*** noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses, ***kā arī ziņot EPPO par jebkādu noziedzīgu rīcību saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1939 24. panta 1. punktu.***
- (97) ***Komisijai būtu jācenšas Ukrainai darīt pieejamu vienotu integrētu un sadarbspējīgu informācijas un uzraudzības sistēmu, tostarp vienotu datizraces un riska noteikšanas rīku, lai atbilstoši Savienības datu aizsardzības principiem un piemērojamajiem datu aizsardzības noteikumiem piekļūtu attiecīgajiem datiem un tos analizētu. Ja šāda sistēma ir pieejama, Ukrainai būtu jāizmanto un jāievada sistēmā attiecīgie dati, tostarp, izmantojot atbalstu no III pīlāra. Datiem būtu jādod iespēja Komisijai un attiecīgajām Ukrainas iestādēm, kas atbild par līdzekļu īstenošanu un kontroli, novērtēt riskus un novērst pārkāpumus.***
-

- (98) Saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 nepieciešamās tiesības un piekļuve būtu jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, Eiropas Revīzijas palātai un attiecīgā gadījumā *EPPO*, tostarp no trešām personām, kas ir iesaistītas Savienības līdzekļu apgūšanā. Ukrainai būtu arī jāziņo Komisijai par pārkāpumiem saistībā ar līdzekļu izlietojumu.
- (99) Iekšējās kontroles sistēmu, ***tostarp ex ante kontroļu***, stiprināšana, cīņa pret ***jebkādiem*** korupcijas ***veidiem, favorītismu vai krāpšanu***, pārredzamības, ***stabilas, pārskatatbildīgas un pārredzamas*** pārvaldības veicināšana un efektīva publisko finanšu pārvaldība ir svarīgas reformu prioritātes Ukrainai, un tās būtu jāatbalsta ar mehānisma palīdzību.
-

- (100) Komisijai būtu jānodrošina, ka mehānisma ietvaros tiek efektīvi aizsargātas Savienības finanšu intereses. Tāpēc būtu jāizveido neatkarīga Revīzijas padome, lai sniegtu Komisijai informāciju par iespējamu līdzekļu nepareizu pārvaldību. Šāda informācija būtu jādara pieejama *OLAF* un attiecīgā gadījumā attiecīgajām Ukrainas iestādēm. Komisijai ar Savienības delegācijas palīdzību vajadzētu būt tiesībām veikt **regulāras** pārbaudes par to, kā Ukraina īsteno līdzekļus visā projekta pastāvēšanas ciklā. Revīzijas padomei būtu jānodrošina regulārs dialogs un sadarbība ar Eiropas Revīzijas palātu, **kā arī ar Ukrainas Revīzijas palātu**.
-

- (101) Lai gan nodrošināt, ka mehānisms tiek īstenots saskaņā ar piemērojamajiem standartiem, ņemot vērā proporcionalitātes principu un konkrētos nosacījumus, saskaņā ar kuriem mehānisms darbosies, primāri ir Ukrainas pienākums, Komisijai šajā sakarā vajadzētu būt iespējai saņemt pietiekamas garantijas no Ukrainas. Šajā nolūkā Ukrainai Ukrainas plānā būtu jāapņemas uzlabot savu pašreizējo pārvaldības un kontroles sistēmu un atgūt nepareizi izlietotās summas. Ukrainai būtu jāizveido uzraudzības sistēma, kas tiek ņemta vērā gada progresa ziņojumā. Ukrainai būtu jāvāc dati un informācija, kas ļauj novērst, atklāt un labot pārkāpumus, krāpšanu, korupciju un interešu konfliktus saistībā ar mehānisma atbalstītajiem pasākumiem. Pamatnolīgumā un finansēšanas un aizdevumu nolīgumos būtu jāparedz Ukrainas pienākumi nodrošināt, ka ***atbilstoši Savienības datu aizsardzības principiem un piemērojamajiem datu aizsardzības noteikumiem*** tiek vākti pietiekami dati par personām un vienībām, kuras saņem finansējumu Ukrainas plāna pasākumu īstenošanai, ***tostarp informācija par faktiskajiem īpašniekiem***, un ka tiem var piekļūt.
-

- (102) Savienības finanšu intereses būtu jāaizsargā arī tad, ja līdzekļus īsteno tiešā pārvaldībā, izmantojot dotācijas un iepirkumu, un netiešā pārvaldībā kopā ar subjektiem, kam veikti pīlāru novērtējumi, jo īpaši saskaņā ar mehānisma II un III pīlāru. ***Savienības finansējuma īstenošanai no mehānisma netiešā pārvaldībā būtu jāatlasa tikai subjekti, kam veikti pīlāru novērtējumi.***
- (103) ***Atbalsts no mehānisma būtu jāīsteno ar darba programmām, kas minētas Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 110. pantā.***
- (104) Būtu jāuzlabo Ukrainas komunikācijas kapacitāte, lai nodrošinātu ■ sabiedrības atbalstu un izpratni par Savienības vērtībām un par priekšrocībām un pienākumiem, kādi ir dalībai Savienībā, vienlaikus vēršoties pret dezinformāciju, ***ārvalstu iejaukšanos un aizsargājot spēcīgus un brīvus plurālistiskus medijus.*** Būtu jānodrošina arī Savienības finansējuma pamanāmība.
-

- (105) Komisijai būtu jānodrošina, ka tiek ieviesti skaidri uzraudzības un izvērtēšanas mehānismi, lai nodrošinātu efektīvu pārskatatbildību un pārredzamību Savienības budžeta īstenošanā un nodrošinātu efektīvu novērtējumu par virzību uz šīs regulas mērķu sasniegšanu.
- (106) Komisijai katru gadu būtu jānovērtē mehānisma ietvaros sniegtā atbalsta īstenošana. Tai būtu jāļauj komitejai, kas izveidota ar šo regulu, iegūt pietiekamu informāciju, lai palīdzētu Komisijai. Lai efektīvi uzraudzītu īstenošanu, Ukrainai reizi gadā būtu gada progresu ziņojumā jāziņo par īstenošanu. ***Minētais ziņojums būtu jādara pieejams arī Eiropas Parlamentam un Padomei.*** Šādi Ukrainas valdības sagatavoti ziņojumi būtu pienācīgi jāatspoguļo Ukrainas plānā. Būtu jānosaka samērīgas ziņošanas prasības saskaņā ar mehānisma II un III pīlāru īstenotā Savienības finansējuma saņēmējiem.
-

- (107) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ³⁹.
- (108) *Ievērojot to, cik svarīga finansiālā ietekme ir atbalstam, ko Ukrainai sniedz no mehānisma, un cik svarīgas sekas ir dažiem attiecībā uz mehānisma īstenošanu pieņemamiem lēmumiem, ņemot vērā konkrēto situāciju Ukrainā, šajā regulā norādītajos gadījumos īstenošanas pilnvaras izņēmuma kārtā būtu jāpiešķir Padomei.*
- (109) Komisijai **būtu** pienācīgi jāņem vērā Padomes Lēmums 2010/427/ES⁴⁰ un attiecīgā gadījumā Eiropas Ārējās darbības dienesta loma, jo īpaši, uzraugot Savienības atbalstam izvirzītā priekšnosacījuma izpildi, kad tā novērtē Ukrainas plānu un apkopo padomus par Ukrainai paredzēto investīciju satvaru.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁴⁰ 2010/427/ES: Padomes Lēmums (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

- (110) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (111) Lai nodrošinātu nepārtrauktību atbalsta sniegšanai attiecīgajā politikas jomā, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA
Vispārīgi noteikumi

1. pants
Priekšmets

1. Šī regula izveido Ukrainas mehānismu (“mehānisms”) *laikposmam no 2024. līdz 2027. gadam*.

Regula nosaka mehānisma mērķus, tā finansējumu un budžetu laikposmam no 2024. līdz 2027. gadam, Savienības finansējuma veidus tā ietvaros un šāda finansējuma sniegšanas noteikumus.

2. Mehānisms sniedz atbalstu Ukrainai šādos trīs pīlāros:

- a) I pīlārs – finansiāls atbalsts, ko sniedz Ukrainai, lai veiktu reformas un investīcijas nolūkā īstenot Ukrainas plānu, kā arī saglabāt valsts makrofinansiālo stabilitāti, kā noteikts III nodaļā;

- b) II pīlārs – īpašs Ukrainai paredzēto investīciju satvars, kura nolūks ir atbalstīt investīcijas un nodrošināt piekļuvi finansējumam, kā noteikts IV nodaļā;
- c) III pīlārs – tehniskā palīdzība un ar to saistīts atbalsts Ukrainai, kuru nolūks ir izstrādāt un īstenot ar pievienošanos Savienībai saistītas reformas un veicināt Ukrainas administratīvo kapacitāti, ***aizņēmumu izmaksu subsīdijas un uzkrājumu veidošanu***, kā arī citas attiecīgas darbības, kā noteikts V nodaļā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “pasākumi” ir reformas un investīcijas saskaņā ar paredzēto Ukrainas plānu;
 - 2) “nosacījumi” ir kvalitatīvi vai kvantitatīvi soļi, kas saistīti ar ekonomikas un finanšu stabilitātes saglabāšanas nodrošināšanu vai kas saistīti ar to reformu un investīciju īstenošanu, kuras noteiktas paredzētajā Ukrainas plānā;
-

- 3) “finansējuma apvienošanas darbība” ir Savienības budžeta atbalstīta darbība, kura no Savienības budžeta finansēta neatmaksājama, atmaksājama atbalsta veidus vai abus atbalsta veidus apvieno ar atmaksājama atbalsta veidiem, ko saņem no attīstības vai citām publiskām *vai komerciālām* finanšu iestādēm, *tostarp eksporta kredīta aģentūrām*, vai no investoriem.

3. pants

Mehānisma mērķi

1. Mehānisma vispārīgie mērķi ir palīdzēt Ukrainai:
 - a) vērsties pret *Krievijas agresijas kara* radītajām sociālajām, ekonomiskajām un vides sekām, tādējādi veicinot *miermīlīgu* valsts atveseļošanu, rekonstrukciju, *atjaunošanu* un modernizāciju *un Ukrainas sabiedrības pēckara atlabšanu, tostarp, radot sociālos un ekonomiskos apstākļus, lai varētu atgriezties iekšzemē pārvietotās personas un personas, kurām ir pagaidu aizsardzība*;

- b) veicināt sociālo ***un teritoriālo kohēziju, demokrātisko, ekonomisko***, vides noturību, pakāpenisku integrāciju Savienībā un pasaules ekonomikā un tirgos ***un augšupēju ekonomisko, sociālo un vides konvergenci, lai atbilstu Savienības standartiem***;
- c) ***pieņemt un īstenot politiskās, institucionālās, tiesiskās, administratīvās, sociālās un ekonomiskās reformas, kas vajadzīgas, lai pieskaņotos Savienības vērtībām un*** pakāpeniski pieskaņotos Savienības noteikumiem, standartiem, politikām un praksei (“*acquis*”) nolūkā nākotnē kļūt par Savienības dalībvalsti, tādējādi veicinot savstarpēju stabilitāti, drošību, mieru, labklājību un ilgtspēju.

2. Mehānisma konkrētie mērķi ir šādi:

- a) palīdzēt saglabāt valsts makrofinansiālo stabilitāti un mazināt Ukrainai ārējā un iekšējā finansējuma ierobežojumus, ***lai nodrošinātu pastāvīgu Ukrainas valsts darbību***;
-

- b) atjaunot un modernizēt kara rezultātā bojāto infrastruktūru, piemēram, enerģētikas infrastruktūru, ūdens sistēmas, iekšējos un pārrobežu transporta tīklus, tostarp dzelzceļu, autoceļus, tiltus un robežšķērsosanas vietas un ***izglītības un kultūras infrastruktūru*** un veicināt modernu, uzlabotu un noturīgu infrastruktūru;
 - c) ***veicināt atmiņēšanu un citu pretmīnu pasākumu centienus***; atjaunot pārtikas ražošanas jaudu; palīdzēt pievērsties sociālajiem ***un veselības*** izaicinājumiem, ***tostarp psihoemocionālās veselības izaicinājumiem, un uzlabot un stiprināt sociālās aprūpes sistēmas un piekļūstamību tām, jo īpaši*** tādām konkrētām grupām kā ***█*** veterāni, iekšzemē pārvietotas personas, vientuļie vecāki, ***kara laika atraitnes un atraitņi, bērni, īpaši tie, kuriem nav vecāku aprūpes, personas ar invaliditāti, minoritātes, jaunieši un vecāka gadagājuma cilvēki un citas personas neaizsargātās situācijās***;
 - d) ***stiprināt drošību pret hibrīddraudiem, piemēram, kiberdraudiem, kā arī stiprināt noturību pret dezinformāciju, ārvalstu īstenotu informācijas manipulāciju un iejaukšanos***;
-

- e) veicināt pāreju uz ilgtspējīgu, **klimatneitrālu** un iekļaujošu ekonomiku un stabilu investīciju vidi;
 - f) atbalstīt Ukrainas integrāciju iekšējā tirgū; remontēt, atjaunot, **aizsargāt** un uzlabot sociālo infrastruktūru, piemēram, mājokļus, **sociālās aprūpes, sporta, jaunatnes un veselības aprūpes iestādes, skolas un augstākās izglītības iestādes** ; **stiprināt ekonomisko un sociālo attīstību un iekļaušanu**, īpašu uzmanību pievēršot sievietēm, **kā arī** jauniešiem, tostarp, izmantojot kvalitatīvu izglītību, mācības, pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi, un nodarbinātības politiku, tostarp pētniekiem;
 - g) **veicināt zinātni un pētniecību; atbalstīt radošo industriju un neatkarīgus medijus;** atbalstīt kultūru un kultūras mantojumu, **ieskaitot kultūras infrastruktūru**; stiprināt stratēģiskās ekonomikas nozares; **veicināt institucionālo** investīciju un konkurences **sistēmu, lai**, īpašu uzmanību pievēršot **MVU un inovācijai (cita starpā ar vienlīdzīgu iespēju veicināšanu finansējuma piekļuvē neatkarīgi no uzņēmuma lieluma)**, **ļautu privātpersonām un uzņēmumiem izstrādāt modernus un konkurētspējīgus produktus un pakalpojumus; atbalstīt ilgtspējīgu** lauksaimniecību un lauku attīstību, akvakultūru un zivsaimniecību, **tostarp pieskaņojanos Savienības standartiem un kontroles sistēmām attiecībā uz pārtikas nekaitīgumu, dzīvnieku un augu veselību, kā arī dzīvnieku labturību; reformēt Ukrainas finanšu un banku nozari, uzlabojot piekļuvi aizdevumiem un apdrošināšanas segumu;**
-

- h) turpināt stiprināt tiesiskumu, demokrātiju, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu, tostarp, *stiprinot demokrātijas institūcijas, jo īpaši Augstāko Radu, kā arī reģionālās un pašvaldību pārstāvības struktūras, un to uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras attiecībā uz publisko līdzekļu sadali un piekļuvi tiem; veicināt neatkarīgu tiesu varu, lai atbalstītu deoligarhizācijas centienus, pastiprinātu cīņu pret krāpšanu, visu veidu korupciju, tostarp augsta līmeņa korupciju, organizēto noziedzību, nodokļu nemaksāšanu un krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, kā arī nelikumīgu tirdzniecību ar šaujамieročiem un kultūras priekšmetiem; stiprināt starptautisko tiesību ievērošanu;*
- i) stiprināt mediju brīvību *un neatkarību, māksliniecisko un akadēmisko brīvību, kā arī* pilsoniskajai sabiedrībai labvēlīgu vidi, veicināt sociālo dialogu *un pilsoniskās sabiedrības iesaisti*; veicināt nediskrimināciju **■**, lai nodrošinātu un stiprinātu pie *visām* minoritātēm piederošu personu tiesību ievērošanu un veicinātu dzimumu līdztiesību, *vispārēju iespēju pavēršanu sievietēm un meitenēm, bērnu un cilvēku ar invaliditāti tiesību ievērošanu*; pastiprināt valsts pārvaldes efektivitāti; *sekmēt piekļuvi informācijai un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos un publiskajā kontrolē* un atbalstīt pārredzamību, strukturālās reformas un labu pārvaldību visos līmeņos, tostarp publisko finanšu pārvaldības, publiskā iepirkuma, *konkurences* un valsts atbalsta jomā; atbalstīt iniciatīvas, struktūras *un organizācijas*, kas iesaistītas *demokrātijas*, starptautiskā tiesiskuma *un korupcijas apkarošanas centienu* atbalstīšanā un īstenošanā Ukrainā;
-

- j) attīstīt un stiprināt *vides aizsardzību*, ilgtspējīgu *un taisnīgu* zaļo pārkārtošanos visās ekonomikas nozarēs, tostarp *Ukrainas* pāreju uz *klimatneitralitāti saskaņā ar Parīzes nolīgumu; uzlabot informētību par noziegumiem pret vidi un cīņu pret tiem*; veicināt digitālo pārveidi kā ilgtspējīgas attīstības un iekļaujošas izaugsmes veicinātāju; *atbalstīt ekoloģisko atveseļošanu pēc militāro operāciju nodarītā kaitējuma videi un veicināt dekontamināciju, atmīnēšanu un citu sprādzienbīstamu kara palieku likvidēšanu, kā arī tā piesārņojuma likvidēšanu, ko rada militāra darbība*;
- k) atbalstīt *politisko un administratīvo decentralizāciju* un vietējo attīstību, *jo īpaši, atbalstot jēgpilnu apspriešanos un vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem pārvaldes līmeņiem, kad tie piekļūst līdzekļiem, izmantojot atklātas, taisnīgas, neitrālas un pārredzamas procedūras*;
- l) *atbalstīt pārrobežu sadarbību ar dalībvalstīm, kas robežojas ar Ukrainu, tādās jomās kā tirdzniecība, vides aizsardzība un cīņa pret starptautisko noziedzību, ar noteikumu, ka no finansējuma vienīgā labuma guvēja ir Ukraina.*
-

4. pants

Vispārējie principi

1. Sadarbība mehānisma ietvaros ir balstīta uz attīstības efektivitātes principiem un attiecīgā gadījumā sekmē tos visās izpausmēs, proti, šie principi ir Ukrainas atbildība par attīstības prioritātēm, koncentrēšanās uz rezultātiem, iekļaujošas attīstības partnerības, pārredzamība un savstarpēja pārskatatbildība. ***Mehānisms cenšas nodrošināt līdzsvarotu un uz vajadzībām balstītu resursu piešķiršanu un izmantošanu, kā arī pienācīgu ģeogrāfisko līdzsvaru projektos.***
2. No mehānisma sniegtais atbalsts papildina atbalstu, ko sniedz saskaņā ar citām Savienības programmām un instrumentiem. Darbības, kas kvalificējas finansējumam saskaņā ar šo regulu, var saņemt atbalstu no citām Savienības programmām un instrumentiem, ar noteikumu, ka ar šādu atbalstu nesedz vienas un tās pašas izmaksas.

3. Lai veicinātu savas darbības un iniciatīvas papildināmību, **saskaņotību** un efektivitāti, Komisija un dalībvalstis sadarbojas un cenšas izvairīties no dublēšanās starp atbalstu saskaņā ar šo regulu un citu atbalstu, ko sniedz Savienība, dalībvalstis, trešās valstis, daudzpusējas un reģionālas organizācijas un subjekti, piemēram, starptautiskas organizācijas un attiecīgās starptautiskās finanšu iestādes, aģentūras un līdzekļu devēji ārpus Savienības, saskaņā ar noteiktajiem principiem darbības koordinācijas stiprināšanai ārējās palīdzības jomā, tostarp, izmantojot ciešāku koordināciju ar dalībvalstīm vietējā līmenī un saskaņojot politikas un procedūras, jo īpaši starptautiskos attīstības efektivitātes principus. ***Lai izvairītos no atbalsta dublēšanās, palielinātu Ukrainas iestāžu atbildību un vienkāršotu administratīvo darbu, no mehānisma sniegtais atbalsts tiek pēc iespējas integrēts starptautiskajos centienos panākt finanšu arhitektūru Ukrainas atveseļošanai un koordinēts ar attiecīgajiem līdzekļu devējiem un starptautiskajām finanšu iestādēm.***
-

4. Mehānisma ietvaros veiktās darbības, ***cik vien kara plosītā valstī tas ir iespējams, atbilst Savienības klimata un vides standartiem. Minētajās darbībās integrē*** klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, vides aizsardzību ***un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu***, cilvēktiesības, demokrātiju, dzimumu līdztiesību un ***nediskriminēšanu***, attiecīgā gadījumā katastrofu riska mazināšanu ***un energoinfrastruktūras drošību***, un tās atbalsta Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu, veicinot integrētas darbības, kas saskaņotā veidā var radīt līdz ieguvumus un sasniegt vairākus mērķus, ***veicinot nabadzības mazināšanu un sekmējot miermīlīgas un iekļaujošas sabiedrības. Minētajās darbībās, cik vien iespējams***, izvairās no balasta aktīviem, un tām ***ir jābūt saderīgām*** ar principu “nenodari kaitējumu”¹, kā arī ***ar*** ilgtspējas integrēšanas pieeju, kas ir Eiropas zaļā kursa pamatā, ***un tajās arī vadās arī pēc principa “nevienu neatstāt novārtā”***.
-

5. Mehānisms neatbalsta darbības vai pasākumus, kas nav saderīgi ar Ukrainas nacionālo enerģētikas un klimata plānu, ja tāds ir pieejams, ar Ukrainas nacionāli noteikto devumu saskaņā ar Parīzes nolīgumu, kas veicina investīcijas fosilajā kurināmajā vai kas rada būtisku negatīvu ietekmi uz vidi vai klimatu, **vai bioloģisko daudzveidību**, ja vien šādas darbības vai pasākumi nav noteikti nepieciešami, lai sasniegtu mehānisma mērķus, ņemot vērā nepieciešamību noturīgā veidā atjaunot un modernizēt infrastruktūru **un atjaunot kara izpostīto dabas vidi**, un attiecīgā gadījumā tos papildina ar atbilstīgiem pasākumiem, lai izvairītos no minētās negatīvās ietekmes, to novērstu vai samazinātu un, ja iespējams, kompensētu.
-

6. Saskaņā ar iekļaujošas partnerības principu Komisija ■ cenšas **attiecīgā gadījumā** nodrošināt **demokrātisko kontroli, ko īsteno kā Ukrainas valdības apspriešanos ar Augstāko Radu saskaņā ar Ukrainas konstitucionālo kārtību, kā arī ar attiecīgajām** ieinteresētajām personām, tostarp ar vietējām un reģionālajām iestādēm, sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību, **tostarp neaizsargātām grupām**, tā, lai dotu tām iespēju piedalīties tādu darbību izstrādē un īstenošanā, kuras kvalificējas finansējumam no mehānismu, un **pēc vajadzības** – ar to saistītajos uzraudzības, **kontroles un izvērtēšanas** procesos. **Minētās apspriešanās mērķis ir pārstāvēt Ukrainas sabiedrības un uzņēmējdarbības aprindu plurālismu un dažādo Ukrainas kopienu iekļaušanu. Visās apspriedēs pienācīgi ņem vērā sieviešu līdzdalību.** Komisija mudina veikt koordināciju starp attiecīgajām ieinteresētajām personām **un palīdz stiprināt pilsoniskās sabiedrības organizāciju kapacitāti. Turklāt Komisija nodrošina, lai pilsoniskā sabiedrība Ukrainā, tostarp nevalstiskās organizācijas, par visiem pārkāpumiem, ko tās var atklāt, varētu Komisijai ziņot tieši, izmantojot piemērotus pastāvīgus kanālus, kā arī nosūtīt Komisijai atzinumus par Ukrainas plāna īstenošanu un to plāna pasākumu novērtējumu, kurus ir veikusi Ukrainas valdība.**
-

7. Komisija ***ciešā*** sadarbībā ar dalībvalstīm un Ukrainu ***nodrošina***, ka tiek īstenotas Savienības saistības attiecībā uz lielāku pārredzamību un pārskatatbildību atbalsta sniegšanā, tostarp veicinot iekšējās kontroles sistēmu un krāpšanas apkarošanas politikas īstenošanu un stiprināšanu. ***Komisija*** informāciju par atbalsta apjomu un sadalījumu vienotā tīmekļa portālā ***dara publiski pieejamu*** un nodrošina, lai dati būtu ***atjaunināti***, tiem varētu viegli ***piekļūt un lai tie būtu pieejami mašīnlasāmā formātā***.

5. pants

Priekšnosacījums atbalstam no mehānisma

1. Priekšnosacījums, lai Ukraina saņemtu atbalstu no mehānisma, ir tas, ka Ukraina turpina atbalstīt un ievērot efektīvus demokrātijas mehānismus, tostarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu, un tiesiskumu un garantēt cilvēktiesību, tostarp pie minoritātēm piederošu cilvēku tiesību, ievērošanu.
-

2. Komisija uzrauga 1. punktā noteiktā priekšnosacījuma izpildi pirms līdzekļu izmaksāšanas Ukrainai no mehānisma un visā no mehānisma sniegtā atbalsta laikposmā, pienācīgi ņemot vērā Komisijas regulāro paplašināšanās ziņojumu. Komisija *šajā procesā ņem vērā attiecīgos starptautisko struktūru ieteikumus, piemēram, Eiropas Padomes un tās Venēcijas komisijas ieteikumus. Komisija informē Padomi par 1. punktā paredzētā priekšnosacījuma izpildi pirms līdzekļu izmaksāšanas Ukrainai. Ja Komisija konstatē, ka priekšnosacījums netiek izpildīts vai vairs netiek izpildīts, tā iesniedz Padomei priekšlikumu īstenošanas lēmumam*, ar ko aptur 26. pantā minētos maksājumus, neatkarīgi no 16. panta 2. punktā minēto nosacījumu izpildes. Savā novērtējumā Komisija ņem vērā arī kontekstu Ukrainā un karstāvvokļa piemērošanas sekas Ukrainā. *Komisijas novērtējums tiek vienlaikus iesniegts Eiropas Parlamentam un Padomei. Ja pēc Ukrainas pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas Komisija uzskata, ka priekšnosacījums atkal tiek izpildīts, tā iesniedz Padomei priekšlikumu īstenošanas lēmumam, ar ko atceļ maksājumu apturēšanu. Gadījumos, kad ir piemērojams šis punkts, Padome parasti rīkojas viena mēneša laikā pēc Komisijas priekšlikuma saņemšanas.*
-

II NODAĻA
Finansējums un īstenošana

6. pants

Budžets

1. Resursi mehānisma īstenošanai ir pieejami *ar “Ukrainas rezerves” starpniecību, kas mobilizējama ikgadējā budžeta procedūrā* saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 10.b pantu, ievērojot šādu indikatīvu sadalījumu:
 - a) **31 %** neatmaksājama finansiāla atbalsta veidā saskaņā ar III nodaļu;
 - b) **41 %** izdevumiem saskaņā ar IV nodaļu;
 - c) **26 %** izdevumiem saskaņā ar V nodaļu;
 - d) **2 %** izdevumiem saskaņā ar 5. punktu, ko var *izņēmuma gadījumos palielināt, bet tie nekādā gadījumā nepārsniedz 2,5 %*.
-

***Kopējie resursi, ko dara pieejamus, ievērojot pirmo daļu, ir līdz summai
17 000 000 000 EUR.***

***Piešķirot šā panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētos pieejamos resursus, jo īpaši ņem
vērā vajadzību segt izdevumus saskaņā ar 23. pantu.***

2. Finansiālais atbalsts aizdevuma veidā saskaņā ar III nodaļu laikposmam no 2024. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim ir pieejams līdz summai **33 000 000 000 EUR**.
 3. Resursu summa, kas darīta pieejama saskaņā ar 1. un 2. punktu, laikposmam no 2024. līdz 2027. gadam nepārsniedz 50 000 000 000 EUR.
 4. Šā panta 1. punktā minētā atbalsta finansēšanai var veikt papildu iemaksas saskaņā ar 7. pantu.
-

5. Šā panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā un 4. punktā minētos resursus var izmantot tehniskajai un administratīvajai palīdzībai mehānisma īstenošanai, piemēram, sagatavošanas darbībām, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas darbībām, kas vajadzīgas mehānisma pārvaldībai un tā mērķu sasniegšanai, jo īpaši pētījumiem, ekspertu sanāksmēm, apspriedēm ar Ukrainas iestādēm, konferencēm, apspriedēm ar ieinteresētajām personām, informēšanas un komunikācijas darbībām, tostarp iekļaujošām informēšanas darbībām, un korporatīvajai komunikācijai par Savienības politiskajām prioritātēm, ciktāl tās ir saistītas ar šīs regulas mērķiem, izdevumiem saistībā ar IT tīkliem, kas vērsti uz informācijas apstrādi un apmaiņu, korporatīvajiem informācijas tehnoloģiju rīkiem, un visiem citiem tehniskās un administratīvās palīdzības izdevumiem, kas Komisijai radušies saistībā ar mehānisma pārvaldību un izmaksām galvenajā mītnē un Savienības delegācijās. Izdevumi var segt arī citu atbalsta darbību izmaksas, piemēram, izmaksas par kvalitātes kontroli un projektu uzraudzību uz vietas un izmaksas, kas rodas, konsultācijām piesaistot līdzbiedrus un ekspertus, kuri palīdz novērtēt un īstenot reformas un investīcijas.
-

6. ***Resursus, kas nav piešķirti vai izmantoti izdevumiem saskaņā ar šā panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunktu un 23. pantu, dara pieejamus citiem darbības izdevumiem saskaņā ar šā panta 1. punktu, neskarot budžeta lēmēj institūcijas prerogatīvas un ievērojot 1. punkta trešo daļu.***

7. pants

Papildu finanšu resursi mehānismam

1. Dalībvalstis, trešās valstis, starptautiskās organizācijas, starptautiskās finanšu iestādes vai citi avoti var veikt papildu finanšu iemaksas mehānismā, ***un tām nav saistošs 6. panta 1. punktā minētais indikatīvais piešķirums.*** Šīs iemaksas veido ārējos piešķirtos ieņēmumus Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 21. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkta, d) un e) apakšpunkta nozīmē.

Papildu summas, kas saņemtas kā ārējie piešķirtie ieņēmumi Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 21. panta 5. punkta nozīmē saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem **■** pievieno šīs regulas 6. pantā minētajiem resursiem.

2. Šā panta 1. punktā minētās iemaksas īsteno saskaņā ar tiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, kas attiecas uz 6. panta 1. punktā minēto summu.

3. Iemaksas Ukrainas garantijā un IV nodaļā minētajos finanšu instrumentos veic saskaņā ar 29. pantu.

8. pants

Īstenošana un Savienības finansējuma veidi

1. Mehānismu īsteno saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 vai nu tiešā pārvaldībā, vai arī netiešā pārvaldībā ar jebkuru no subjektiem, kas minēti tās pašas regulas 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā.
 2. Savienības finansējumu var sniegt jebkurā no Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046 noteiktajiem veidiem, jo īpaši dotāciju, godalgu, iepirkuma, budžeta atbalsta, finanšu instrumentu, budžeta garantiju, finansējuma apvienošanas darbību un finansiālās palīdzības veidā.
-

3. Finanšu instrumentus, budžeta garantijas un finansējuma apvienošanas darbības, kas apvieno atbalstu no finanšu instrumentiem vai budžeta garantijas mehānisma ietvaros, īsteno saskaņā ar principiem, kuri noteikti Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 X sadaļā, un jo īpaši ar 208. pantu un 209. panta 1., 2. un 4. punktu. Atkarībā no nepieciešamās darbības un finansēšanas kapacitātes budžeta garantijas partneris vai pilnvarotais subjekts, kas īsteno finanšu instrumentus, var būt EIB **grupa**, daudzpusēja Eiropas finanšu iestāde, piemēram, *EBRD*, vai divpusēja Eiropas finanšu iestāde, piemēram, attīstības bankas, **vai Pasaules Bankas grupa**. Kad vien iespējams, **daudzpusējās finanšu iestādes ārpus Eiropas var piedalīties mehānismā, veicot kopīgas darbības ar Eiropas finanšu iestādēm**. Finanšu instrumentu, budžeta garantiju un finansējuma apvienošanas darbību īstenošanu mehānisma ietvaros **var** papildināt ar papildu veidu finansiālo atbalstu, ko sniedz vai nu dalībvalstis, vai arī trešās personas.
-

9. pants

Pamat nolīgums

1. Komisija noslēdz pamat nolīgumu ar Ukrainu par mehānisma īstenošanu (***“Pamat nolīgums”***), kurā nosaka konkrētu kārtību mehānisma līdzekļu pārvaldībai, kontrolei, pārraudzībai, uzraudzībai, izvērtēšanai, ziņošanai un revīzijai, ***ieskaitot izvairīšanos no dubultas finansēšanas***, kā arī par to, lai novērstu, ***atklātu***, izmeklētu un labotu pārkāpumus, krāpšanu, korupciju ***vai jebkādas citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Savienības finanšu intereses***, un interešu konfliktus, ***ieskaitot attiecība uz efektīvu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par nodarījumiem, kas skar no mehānisma piešķirtos līdzekļus***. Pamat nolīgumu papildina ar finansēšanas nolīgumiem, kas minēti 10. pantā, un aizdevuma nolīgumu, kas minēts 22. pantā, kuros izklāstīti īpaši noteikumi par mehānisma finansējuma pārvaldību un īstenošanu. ***Pamat nolīgumu, tostarp visu ar to saistīto dokumentāciju, pēc pieprasījuma dara pieejamu Eiropas Parlamentam un Padomei vienlaicīgi un nekavējoties.***
 2. Izņemot 25. pantā minēto pagaidu finansējumu, finansējumu Ukrainai piešķir tikai pēc tam, kad ir stājies spēkā Pamat nolīgums un piemērojamie finansēšanas un aizdevuma nolīgumi.
-

3. Pamat nolīgums, finansēšanas nolīgumi un aizdevuma līgums, kas noslēgti ar Ukrainu, kopumā un līgumi un nolīgumi, kas parakstīti ar personu vai subjektiem, kuri saņem Savienības līdzekļus, nodrošina, ka tiek izpildīti Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 129. pantā noteiktie pienākumi.
 4. Pamat nolīgums ***nodrošina Ukrainas apņemšanos panākt augstu Savienības finanšu interešu aizsardzības līmeni un*** paredz sīki izstrādātus noteikumus jo īpaši attiecībā uz:
 - a) Ukrainas apņemšanos ***panākt izšķirošu*** progresu ***virzībā uz stabilu regulējumu krāpšanas apkarošanai un izveidot*** efektīvākas un lietderīgākas iekšējās kontroles sistēmas, ***tostarp pienācīgus mehānismus trauksmes cēlēju aizsargāšanai, kā arī pienācīgus mehānismus un pasākumus efektīvai pārkāpumu, krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu novēršanai, atklāšanai un labošanai, kā arī atbalstīt deoligarhizācijas centienus*** un stiprināt cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, ***organizēto noziedzību, publisku līdzekļu piesavināšanos***, terorisma finansēšanu, nodokļu nemaksāšanu, krāpšanu nodokļu jomā vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas ***un citas nelikumīgas darbības, kas skar no mehānisma piešķirtos līdzekļus***
-

- b) darbībām, kas saistītas ar mehānisma ietvaros piešķirtā Savienības finansējuma kontroli, pārraudzību, uzraudzību, izvērtēšanu, ziņošanu un revīziju, kā arī **atklāšanu**, izmeklēšanu, **kriminālvajāšanu**, krāpšanas apkarošanas pasākumiem un sadarbību, **tostarp savstarpēju tiesisko palīdzību krimināllietās un izdošanu**;
 - c) kontroles prasībām attiecībā uz mehānisma finansējuma izmaksāšanu Ukrainai;
 - d) noteikumiem par nodokļiem, nodevām un maksājumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2021/947 27. panta 9. un 10. punktu;
 - e) šīs regulas 36. pantā minētās Revīzijas padomes pienākumu atzīšanu un kārtību Ukrainas sadarbībai ar to;
 - f) pienākumu personām vai subjektiem, kas īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar mehānismu, nekavējoties paziņot Revīzijas padomei, Komisijai **OLAF un attiecīgā gadījumā EPPO** par iespējamiem vai faktiskiem pārkāpumiem, krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta gadījumiem **un citām nelikumīgām darbībām, kas skar no mehānisma piešķirtos līdzekļus**, un turpmākiem pasākumiem;
-

- g) Komisijas tiesībām uzraudzīt mehānisma ietvaros veiktās darbības, ko visā projekta ciklā veic Ukrainas iestādes, tostarp *inter alia* projektu atlases un piešķiršanas procedūras, tajā skaitā publiskā iepirkuma procedūras, vajadzības gadījumā piedalīties šādās darbības novērotāja statusā un sniegt ieteikumus šādu darbību uzlabošanai un Ukrainas iestāžu apņemšanos darīt visu iespējamo, lai īstenotu šādus Komisijas ieteikumus, un ziņot par minēto īstenošanu;
 - h) šīs regulas 35. panta 2. punktā minētos pienākumus, tostarp precīzus noteikumus un termiņus attiecībā uz datu vākšanu, ko veic Ukraina, un Komisijas, ***OLAF, Eiropas Revīzijas palātas un attiecīgā gadījumā EPPO piekļuvi datiem;***
 - i) Ukrainas pienākumu elektroniski nosūtīt Komisijai 27. pantā minētos datus;
 - j) šīs regulas ***43. panta 2. punktā minētajiem pienākumiem attiecībā uz komunikācijas darbībām un Savienības finansējuma pamanāmību.***
-

10. pants
Finansēšanas nolīgumi

1. Finansēšanas nolīgumus noslēdz attiecībā uz III un V nodaļu. Tajos nosaka Ukrainas atbildību un pienākumus Savienības līdzekļu apgūšanā, tostarp Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 129. pantā noteiktos pienākumus. Tajos nosaka arī neatmaksājamā finansiālā atbalsta maksāšanas nosacījumus, tostarp saistībā ar ***Pamatnolīguma īstenošanu, tostarp*** 9. panta 4. punkta a) un c) apakšpunktā minētās iekšējās kontroles sistēmas. Finansēšanas nolīgumos nosaka arī Savienības tiesības un pienākumus. ***Tos pēc pieprasījuma dara pieejamu Eiropas Parlamentam un Padomei vienlaicīgi.***
 2. Finansēšanas nolīgumos iekļauj noteikumus attiecībā uz ziņošanu Komisijai par to, kā tiek veiktas darbības, un par to, vai ir izpildīti 16. panta 2. punktā minētie nosacījumi.
-

11. pants

Noteikumi par personu un vienību kvalificēšanos, piegāžu un materiālu izcelsmi un ierobežojumiem
saskaņā ar mehānismu

1. Piedalīties iepirkuma un dotāciju un godalgu piešķiršanas procedūrās attiecībā uz darbībām, kuras finansē no mehānisma, var starptautiskas un reģionālas organizācijas un visas fiziskas personas, kas ir turpmāk minēto valstu valstspiederīgie vai juridiskas personas, kas ir faktiski iedibinātas turpmāk minētajās valstīs:
 - a) dalībvalstis, Ukraina, *Rietumbalkānu partneri, Gruzija un Moldova, un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu līgumslēdzējas puses*;
 - b) valstis, *kuras sniedz Ukrainai tāda līmeņa atbalstu, kas ir salīdzināms ar Savienības sniegto atbalstu, ņemot vērā to ekonomikas lielumu, un* kurām Komisija ir noteikusi savstarpēju piekļuvi ārējai palīdzībai Ukrainā.
-

2. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto savstarpējo piekļuvi var piešķirt uz ierobežotu laiku – vismaz vienu gadu –, kad vien valsts uz vienlīdzīgiem noteikumiem atzīst par tādiem, kas kvalificējas, subjektus no Savienības un no valstīm, kas kvalificējas saskaņā ar mehānismu.

Lēmumu par savstarpējo piekļuvi Komisija pieņem pēc apspriešanās ar Ukrainu, ***izmantojot īstenošanas aktus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 42. pantā minēto pārbaudes procedūru.***

3. Visas piegādes un materiāli, ko finansē un iepērk mehānisma ietvaros, ir no jebkuras 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētās valsts, izņemot gadījumus, kad minētās piegādes un materiālus nevar ar saprātīgiem nosacījumiem iegūt nevienā no minētajām valstīm. Papildus piemēro 7. punkta noteikumus par ierobežojumiem. ***Informāciju par šā punkta īstenošanu Komisija iekļauj 39. panta 4. punktā minētajā gada ziņojumā.***
4. Šajā pantā paredzētie kvalificēšanās noteikumi neattiecas uz fiziskām personām, kuras nodarbina līgumslēdzējs, kas kvalificējas, vai attiecīgā gadījumā apakšuzņēmējs vai ar kurām tie ir noslēguši citādu likumīgu līgumu, un saistībā ar šīm personām noteikumi nerada ierobežojumus attiecībā uz valstspiederību, izņemot gadījumus, kad valstspiederības ierobežojumu pamatā ir 7. punktā paredzētie noteikumi.
-

5. Darbībām, ko kopīgi līdzfinansē subjekts vai ko īsteno tiešā vai netiešā pārvaldībā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā minētajiem subjektiem, vai darbībām, ko Ukrainas subjekti īsteno saskaņā ar šīs regulas III nodaļu, papildus šajā pantā paredzētajiem noteikumiem piemēro arī minēto subjektu vai Ukrainas kvalificēšanās noteikumus, tostarp attiecīgā gadījumā ierobežojumus, kas paredzēti šā panta 7. punktā un pienācīgi atspoguļoti finansēšanas nolīgumos un līgumu dokumentos, kuri parakstīti ar minētajiem subjektiem.
 6. Ja papildu iemaksas tiek veiktas saskaņā ar 7. pantu, izmantojot ārējos piešķirtos ieņēmumus, piemēro kvalificēšanās noteikumus nolīgumā ar personu, kas veic papildu iemaksu, ievērojot šā panta 7. punktā paredzētos noteikumus par ierobežojumiem.
 7. Kvalificēšanās noteikumus un noteikumus par piegāžu un materiālu izcelsmi, kas noteikti 1. un 3. punktā, un noteikumus par fizisko personu valstspiederību, kas noteikti 4. punktā, var ierobežot attiecībā uz to tiesību subjektu valstspiederību, ģeogrāfisko atrašanās vietu vai veidu, kuri piedalās iepirkuma procedūrās, kā arī attiecībā uz piegāžu un materiālu ģeogrāfisko izcelsmi šādos gadījumos:
-

- a) ja šādi ierobežojumi ir vajadzīgi darbības vai konkrētās atbalsta piešķiršanas procedūras specifikas vai mērķu dēļ vai ja minētie ierobežojumi ir nepieciešami darbības efektīvai īstenošanai;
- b) ja darbība vai konkrētās atbalsta piešķiršanas procedūras ietekmē drošību vai sabiedrisko kārtību, jo īpaši attiecībā uz Savienības, tās dalībvalstu vai Ukrainas stratēģiskajiem aktīviem un interesēm, tostarp digitālās infrastruktūras, komunikācijas un informācijas sistēmu un saistīto piegādes ķēžu integritātes aizsardzību.

8. Pretendentus un kandidātus no valstīm, kas nekvalificējas, var pieņemt kā tādus, kas kvalificējas, steidzamības gadījumā vai ja pakalpojumi nav pieejami attiecīgo valstu vai teritoriju tirgos, vai citos pienācīgi pamatotos gadījumos, kad kvalificēšanās noteikumu piemērošana padarītu darbības īstenošanu neiespējamu vai to pārmērīgi apgrūtinātu.

12. pants

Pārnesumi, gada maksājumi, saistību apropriācijas, budžeta garantijas pārpalikumi, atmaksājumi un ieņēmumi no finanšu instrumentiem

1. Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 12. panta 4. punkta, mehānisma neizmantojamās saistību un maksājumu apropriācijas automātiski pārnes un tās var attiecīgi piešķirt un izmantot līdz nākamā finanšu gada 31. decembrim. Nākamajā finanšu gadā vispirms izmanto pārnesto summu.
 2. Saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 12. panta 6. punktu Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei **iesniedz informāciju par** pārnestajām saistību apropriācijām, **arī par attiecīgajām summām**.
 3. Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 15. panta, saistību apropriācijas, kas atbilst atcelto saistību summai, tāpēc ka kāda mehānisma darbība pilnībā vai daļēji nav īstenota, tiek darītas pieejamas atkārtoti izcelsmes budžeta pozīcijā.
-

4. Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 209. panta 3. punkta pirmās, otrās un ceturtais daļas, ieņēmumi un atmaksājumi no finanšu instrumentiem, kas izveidoti saskaņā ar šo regulu, veido mehānisma vai tā pēctecīgās programmas iekšējos piešķirtos ieņēmumus Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 21. panta 5. punkta nozīmē.
5. Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 213. panta 4. punkta a) apakšpunkta, Ukrainas garantijai izveidoto uzkrājumu pārpalikums veido mehānisma vai tā pēctecīgās programmas iekšējos piešķirtos ieņēmumus minētās regulas 21. panta 5. punkta nozīmē.
6. Budžeta saistības darbībām, kas ilgst vairāk par vienu finanšu gadu, var sadalīt gada maksājumus pa vairākiem gadiem saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 112. panta 2. punktu.

Šā punkta pirmajā daļā minētajām darbībām nepiemēro Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 114. panta 2. punkta trešo daļu.

13. pants
Ārkārtas finansējums

1. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos, jo īpaši tad, ja būtiskas kara situācijas pasliktināšanās dēļ Ukrainai nav iespējams izpildīt nosacījumus, kas saistīti ar šajā regulā paredzētajiem atbalsta veidiem, mehānisms var sniegt Ukrainai ārkārtas finansējumu ar mērķi saglabāt tās makrofinansiālo stabilitāti un veicināt 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanu. Šādu ārkārtas finansējumu ***piešķir uz atsevišķiem laikposmiem, kas nav ilgāki par trim mēnešiem, un*** to pārtrauc, tiklīdz no jauna kļūst iespējama nosacījumu izpilde. ***Finansējumu saskaņā ar šo pantu var piešķirt papildus ārkārtas pagaidu finansējumam, ko piešķir saskaņā ar 25. pantu, un tajā pašā laikposmā.***
 2. Šā panta 1. punkta nolūkā, ja Komisija konstatē, ka šādu pienācīgi pamatotu ārkārtas apstākļu dēļ Ukrainai nav iespējams izpildīt nosacījumus, kas saistīti ar saskaņā ar šo regulu sniegto atbalstu, tā var Padomei iesniegt priekšlikumu īstenošanas lēmumam, kas Ukrainai no mehānisma piešķir ārkārtas finansējumu. ***Parasti Padome rīkojas viena mēneša laikā pēc Komisijas priekšlikuma saņemšanas.***
-

3. Uz ārkārtas finansējumu attiecas 5. panta 1. punktā minētais priekšnosacījums, un to finansē no 6. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā un 2. punktā minētajiem resursiem.
4. ***Šā panta 2. punktā minētajā īstenošanas lēmumā nosaka ārkārtas finansējuma revīzijas, kontroles, uzraudzības un ziņošanas noteikumus, kā arī tā nosacījumus un kārtību.***

III NODAĻA

I pīlārs – Ukrainas plāns

14. pants

Ukrainas plāna sagatavošana un iesniegšana

1. Lai varētu saņemt atbalstu no mehānisma, Ukraina sagatavo un iesniedz Komisijai Ukrainas plānu ("Ukrainas plāns").
 2. Ukrainas plānu sagatavo ***Ukrainas valdība, saskaņā ar Ukrainas konstitucionālo kārtību pienācīgi iesaistot Augstāko Radu***. Ukraina cenšas Ukrainas plānu Komisijai iesniegt līdz ... [divi mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Ukraina Komisijai var iesniegt Ukrainas plāna projektu. ***Komisija minēto projektu vienlaikus iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei.***
 3. Gatavojot Ukrainas plānu saskaņā ar 17. pantu, Ukraina īpaši ņem vērā situāciju savās reģionālajās, vietējās un pilsētu teritorijās, ņemot vērā to konkrētās vajadzības pēc atveseļošanas un rekonstrukcijas, reformām, modernizācijas un decentralizācijas.
-

4. Ukrainas plānu sagatavo un īsteno, apspriežoties ar reģionālajām, vietējām, pilsētu un citām publiskajām iestādēm, ***kā arī ar sociālajiem partneriem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām***, saskaņā ar daudzlīmeņu pārvaldības principu un ņemot vērā augšupēju pieeju. ***Papildus tam Ukraina saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu nodrošina, ka Augstākā Rada pilda savus uzdevumus Ukrainas plāna īstenošanas procesā pienācīgi informētā veidā un saskaņā ar savām prerogatīvām, tostarp pilnvarām pieņemt tiesību aktus, apstiprināt valsts budžetu un uzraudzīt tā īstenošanu, un uzraudzīt izpildvaru.***

15. pants

Ukrainas plāna saistība ar mehānisma pīlāriem

1. Ukrainas plāns nodrošina visaptverošu satvaru 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanai.
-

2. Ukrainas plāns ir pamats atbalstam, ko sniedz saskaņā ar mehānisma I pīlāru, kā noteikts 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā un kā minēts šajā nodaļā. ■ Atbalstu, ko sniedz no mehānisma II un III pīlāra, *saskaņo ar atbilstu atbilstīgi I pīlāram, ko aptver Ukrainas plāns, un tas ar to nepārklājas, un tā sniegšanā jo īpaši vadās pēc 16. pantā noteiktajiem principiem.*

15. pants

Ukrainas plānā paredzētā finansējuma principi

1. Ukrainas plānā izklāsta Ukrainas reformu un investīciju programmu, kas integrēta ekonomikas un fiskālās politikas satvarā un kuras mērķis ir sasniegt 3. pantā noteiktos vispārējos un konkrētos mērķus. Ukrainas plānā ietver pasākumus, ar kuriem īsteno reformas un publiskās investīcijas, izmantojot visaptverošu un saskaņotu pasākumu kopumu, kas var ietvert arī publiskas shēmas, kuru mērķis ir stimulēt privātās investīcijas. *Ukrainas plānā norāda kvalitatīvus un kvantitatīvus pasākumu posmus, kas minēti šā panta 2. punktā, kuri reformu un investīciju gadījumā ir izmērāmi.*
-

2. Mehānisms nodrošina finansējumu saskaņā ar šo nodaļu kvalitatīvu vai kvantitatīvu pasākumu posmu veidā, ja ir apmierinoši izpildīts **5. panta 1. punktā noteiktais priekšnosacījums, kā arī** no Ukrainas plānā noteiktie nosacījumi. Šādi nosacījumi atspoguļo dažādos mehānisma mērķus, kas noteikti 3. pantā, un ietver nosacījumus, kas saistīti ar pamatprasībām, piemēram, ekonomiskās un finanšu stabilitātes uzturēšanu, budžeta pārraudzību un publisko finanšu pārvaldību, un nosacījumus, kas saistīti ar Ukrainas plānā izklāstīto reformu un investīciju īstenošanu.
 3. Šā panta 2. punktā minētie nosacījumi atspoguļo summas, kas minētas 6. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā un 2. punktā, un attiecīgās iemaksas saskaņā ar minētā panta 4. punktu.
 4. ***Summu, kas ir ekvivalenta vismaz 20 % no 6. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētā neatmaksājamā finansiālā atbalsta, saskaņā ar 17. pantu piešķir Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu, jo īpaši vietējo pašvaldību, atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzību apmierināšanai.***
-

5. ***Izņēmuma kārtā*** pasākumi, kas sākti no 2023. gada 1. janvāra, kvalificējas ar noteikumu, ka tie atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām. ***Minētos pasākumus atbilstoši pamato un pienācīgi dokumentē.***
 6. Ukrainas plāns ***atbilst attiecīgajām*** reformu prioritātēm, kas noteiktas saistībā ar Ukrainas ceļu uz pievienošanos un izklāstītas Komisijas atzinumā par Ukrainas pieteikumu dalībai Eiropas Savienībā (“Komisijas atzinums”) un minētajam atzinumam sekojošajā analītiskajā ziņojumā (“analītiskais ziņojums”), ***Komisijas regulārajā paplašināšanās ziņojumā un tam sekojošos Padomes secinājumos***, un asociācijas nolīgumā, kas ietver padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu, ***un veicina to izpildi.*** Tas atbilst arī Ukrainas nacionāli noteiktajam devumam saskaņā ar Parīzes nolīgumu, ***Ukrainas saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bioloģisko daudzveidību*** un, ja pieejams, Ukrainas nacionālajam enerģētikas un klimata plānam, ***un veicina to izpildi.***
 7. Ukrainas plānā ievēro 4. pantā noteiktos vispārējos principus.
-

17. pants
Ukrainas plāna saturs

1. Ukrainas plānā jo īpaši tiek izklāstīti šādi pienācīgi argumentēti un pamatoti elementi:
 - a) pasākumi, kas veido ***uz vajadzībām balstītu***, saskaņotu, visaptverošu un pienācīgi līdzsvarotu reakciju uz 3. pantā noteiktajiem mērķiem, tostarp strukturālās reformas un pasākumi konverģences veicināšanai ar Savienību, ***tiesiskuma, demokrātijas un cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas stiprināšanai***, kā arī 16. panta 2. punktā minēto ***nosacījumu piemērošanai*** tā, lai ***Ukrainas*** plāns kopumā palielinātu Ukrainas ekonomikas izaugsmes tempu, ***samazinātu ekonomisko un sociālo nevienlīdzību un nodrošinātu Ukrainas virzību uz Savienības sociālajiem, ekonomiskajiem un vides standartiem*** ;
-

- b) *skaidrojums par to, kā Ukrainas plāns veicina un atbilst to attiecīgo izaicinājumu jautājuma risināšanai, kas apzināti saistībā ar Ukrainas ceļu uz pievienošanos un izklāstīti Komisijas atzinumā un analītiskajā ziņojumā, un asociācijas nolīgumā, kas ietver padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu;*
 - c) skaidrojums par to, kā Ukrainas Plāns *un tā pasākumi* atbilst 4. pantā minētajiem *vispārējiem* principiem, *kā arī 16. pantā minētajām prasībām*, plāniem un programmām;
 - d) **■** indikatīvs laika grafiks un iecerētie kvalitatīvie un kvantitatīvie pasākumu posmi, kuri reformu un investīciju gadījumā ir izmērāmi, kas īstenojami līdz 2027. gada 31. decembrim;
 - e) kārtība, kādā Ukraina efektīvi īsteno un uzrauga Ukrainas plānu un par to ziņo, ieskaitot ierosinātos kvalitatīvos un kvantitatīvos pasākumu posmus, kuri reformu un investīciju gadījumā ir izmērāmi, un saistītos rādītājus, *un kādā tiek pienācīgi iesaistīta Augstākā Rada;*
-

- f) skaidrojums par to, kā Ukrainas plāns atbilst ***Krievijas agresijas kara izraisītajām*** atveseļošanas, ***atjaunošanas***, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām Ukrainas reģionos un pašvaldībās un tādējādi veicina to ***iekļaujošu un ilgtspējīgu*** ekonomisko, sociālo, vides un teritoriālo attīstību, ***stiprina sociālo kohēziju***, atbalsta decentralizācijas reformu visā Ukrainā un konvergenci ar Savienības standartiem; ***minētajā skaidrojumā ņem vērā pilnvaras, uzdevumus un pienākumus, kas piešķirti dažādiem pārvaldes līmeņiem;***
- g) skaidrojums par metodiku un procesiem, ko izmanto projektu atlasei un īstenošanai, un par mehānismiem, ko izmanto vietējo un reģionālo iestāžu, jo īpaši pašvaldību, ***kā arī pilsoniskās sabiedrības organizāciju*** iesaistīšanai lēmumu pieņemšanā par atbalsta izmantošanu rekonstrukcijā vietējā līmenī ***un demokrātiskās kontroles procesā, kas jo īpaši ietver attiecīgo vietējo un reģionālo iestāžu savlaicīgu un vienlīdzīgu piekļuvi informācijai un līdzekļiem***, tostarp metodika, kas izmantota saistīto izdevumu izsekošanai;
- h) skaidrojums par to, kā Ukrainas plāns nodrošina, ka šādu vietējo un reģionālo iestāžu izvēlētie un īstenotie rekonstrukcijas projekti veido pietiekami būtisku atbalsta daļu; ***minētajā skaidrojumā aptver arī pilsētu sadraudzību un partnerības, kā arī vienādranga sadarbību un programmas, kas iestrādātas Savienības un Ukrainas pilsētu un reģionu partnerībās;***
-

- i) lai sagatavotu un īstenotu Ukrainas plānu – *detalizēts skaidrojums* par apspriešanās procesu, kas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu veikts ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, *un par to, kāda iesaiste un apspriešanās īstenošanas gaitā ir plānota ar Augstāko Radu, kā arī ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp ar vietējām un reģionālajām pārstāvības struktūrām un iestādēm, sociālajiem partneriem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, un par to, kā minēto* ieinteresēto personu ieguldījums ir atspoguļots Ukrainas plānā;
- j) skaidrojums par to, cik lielā mērā ar *Ukrainas* plānā noteiktajiem pasākumiem paredzēts sekmēt:

i) klimata un vides mērķu sasniegšanu, arī biodaudzveidības saglabāšanu, jo īpaši pasākumus, kas saistīti ar attiecīgajām iniciatīvām un reformām, un kā kara vai pēckara laika atveseļošanas un rekonstrukcijas kontekstā tiek, ciktāl iespējams, nodrošināta principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” ievērošana;

- ii) *tiesiskuma veicināšana;*
 - iii) *sociālie mērķi, tostarp neaizsargātās situācijās esošu grupu iekļaušana, un bērnu interešu ievērošanas nodrošināšana; un*
 - iv) *dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm un meitenēm, un sieviešu un meiteņu tiesību veicināšana.*
 - k) *detalizēts skaidrojums par Ukrainas sistēmu **un plānotajiem pasākumiem**, kuru mērķis ir efektīvi novērst, atklāt un labot pārkāpumus, krāpšanu, visu veidu korupciju, arī augsta līmeņa korupciju, vai citas nelikumīgas darbības, kas skar Savienības finanšu intereses, un interešu konfliktus, kā arī efektīvi izmeklēt un veikt kriminālvajāšanu par nodarījumiem, kuri skar no mehānisma piešķirtos līdzekļus, un par kārtību, kuras mērķis ir novērst dubultu finansējumu no mehānisma un citām Savienības programmām vai līdzekļu devējiem, kā arī nodrošināt tiesu iestāžu ātru sadarbību ar Savienības un tās dalībvalstu kompetentajām iestādēm;*
 - l) *skaidrojums par to, kā Ukrainas plāns nodrošinās, ka citi līdzekļu devēji var sniegt ieguldījumu pasākumu atbalstīšanā;*
 - m) *cita būtiska informācija.*
-

2. Ukrainas plānu balsta *uz rezultātiem un ietekmi*, un tajā iekļauj *izmērāmus* rādītājus, *piemēram, attiecīgā gadījumā galvenos snieguma rādītājus*, kuri ir paredzēti, lai novērtētu virzību uz 3. pantā minēto vispārējo un konkrēto mērķu sasniegšanu.

18. pants

Komisijas sniegtais Ukrainas plāna novērtējums

1. Komisija bez liekas kavēšanās novērtē Ukrainas plāna vai attiecīgā gadījumā 20. pantā minētā Ukrainas plāna grozījuma relevanci, vispusību un piemērotību un saskaņā ar 19. panta 1. punktu iesniedz priekšlikumu Padomes īstenošanas lēmumam. Veikdama minēto novērtējumu, Komisija cieši sadarbojas ar Ukrainu *un starptautiskajiem partneriem, kas sniedz ieguldījumu tā īstenošanā. Komisija* var sniegt apsvērumus, pieprasīt papildu informāciju *vai lūgt, lai Ukraina izdara grozījumus 14. panta 2. punktā minētajā Ukrainas plāna projektā.*
-

2. Novērtējuma Ukrainas plānu un noteikdama Ukrainai piešķiramo summu, Komisija ņem vērā attiecīgo pieejamo analītisko informāciju par Ukrainu, ***cita starpā par tās makroekonomisko situāciju un parāda atmaksājamību***, pamatojumu un elementus, ko Ukraina sniegusi, ievērojot 17. panta 1. punktu, kā arī citu būtisku informāciju, jo īpaši 16. panta 6. punktā uzskaitīto informāciju.
 3. Savā novērtējumā Komisija ņem vērā šādus kritērijus:
 - a) vai Ukrainas plāns veido ***uz vajadzībām balstītu***, saskaņotu, visaptverošu un pienācīgi līdzsvarotu reakciju uz 3. pantā noteiktajiem mērķiem, kura ietver strukturālās reformas un pasākumus konverģences veicināšanai ar Savienību, ***tiesiskuma, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas stiprināšanu, kā arī 16. panta 2. punktā minēto nosacījumu piemērošanu*** tā, lai Ukrainas plāns kopumā palielinātu Ukrainas ekonomikas izaugsmes tempu, ***samazinātu ekonomisko un sociālo nevienlīdzību un nodrošinātu Ukrainas virzību uz Savienības sociālajiem, ekonomiskajiem un vides standartiem***;
-

- b) *vai Ukrainas plāns veicina un atbilst to attiecīgo problēmu risināšanai, kas apzinātas saistībā ar Ukrainas ceļu uz pievienošanos un izklāstītas Komisijas atzinumā un analītiskajā ziņojumā, un asociācijas nolīgumā, kas ietver padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu;*
 - c) *vai Ukrainas plāns un tā pasākumi atbilst 4. pantā minētajiem vispārējiem principiem, kā arī 16. pantā minētajām prasībām, plāniem un programmām;*
-

- d) vai *Ukrainas* plāns atbilst *Krievijas agresijas kara* izraisītajām atveseļošanas, *atjaunošanas*, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām Ukrainas reģionos un pašvaldībās ■ un tādējādi veicina to *iekļaujošu un ilgtspējīgu* ekonomisko, sociālo, vides un teritoriālo attīstību, *stiprina sociālo kohēziju*, un atbalsta decentralizācijas reformu visā Ukrainā un konvergenci ar Savienības standartiem; vai *tajā ir ņemtas vērā pilnvaras, uzdevumi un pienākumi, kas piešķirti dažādiem pārvaldes līmeņiem*; vai metodika un procesi, ko izmanto projektu atlasei un īstenošanai, un mehānismi, ko izmanto vietējo un reģionālo iestāžu, jo īpaši pašvaldību, *kā arī pilsoniskās sabiedrības organizāciju* iesaistīšanai lēmumu pieņemšanā par atbalsta izmantošanu rekonstrukcijas procesā vietējā līmenī *un demokrātiskās kontroles procesā, kas jo īpaši ietver attiecīgo vietējo un reģionālo iestāžu savlaicīgu un vienlīdzīgu piekļuvi informācijai un līdzekļiem*, ir piemēroti; vai metodika, ko izmanto to rekonstrukcijas projektu saistīto izdevumu izsekošanai, kurus šādas vietējās un reģionālās iestādes izvēlas un īsteno, ir piemērota un vai šādi projekti veido pietiekami būtisku atbalsta daļu;
-

- e) *vai ir sagaidāms, ka Ukrainas plānā paredzētie pasākumi veicinās klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, vides aizsardzību, arī biodaudzveidības saglabāšanu, un zaļo pārkārtošanos, vai arī veicinās no minētajiem aspektiem izrietošo problēmu risināšanu; vai Ukrainas plānā ietvertie pasākumi kara vai pēckara laika atveseļošanas un rekonstrukcijas kontekstā ir, ciktāl iespējams, saderīgi ar principu “nenodarīt būtisku kaitējumu”;*
 - f) *vai ir sagaidāms, ka Ukrainas plānā paredzētie pasākumi sekmēs tiesiskuma veicināšanu;*
 - g) *vai ir sagaidāms, ka Ukrainas plānā paredzētie pasākumi veicinās sociālo mērķu sasniegšanu, tostarp neaizsargātās situācijās esošu grupu iekļaušanu, un nodrošinās bērnu interešu ievērošanu;*
 - h) *vai ir sagaidāms, ka Ukrainas plānā paredzētie pasākumi veicinās dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm;*
-

- i) vai ir sagaidāms, ka Ukrainas ierosinātā kārtība nodrošinās Ukrainas plāna ***un tā atjauninājumu efektīvu*** uzraudzību un īstenošanu un ziņošanu par to, ***jo īpaši Augstākās Radas pienācīgu iesaisti***, ieskaitot ***izmērāmos*** kvalitatīvos un kvantitatīvos pasākumu posmus un saistītos rādītāju;
- j) vai ir sagaidāms, ka Ukrainas ierosinātā kārtība efektīvi ***nodrošinās pienācīgu Savienības finanšu interešu aizsardzības līmeni, jo īpaši novēršot, atklājot un labojot*** pārkāpumus, krāpšanu, ***visu veidu*** korupciju, ***tostarp augsta līmeņa korupciju***, interešu konfliktus ***vai citas nelikumīgas darbības, kas skar Savienības finanšu intereses***; ***vai ierosinātā kārtība veicinās efektīvu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par nodarījumiem***, kuri skar no mehānisma piešķirtos līdzekļus, un ***nodrošinās tiesu iestāžu ātru sadarbību ar Savienības un tās dalībvalstu kompetentajām iestādēm***; ***vai ir sagaidāms, ka Ukrainas ierosinātā kārtība ļaus*** novērst dubultu finansēšanu no mehānisma un citām Savienības programmām, kā arī citiem līdzekļu devējiem;
-

- k) vai saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu ir notikusi pienācīga apspriešanās ar Augstāko Radu un vai Ukrainas plānā attiecīgā gadījumā ir ņemts vērā ieinteresēto personu, tostarp vietējo un reģionālo pārstāvības struktūru un iestāžu, sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības organizāciju, ieguldījums;*
- l) vai Ukrainas plāns nodrošina, ka citi līdzekļu devēji var sniegt ieguldījumu tā mērķu atbalstīšanā.*

4. Ukrainas iesniegtā Ukrainas plāna novērtēšanas vajadzībām Komisijai var palīdzēt eksperti.

19. pants

Padomes īstenošanas lēmums

1. Pozitīva novērtējuma gadījumā Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar īstenošanas lēmumu apstiprina Ukrainas saskaņā ar 14. panta 2. punktu iesniegtā plāna novērtējumu vai attiecīgā gadījumā – saskaņā ar 20. panta 1. vai 2. punktu iesniegtā grozījuma novērtējumu. ***Parasti Padome rīkojas viena mēneša laikā pēc Komisijas priekšlikuma saņemšanas. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt Komisijas priekšlikumu un grozīto priekšlikumu pieņemt ar īstenošanas lēmumu.***
-

2. Komisijas priekšlikumā Padomes īstenošanas lēmumam attiecībā uz to daļu, ko finansē no mehānisma, nosaka:
- a) Ukrainas īstenojamās reformas un investīcijas, Ukrainas plāna noteiktos nosacījumus, tostarp tos, kas ir ***izmērāmi kvantitatīvi un kvalitatīvi pasākumu posmi, kuri atbilst saistītajām reformām un investīcijām, kā minēts 16. panta 2. punktā, tostarp*** indikatīvo laika grafiku;
 - b) ***kopējās un gada maksimālās summas neatmaksājamajam finansiālajam atbalstam un kopējās un gada indikatīvās maksimālās summas aizdevuma atbalstam***, kas minēts 6. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā un 2. punktā, un attiecīgās iemaksas saskaņā ar minētā panta 4. punktu;
 - c) izmaksājamās daļas, strukturētas saskaņā ar 16. panta 2. punktu un šā punkta b) apakšpunktu, kas maksājamas, tiklīdz Ukraina ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos kvalitatīvos un kvantitatīvos pasākumu posmus, kas noteikti saistībā ar Ukrainas plāna īstenošanu;
-

- d) *paredzēto atbalsta izmaksas laika grafiku un maksāšanas grafiku;*
 - e) **■** aizdevuma atbalsta summu, kas izmaksājama priekšfinansējuma veidā saskaņā ar 24. pantu;
 - f) termiņu, kas beidzas 2027. gada 31. decembrī un līdz kuram jābūt īstenotiem gan investīciju projektu, gan arī reformu nobeiguma kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem pasākumu posmiem;
 - g) Ukrainas plāna uzraudzības un īstenošanas kārtību un grafiku, ***arī pienācīgu Augstākās Radas iesaisti, kā arī*** attiecīgā gadījumā pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 35. panta prasības;
 - h) rādītājus, ar kuriem novērtē progresu saistībā ar 3. pantā minēto vispārīgo un konkrēto mērķu sasniegšanu;
 - i) kārtību, kādā jāsniedz Komisijai pilnīga piekļuve attiecīgajiem pamatojošajiem datiem;
-

- j) informāciju par faktiskajiem un plānotajiem citu līdzekļu devēju ieguldījumiem un skaidrojumu par koordinācijas pasākumiem, ko izmanto Ukrainas plāna izstrādē un īstenošanā un kas nodrošinās tā mērķu sasniegšanu;*
- k) analīze par Ukrainas plāna ietekmi uz Ukrainas makroekonomisko situāciju, kurā ņemta vērā parāda atmaksājamība.*

20. pants

Grozījumi Ukrainas plānā

1. Ja Ukraina objektīvu apstākļu dēļ vai nu daļēji, vai pilnībā vairs nespēj īstenot Ukrainas plānu, tostarp attiecīgos kvalitatīvos un kvantitatīvos pasākumu posmus, ***Ukrainas iestādes, attiecīgā gadījumā apspriedušās ar Augstāko Radu, var ierosināt grozījumus Ukrainas plānā.***
-

2. Komisija, vienojoties ar Ukrainu, var iesniegt priekšlikumu grozīt 19. panta 1. punktā minēto Padomes īstenošanas lēmumu, lai jo īpaši ***ņemtu vērā situācijas izmaiņas, kas ļauj palielināt vērienu vai mainīt*** pieejamās summas, īpaši sakarā ar dalībvalstu veiktajām papildu iemaksām vai papildu iemaksām no citiem avotiem, kā minēts 6. panta 4. punktā. ***Padome var Komisijai lūgt izvērtēt, vai ir izpildīti šajā punktā minētie nosacījumi, un attiecīgā gadījumā iesniegt attiecīgo priekšlikumu.***
 3. Ja Komisija uzskata, ka Ukrainas norādītie iemesli pamato Ukrainas plāna grozīšanu, Komisija novērtē grozīto Ukrainas plānu saskaņā ar 18. pantu un bez liekas kavēšanās iesniedz priekšlikumu grozīt 19. panta 1. punktā minēto Padomes īstenošanas lēmumu. ***Parasti Padome rīkojas viena mēneša laikā pēc Komisijas priekšlikuma saņemšanas. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt Komisijas priekšlikumu un grozīto priekšlikumu pieņemt ar īstenošanas lēmumu.***
-

21. pants

Ukrainas plāna rezultātu pārskats

- 1. *Komisija izveido Ukrainas plāna rezultātu pārskatu ("rezultātu pārskats"), kurā atspoguļo Ukrainas plāna īstenošanas progresu.***
 - 2. *Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar 41. pantu, lai šo regulu papildinātu, nosakot detalizētus rezultātu pārskata elementus nolūkā atspoguļot šā panta 1. punktā minētā Ukrainas plāna īstenošanu.***
 - 3. *Rezultātu pārskats sāk darboties līdz 2025. gada 1. janvārim, un Komisija to atjaunina divas reizes gadā. Rezultātu pārskatu dara publiski pieejamu tiešsaistē.***
-

22. pants

Aizdevuma līgums un aizņēmumu un aizdevumu operācijas

1. Lai finansētu atbalstu no mehānisma, Komisija tiek pilnvarota Savienības vārdā vajadzīgos līdzekļus aizņemties kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm saskaņā ar 220.a pantu Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046.
 2. Pēc 19. panta 1. punktā minētā Padomes īstenošanas lēmuma pieņemšanas Komisija noslēdz aizdevuma līgumu ar Ukrainu par 6. panta 2. punktā minēto summu. Aizdevuma līgumā nosaka pieejamības periodu un sīki izstrādātus noteikumus atbalsta saņemšanai no mehānisma aizdevumu veidā, tostarp saistībā ar 9. panta 4. punkta a) un c) apakšpunktā minētajām iekšējās kontroles sistēmām. Maksimālais aizdevumu atmaksas termiņš ir 35 gadi. Papildus elementiem, kas noteikti Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 220. panta 5. punktā, aizdevuma līgumā ietver priekšfinansējuma summu un noteikumus par priekšfinansējuma ieskaitu.
-

3. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/947 31. panta 3. punkta, finansiālo palīdzību, ko Ukrainai sniedz aizdevumu veidā no mehānisma, neatbalsta ar Ārējās darbības garantiju.
 4. Aizdevumu uzkrājumus saskaņā ar šo regulu neveido, un, atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 211. panta 1. punkta, uzkrājumu likmi, kas izteikta procentos no šīs regulas 6. panta 2. punktā minētās summas, nenosaka.
 5. *Aizdevuma līgumu pēc pieprasījuma vienlaikus dara pieejamu Eiropas Parlamentam un Padomei.*
-

23. pants

Aizņēmumu izmaksu subsīdija

1. Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 220. panta 5. punkta ***un ja ir pieejami līdzekļi, no mehānisma*** var segt finansēšanas izmaksas, likviditātes pārvaldības izmaksas un administratīvo pieskaitāmo izmaksu apkalpošanas izmaksas, kas saistītas ar aizņemšanos un aizdevumiem (“aizņēmumu izmaksu subsīdija”), izņemot izmaksas, kas saistītas ar aizdevuma pirmstermiņa atmaksu. Laikposmā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim aizņēmumu izmaksu subsīdiju sedz saskaņā ar V nodaļu.
 2. Ukraina katru gadu var pieprasīt 1. punktā minēto aizņēmumu izmaksu subsīdiju. Komisija var piešķirt aizņēmumu izmaksu subsīdiju par summu, kas nepārsniedz gada budžetā pieejamo apropriāciju limitus.
-

24. pants

Priekšfinansējums

1. ***Ja Padome pieņem 19. panta 1. punktā minēto īstenošanas lēmumu, Ukraina kā daļu no Ukrainas plāna*** var pieprasīt priekšfinansējuma maksājumu līdz 7 % apmērā no ***aizdevuma*** atbalsta, **■** kas sniedzams saskaņā ar III nodaļu.
 2. **■** Komisija priekšfinansējumu var izmaksāt pēc 19. pantā minētā Ukrainas plāna apstiprināšanas un 22. pantā minētā aizdevuma līguma stāšanās spēkā. Maksājumus veic ar nosacījumu, ka 22. panta 1. punktā minētajos kapitāla tirgos ir pieejams finansējums un ka ir izpildīts 5. panta 1. punktā noteiktais priekšnosacījums.
 3. Komisija lemj par termiņu priekšfinansējumam, ko var izmaksāt vienā vai vairākās daļās.
-

25. pants

Ārkārtas pagaidu finansējums

1. Neskarot 24. pantu, ja Pamatnolīgums nav parakstīts vai Ukrainas plāns nav pieņemts līdz ... [viena diena pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas], Komisija var nolemt sniegt ierobežotu ārkārtas atbalstu Ukrainai *aizdevumu veidā* uz laiku līdz *sešiem* mēnešiem, *sākot no* 2024. gada 1. janvāra, **■** ar nosacījumu, ka ir gūts apmierinošs progress Ukrainas plāna sagatavošanā attiecībā uz valsts makrofinansiālās stabilitātes atbalstīšanu, ievērojot nosacījumus, kas tiks saskaņoti Komisijas un Ukrainas saprašanās memorandā (**“saprāšanās memorands”**), ievērojot 5. panta 1. punktā noteikto priekšnosacījumu, nodrošinot atbilstību 6. pantam un ņemot vērā pieejamo finansējumu.
-

2. *Saprašanās memorandā jo īpaši nosaka politikas nosacījumus, indikatīvu finansējuma plānojumu un ziņošanas prasības, kas ir samērīgi ar finansējuma ilgumu. Politikas nosacījumos ietver apņemšanos ievērot pareizas finanšu pārvaldības principus, galveno uzmanību pievēršot korupcijas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanai, kā arī pasākumiem, kuru mērķis ir uzlabot ieņēmumu pārvaldību.*

Saprašanās memorandu pieņem un groza ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 42. pantā.

3. *Šā panta 1. punktā minētā atbalsta summa nepārsniedz 1 500 000 000 EUR mēnesī. Komisija noslēdz aizdevuma līgumu ar Ukrainu, kurš attiecīgā gadījumā atbilst 22. un 23. pantam.*
-

26. pants

Noteikumi par neatmaksājama finansiālā atbalsta un aizdevumu maksājumiem, ieturēšanu un samazināšanu

1. Neatmaksājamā finansiālā atbalsta un aizdevuma maksājumus Ukrainai saskaņā ar šo pantu veic saskaņā ar budžeta apropriācijām un atkarībā no pieejamā finansējuma. Maksājumus veic pa daļām. Daļu var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos.
 2. Katru ceturksni Ukraina iesniedz pienācīgi pamatotu neatmaksājamā finansiālā atbalsta un aizdevuma *atbalsta* maksājuma pieprasījumu, lai Komisija *izmaksātu* minēto neatmaksājamo finansiālo atbalstu un aizdevuma *atbalstu*, pamatojoties uz 3. punktā aprakstīto novērtējumu.
-

3. Komisija bez liekas kavēšanās novērtē, vai Ukraina ir **izpildījusi 5. panta 1. punktā noteikto priekšnosacījumu un** ir apmierinoši izpildījusi kvalitatīvos un kvantitatīvos pasākumu posmus, kas noteikti 19. panta 1. punktā minētajā Padomes īstenošanas lēmumā. Kvalitatīvu un kvantitatīvu pasākumu posmu apmierinoša izpilde nozīmē, ka pasākumus, kas saistīti ar posmiem, kuru izpilde Ukrainā ir apmierinoša, Ukraina nav atcēlusi. Komisijai tās novērtējumā var palīdzēt eksperti.
 4. Ja Komisija sniedz pozitīvu novērtējumu par kvalitatīvo un kvantitatīvo pasākumu posmu apmierinošu izpildi, tā **Padomei** bez liekas kavēšanās iesniedz **priekšlikumu Padomes īstenošanas lēmumam, kurā apstiprināts, ka ir apmierinoši izpildīti 3. punktā minētie maksājumu nosacījumi. Parasti Padome rīkojas trīs nedēļu laikā pēc minētā priekšlikuma saņemšanas. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt Komisijas priekšlikumu un grozīto priekšlikumu pieņemt ar īstenošanas lēmumu. Uz Padomes īstenošanas lēmuma pamata Komisija pieņem lēmumu, kas atļauj izmaksāt neatmaksājamā finansiālā atbalsta daļu un šādiem posmiem atbilstošo aizdevuma daļu.**
-

5. Ja Komisija sniedz negatīvu novērtējumu par kvalitatīvo un kvantitatīvo pasākumu posmu izpildi saskaņā ar indikatīvo laika grafiku, ***tā bez liekas kavēšanās informē Padomi un Parlamentu un*** ietur neatmaksājamā finansiālā atbalsta maksājumu un šādiem posmiem atbilstošā aizdevuma maksājumu. Ieturēto maksājumu ***saskaņā ar 4. punktu*** izmaksā tikai tad, kad Ukraina saistībā ar nākamā maksājuma pieprasījumu ir pienācīgi pamatojusi, ka tā ir veikusi vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu kvalitatīvo un kvantitatīvo pasākumu posmu apmierinošu izpildi. ***Komisija izstrādā metodiku norādījumu veidā tam, kā rīkoties, kad pasākumu posmi izpildīti daļēji.***
-

6. Ja Komisija **uzskata**, ka Ukraina nav veikusi vajadzīgos pasākumus 12 mēnešu laikā pēc 5. punktā minētā sākotnējā negatīvā novērtējuma, Komisija **par to informē Ukrainu. Divu mēnešu laikā pēc Komisijas paziņojuma sniegšanas Ukraina var iesniegt savus apsvērumus. Ja Komisija secina, ka Ukraina nav veikusi vajadzīgos pasākumus, tā iesniedz priekšlikumu Padomes īstenošanas lēmumam, kas neatmaksājamā finansiālā atbalsta un aizdevuma summu proporcionāli samazina līdz daļai, kas atbilst attiecīgajiem kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem pasākumu posmiem. Parasti Padome rīkojas viena mēneša laikā pēc Komisijas priekšlikuma saņemšanas. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt Komisijas priekšlikumu un grozīto priekšlikumu pieņemt ar īstenošanas lēmumu.**
-

7. Ja tiek konstatēti gadījumi vai radušās nopietnas bažas saistībā ar pārkāpumiem, krāpšanu, korupciju un interešu konfliktiem, kuri skar Savienības finanšu intereses un kuros Ukraina nav veikusi korektīvus pasākumus, vai gadījumos, kad ir noticis no šīs regulas **9., 10. un 22. pantā minētajiem nolīgumiem** izrietoša pienākuma nopietns pārkāpums, tostarp balstoties uz šīs regulas 36. pantā minētās revīzijas padomes ziņojumiem vai uz *OLAF* sniegto informāciju, Komisija var samazināt neatmaksājamā finansiālā atbalsta summu un **atgūt visas Savienības budžetā maksājamās summas**, tostarp ar ieskaitu saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 102. pantu, vai **samazināt** aizdevuma **summu**, kas izmaksājams Ukrainai, kā minēts šā panta 4. pantā, **vai pieprasīt aizdevuma atmaksu pirms termiņa**.
8. Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 116. panta 2. punkta, maksājuma termiņš, kā minēts minētās regulas 116. panta 1. punkta a) apakšpunktā, sākas dienā, kad, ievērojot šā panta 4. punktu, paziņots lēmums, kas atļauj veikt izmaksu Ukrainai.
-

9. Maksājumiem, kas veikti, ievērojot šo pantu un šīs regulas 24. pantu, nepiemēro Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 116. panta 5. punktu.

27. pants

Pārredzamība attiecībā uz personām un vienībām, kas saņem finansējumu Ukrainas plāna īstenošanai

1. Ukraina publicē ***atjauninātus*** datus par personām un vienībām, ***tostarp par līgumslēdzējiem***, kas saņem finansējuma summas, kuras ***četrus gadus laikā kumulatīvi*** pārsniedz summu, kas ir ekvivalenta ***100 000 EUR***, lai īstenotu reformas un investīcijas minētajā Ukrainas plānā. ■
2. Pienācīgi ievērojot prasības saistībā ar konfidencialitāti un drošību, jo īpaši attiecībā uz personas datu aizsardzību, attiecībā uz 1. punktā minētajām personām un vienībām ***tīmekļa vietnē mašīnlasāmā formātā, ierakstus sarindojot pēc kopējā saņemto līdzekļu apjoma***, publicē šādu informāciju:

- a) juridiskas personas gadījumā: saņēmēja pilns juridiskais nosaukums un PVN identifikācijas numurs vai nodokļa maksātāja identifikācijas numurs, ja pieejams, vai cits unikāls identifikators, kas noteikts valsts līmenī;
- b) fiziskas personas gadījumā: saņēmēja vārds vai vārdi un uzvārds vai uzvārdi;
- c) katra saņēmēja saņemto līdzekļu summa un reformas un investīcijas saskaņā ar Ukrainas plānu, ko šī summa palīdz īstenot.

- 3. Šā panta 2. punktā minēto informāciju npublicē, ja tās izpaušana var apdraudēt attiecīgo personu vai vienību tiesības un brīvības vai nopietni kaitēt saņēmēju komerciālajām interesēm. *Šādu informāciju dara pieejamu Komisijai un Revīzijas padomei.*
 - 4. Ukraina vismaz reizi gadā Komisijai elektroniski nosūta datus par šā panta 1. punktā minētajām personām un vienībām, kuri ir *mašīnlasāmā* formātā, ko nosaka 9. panta 4. punkta i) apakšpunktā minētajā Pamatnolīgumā.
-

IV NODAĻA

II pīlārs – Ukrainai paredzēto investīciju satvars

28. pants

Darbības joma un struktūra

1. Saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru Komisija Savienības atbalstu Ukrainai sniedz finanšu instrumentu, budžeta garantijas vai finansējuma apvienošanas darbību veidā, *tostarp kā tehnisku palīdzību, kas saistīta ar II pīlāra īstenošanu.*
 2. Ukrainai paredzēto investīciju satvara īstenošanā Komisiju atbalsta **Valde ("Valde")**. **Valde pieņem** savu reglamentu. ■
 3. **Valdē** ir Komisijas **un** katras dalībvalsts pārstāvji. *Attiecīgā gadījumā Valdes sanāksmēs uzaicina piedalīties Ukrainas iestādes. Eiropas Parlamentam un Augstākajai Radaī ir novērotāja statuss.* Partneriem, kas īsteno Ukrainas garantiju un finanšu instrumentus, kurus atbalsta saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru, var piešķirt novērotāja statusu. **Valdi** vada Komisija.
-

4. ***Valde*** Komisijai sniedz ***stratēģiskus un operatīvus norādījumus un atbalstu*** attiecībā uz ***dažādiem aspektiem, tostarp riska profiliem***, atbalsta veidu izvēli, ieviešamo finanšu produktu izstrādi un nozarēm, kas nekvalificējas. Tā formulē atzinumus par Savienības atbalsta izmantošanu ar Ukrainas garantiju, finanšu instrumentu un finansējuma apvienošanas darbību starpniecību, tostarp par ***izdevīguma līmeņiem, ņemot vērā attiecīgos riska novērtējumus. Valde atzinumus pieņem, ja iespējams, ar konsensu.***
 5. Komisija nodrošina, ka Savienības atbalsts, ko sniedz saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru, atbilst Ukrainas plānam un veicina tā īstenošanu, un papildina Savienības atbalstu Ukrainai, kas piešķirts saskaņā ar citām Savienības programmām un instrumentiem, ***ņemot vērā uzņēmumu sociālās atbildības un atbildīgas uzņēmējdarbības veicināšanu, jo īpaši ievērojot pamatnostādnes, principus un konvencijas, par ko panākta starptautiskas vienošanās, attiecībā uz investīcijām.***
-

6. *Vismaz 15 % no garantijām, ko sniedz saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru, izmanto, lai atbalstītu mikrouzņēmumus, mazos un vidējos uzņēmumus, kas definēti Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma 2. pantā, tostarp jaunuzņēmumus, izmantojot tostarp finanšu instrumentus, kuru mērķis ir samazināt risku, kas saistīts ar Ukrainas banku aizdevumu operācijām.*
 7. Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 209. panta 2. punkta h) **apakšpunkta** nolūkā prasību par finanšu instrumentu un budžeta garantiju *ex ante* izvērtēšanu izpilda, izmantojot šīs regulas 19. panta 1. punktā minētos Komisijas sniegtos pozitīvos novērtējumus par Ukrainas plānu.
 8. Saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru sniegtais atbalsts jo īpaši kalpo Ukrainas plāna īstenošanai, vienlaikus papildinot šajā regulā noteiktos finansējuma avotus.
-

9. *Vismaz 20 % no kopējās summas, kura atbilst atbalstam no Ukrainai paredzēto investīciju satvara un Ukrainas plāna ietvaros veiktajām investīcijām, cik vien kara plosītā valstī tas ir iespējams, izmanto, lai mazinātu klimata pārmaiņas un pielāgotos tām, vides aizsardzībai, arī biodaudzveidības saglabāšanai, un zaļās pārkārtošanās procesam.*
10. Komisija **katru gadu** ziņo par atbalsta īstenošanu saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 41. panta 4. un 5. punktu. Minētajā nolūkā katrs Ukrainas garantijas partneris un katra pilnvarotā vienība, kas īsteno finanšu instrumentus, katru gadu sniedz informāciju, kas Komisijai ir vajadzīga ziņošanas pienākumu izpildei.
-

29. pants

Papildu iemaksas Ukrainas garantijā un finanšu instrumentos

1. Dalībvalstis, trešās valstis un trešās personas var veikt iemaksas Ukrainas garantijā un finanšu instrumentos, kas izveidoti saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru. Iemaksas Ukrainas garantijā tiek veiktas saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 218. panta 2. punktu.
 2. Iemaksas Ukrainas garantijā palielina Ukrainas garantijas summu, neradot Savienībai papildu iespējamās saistības.
 3. Attiecībā uz visām 1. punktā minētajām iemaksām Komisija Savienības vārdā un iemaksu veicējs noslēdz iemaksu nolīgumu. Tajā jo īpaši ietver noteikumus par maksāšanas nosacījumiem. ***Par noslēgtajiem iemaksu nolīgumiem Komisija nekavējoties un vienlaikus informē Eiropas Parlamentu un Padomi.***
-

30. pants

Ukrainas garantijas un finanšu instrumentu īstenošana

1. Ukrainas garantiju un finanšu instrumentus, kurus atbalsta saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru, īsteno netiešā pārvaldībā, ievērojot Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu.
 2. Partneri, kas kvalificējas, Ukrainas garantijas nolūkā un pilnvarotie subjekti, kas kvalificējas, finanšu instrumentu nolūkā ir tie, kas noteikti Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 208. panta 4. punktā, tostarp no trešām valstīm, kuras veic iemaksas Ukrainas garantijā saskaņā ar šīs regulas 29. pantu. Turklāt, atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta, Ukrainas garantijas nolūkā kvalificējas struktūras, ko reglamentē tās dalībvalsts vai trešās valsts privāttiesības, kura ir veikusi iemaksas Ukrainas garantijā saskaņā ar šīs regulas 29. pantu, un kas nodrošina pienācīgu pārlicēžu par savām finansiālajām un darbības spējām.
-

3. Komisija ar iekļaujošas pieejas palīdzību nodrošina, ka partneri, kas kvalificējas, un attiecīgā gadījumā pilnvarotie subjekti, kas kvalificējas, izmanto pieejamos resursus efektīvi, lietderīgi, **atbilstoši vajadzībām** un taisnīgi, vienlaikus veicinot to savstarpēju sadarbību un pienācīgi ņemot vērā to spējas, pievienoto vērtību, pieredzi un riska uzņemšanās spēju.
 4. Komisija nodrošina **taisnīgu un pārredzamu** attieksmi pret visiem partneriem, kas kvalificējas, un visiem pilnvarotajiem subjektiem, kas kvalificējas, un nodrošina, ka visā Ukrainai paredzēto investīciju satvara īstenošanas laikposmā netiek pieļauti interešu konflikti. Lai nodrošinātu papildināmību, Komisija var no partneriem, kas kvalificējas, Ukrainas garantijas nolūkā vai no pilnvarotajiem subjektiem, kas kvalificējas, finanšu instrumentu nolūkā pieprasīt attiecīgo informāciju par viņu operācijām, kas nesaņem ES atbalstu.
-

31. pants

Ukrainas garantija

1. Izveido Ukrainas garantiju **7 800 000 000** EUR apmērā faktiskajās cenās, lai garantētu operācijas, ar kurām atbalsta mehānisma mērķus. Ukrainas garantija ir neatkarīga un autonoma no Ārējās darbības garantijas, un to piešķir kā neatsaucamu, beznosacījumu un pēc pieprasījuma nodrošinātu garantiju saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 219. panta 1. punktu.
 2. Ukrainas garantiju izmanto, lai segtu riskus šādiem operāciju veidiem, ***nolūkā atbalstīt suverēnus, subsuverēnus, nekomerciālus un komerciālus subjektus un privāto sektoru:***
 - a) aizdevumi, tostarp aizdevumi vietējā valūtā;
 - b) garantijas;
-

- c) pretgarantijas;
- d) kapitāla tirgus instrumenti;
- e) jebkurš cits finansējuma vai kredīta uzlabošanas, apdrošināšanas un pamatkapitāla vai kvazikapitāla līdzdalības veids.

3. Līdz 2027. gada 31. decembrim Komisija Savienības vārdā ar partneriem, kas kvalificējas, noslēdz Ukrainas garantijas nolīgumus. Ukrainas garantiju var piešķirt pakāpeniski.

Ziņojumos, kas minēti 28. panta 10. punktā, Komisija sniedz informāciju par katra Ukrainas garantijas nolīguma parakstīšanu. Ja Eiropas Parlaments un Padome to pieprasa, minētos nolīgumus *bez liekas kavēšanās* dara tiem pieejamus, ievērojot konfidencialas informācijas un sensitīvas komercinformācijas aizsardzību.

4. ***Kad Komisija noslēdz Ukrainas garantijas nolīgumus, tā pienācīgi ņem vērā padomus un norādījumus, ko sniedz Regulas (ES) 2021/947 33. panta 8. punktā minētā tehniskā grupa riska novērtēšanai vai Valde.***
5. Ukrainas garantijas nolīgumos jo īpaši iekļauj šādus elementus:
- a) detalizēti noteikumi par Ukrainas garantijas segumu, aplēstajām ikgadējām investīcijām, prasībām, kvalificēšanos un procedūrām;
 - b) detalizēti noteikumi par Ukrainas garantijas nodrošināšanu, tostarp tās noteikumi par segumu un tās noteikto portfeļu un konkrētu instrumentu veidu projektu segumu, kā arī projektu un projekta portfeļu riska analīze, tostarp nozares, reģionālā un valsts līmenī;
 - c) atsauce uz mehānisma mērķiem un nolūku, vajadzību novērtējums un norāde par gaidāmajiem rezultātiem;
-

- d) atlīdzība par Ukrainas garantiju, ko nosaka ar izdevīgiem noteikumiem, kuros atspoguļota īpašā situācijā, kādā atrodas kara plosītā Ukraina, un vienlaikus ņemti vērā investīciju programmu attiecīgie riska profili, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus;
 - e) prasības par Ukrainas garantijas izmantošanu, tostarp maksāšanas nosacījumi, piemēram, konkrēti laika grafiki, procenti par maksājumu summām, izdevumi un piedziņas izmaksas, kā arī iespējamie nepieciešamie likviditātes mehānismi;
 - f) prasījumu procedūras, tostarp, bet ne tikai, izraisītājnotikumi un nogaidīšanas periodi un procedūras attiecībā uz prasījumu piedziņu;
 - g) uzraudzības, ziņošanas, pārredzamības un izvērtēšanas pienākumi;
 - h) skaidras un pieejamas sūdzību procedūras trešām pusēm, ko varētu ietekmēt tādu projektu īstenošana, kurus atbalsta ar Ukrainas garantiju.
-

6. *EIB grupa Ukrainā īsteno operācijas, kuru nolūks ir atbalstīt Ukrainas suverēnos subjektus un nekomerciālos un subsuverēnos subjektus un kuras sedz ar indikatīvu konkrētu minimālo Ukrainas garantijas summu, kas ir 25 % no 1. punktā minētās summas un kuru piešķir saskaņā ar šajā regulā paredzētajām procedūrām.*
 7. *Šā panta 6. punktā minētā konkrētā Ukrainas garantijas summa ir pieejama to EIB grupas operāciju atbalstīšanai, kuras attiecīgā EIB grupas Valde apstiprinājusi līdz 2025. gada 31. decembrim. Atlikusī konkrētā Ukrainas garantijas summa pēc minētā datuma ir pieejama visu veidu operācijām, kas minētas 6. punktā, visiem partneriem, kas kvalificējas, ievērojot 3. punktu.*
 8. Komisija var izmantot līdz 30 % no šā panta 1. punktā minētās summas, lai palielinātu garantijas summas, kas piešķirtas saskaņā ar Ārējās darbības garantijas nolīgumiem, kuri noslēgti, ievērojot Regulas (ES) 2021/947 38. pantu, ar noteikumu, ka:
-

- a) šā punkta vajadzībām Ukrainas garantiju īsteno ar grozījumu vai papildinājumu nolīgumos, kuri, ievērojot Regulas (ES) 2021/947 38. pantu, ir noslēgti ar partneriem, kas kvalificējas un kas izraudzīti saskaņā ar minētās regulas 35. pantu, un ar kuriem palielina garantijas summu minēto nolīgumu ietvaros, un kuri parakstāmi četru mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā;
 - b) partneri, kas kvalificējas, Ukrainas garantiju izmanto saskaņā ar šo punktu vienīgi tam, lai atbalstītu operāciju īstenošanu Ukrainā, un Ukrainas garantijas seguma saņemšanai saskaņā ar šo punktu kvalificējas tikai tie garantijas pieprasījumi, kas attiecas uz operācijām Ukrainā;
 - c) Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/947 36. panta 1. punkta otrās daļas, operācijas, uz kurām attiecas Ukrainas garantija saskaņā ar šo punktu, veido atsevišķu Ukrainas garantijas portfeli un netiek ņemtas vērā, aprēķinot 65 % segumu, kas minēts Regulas (ES) 2021/947 36. panta 1. punktā;
-

- d) riska dalīšana atsevišķā Ukrainas garantijas portfelī nodrošina interešu saskaņošanu starp Komisiju un partneri, kas kvalificējas, saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 209. panta 2. punkta e) apakšpunktu, un partneris šajā portfelī iemaksā pašu resursus saskaņā ar minētās regulas 219. panta 4. punktu;
- e) partneri izveido nošķirtu grāmatvedību un ziņojumu sniegšanu, lai īstenotu Ukrainas garantiju saskaņā ar šo punktu;
- f) šīs regulas 32. pantu piemēro Ukrainas garantijas nodrošināšanai saskaņā ar šo punktu, ko izmanto vienīgi tam, lai segtu zaudējumus Ukrainas garantijas ietvaros; nodrošinājumu, kas noteikts saskaņā ar Regulas (ES) 2021/947 31. panta 5. punktu, neizmanto Ukrainas garantijas operāciju segšanai.

9. Partneris, kas kvalificējas, apstiprina finansēšanas un investīciju operācijas saskaņā ar saviem noteikumiem un procedūrām un atbilstoši Ukrainas garantijas nolīguma noteikumiem.

10. Maksimālais laikposms, kurā partneriem, kas kvalificējas, ļauts parakstīt nolīgumus ar finanšu starpniekiem vai galasaņēmējiem, ir trīs gadi pēc attiecīgā Ukrainas garantijas nolīguma noslēgšanas – ar pagarināšanas iespēju gadījumos, kad piešķir papildu garantijas summu un groza Ukrainas garantijas nolīgumu.
11. Ar Ukrainas garantiju var segt:
- a) attiecībā uz parādu instrumentiem – pamatsummu un visus procentus un summas, kas maksājamas atlasītajam partnerim, kas kvalificējas, bet ko tas nav saņēmis saskaņā ar finansēšanas operāciju noteikumiem pēc tam, kad ir noticis saistību neizpildes gadījums;
 - b) attiecībā uz pamatkapitāla investīcijām – investētās summas un ar tām saistītās finansēšanas izmaksas;
 - c) attiecībā uz citām finansēšanas un investīciju operācijām, kas minētas 2. punktā, – izmantotās summas un ar tām saistītās finansēšanas izmaksas;
 - d) visus attiecīgos izdevumus un piedziņas izmaksas saistībā ar saistību neizpildes gadījumu, ja vien tās nav atvilktas no piedziņas ieņēmumiem.
-

12. Lai Komisija varētu veikt uzskaiti un *katru gadu Eiropas Parlamentam un Padomei* ziņot par riskiem, ko sedz ar Ukrainas garantiju, un saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 209. panta 4. punktu partneri, kas kvalificējas un ar kuriem ir noslēgts Ukrainas garantijas nolīgums, katru gadu sniedz Komisijai un Eiropas Revīzijas palātai finanšu *pārskatus*, kurus pārbaudījis neatkarīgs ārējais revidents, cita starpā ietverot informāciju par:
- a) partneru, kas kvalificējas, finansēšanas un investīciju operāciju riska novērtējumu, tostarp informāciju par Savienības saistībām, kas aprēķinātas, ievērojot Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 80. pantā minētos grāmatvedības noteikumus un Starptautiskos publiskā sektora grāmatvedības standartus;
 - b) Savienības nenomaksātajām un no Ukrainas garantijas izrietošajām finanšu saistībām, kas sniegtas partneriem, kas kvalificējas, un to finansēšanas un investīciju operācijām, sadalījumā pa atsevišķām operācijām.
-

13. Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 219. panta 4. punktā noteikto nosacījumu par pašu resursu iemaksām piemēro katram partnerim, kas kvalificējas un kuram saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru portfeļa līmenī ir piešķirta budžeta garantija.
 14. Ukrainas garantijai, ***ņemot vērā mehānisma mērķus un principus***, piemēro Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai plus (***EFIA+***) riska pārvaldības sistēmu, kas minēta Regulas (ES) 2021/947 33. panta 7. punktā, ***un tehnisko grupu riska novērtēšanai, kas minēta tās pašas regulas 33. panta 8. punktā. Ukrainas garantijas riska novērtējumi ir neatkarīgi no EFIA+ riska novērtējumiem.*** To operāciju vispārējais riska profils, ko sedz ar Ukrainas garantiju, var atšķirties no Ārējās darbības garantijas vispārējā riska profila. Komisija nodrošina, ka garantēto operāciju radītais risks nepārsniedz Savienības budžeta spēju uzņemties minētos riskus, kuru nosaka pieejamie budžeta resursi un šīs regulas 32. panta 1. punktā minētā uzkrājumu likme. ***Šīs regulas 28. panta 10. punktā minētās ziņošanas ietvaros Komisija katru gadu Eiropas Parlamentam un Padomei ziņo par pasākumiem, ko tā veikusi šajā sakarā.***
-

32. pants
Uzkrājumi

1. Ukrainas garantijas uzkrājumu likme sākotnēji ir 70 %.

Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 211. panta 2. punkta, attiecībā uz laikposmu, kuram veido vispārējos uzkrājumus, uzkrājumus veido laikposmā līdz 2027. gada 31. decembrim, un tie ir vienādi ar uzkrājumu summu, kas atbilst ar Ukrainas garantiju garantētajai summai, un tos var veidot pakāpeniski, lai atspoguļotu progresu tādu finansēšanas un investīciju operāciju atlasē un īstenošanā, ar kurām atbalsta mehānisma mērķus.

2. Uzkrājumu likmi pārskata vismaz ***reizi gadā pēc*** šīs regulas stāšanās spēkā. ***Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par minētās pārskatīšanas rezultātiem.***

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar šīs regulas 41. pantu, lai grozītu uzkrājumu likmi, vienlaikus piemērojot Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 211. panta 2. punktā noteiktos kritērijus, un vajadzības gadījumā palielinātu vai samazinātu šīs regulas 31. panta 1. punktā minēto Ukrainas garantijas maksimālo summu par ne vairāk kā 30 %. Komisija var Ukrainas garantijas maksimālo summu palielināt tikai tad, ja tiek samazināta uzkrājumu likme. Neskarot šīs regulas 31. panta 3. punktu, Komisija var noteikt, ka palielinātā Ukrainas garantijas summa ir pieejama garantijas nolīgumu parakstīšanai pakāpeniski trīs gadu laikā.
 4. Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 213. panta, faktisko uzkrājumu likmi nepiemēro uzkrājumiem, kas ir rezervēti kopējā uzkrājumu fondā attiecībā uz Ukrainas garantiju.
-

33. pants

Sūdzību un tiesiskās aizsardzības mehānisms

1. *Ņemot vērā sūdzības, kas var rasties trešām personām, tostarp kopienām un indivīdiem, kurus skar no Ukrainas garantijas atbalsstītie projekti, Komisija un Savienības delegācija Ukrainā savās tīmekļa vietnēs publicē tiešas atsauces uz to attiecīgo partneru sūdzību iesniegšanas mehānismiem, kuri ir noslēguši Ukrainas garantijas nolīgumus ar Komisiju. Komisija arī nodrošina iespēju tieši saņemt sūdzības, kas saistītas ar sūdzību izskatīšanu, ko veic partneri, kas kvalificējas. Jebkādā sūdzību iesniegšanas mehānismā saņemto informāciju Komisija ņem vērā saistībā ar turpmāku sadarbību ar minētajiem partneriem.*
 2. *Kad vien iespējams, Komisija, ievērojot konfidencialas informācijas un sensitīvas komercinformācijas aizsardzību, savā tīmekļa portālā publicē informāciju par finansēšanas un investīciju operācijām un Ukrainas garantijas nolīgumu būtiskos elementus, tostarp informāciju par partneru, kas kvalificējas, juridisko identitāti, paredzamajiem attīstības ieguvumiem un sūdzību procedūrām.*
-

3. *Saskaņā ar partneru, kas kvalificējas, pārredzamības politiku un Savienības noteikumiem par datu aizsardzību un par piekļuvi dokumentiem un informācijai partneri, kas kvalificējas, savās tīmekļa vietnēs dara publiski pieejamu informāciju par visām finansēšanas un investīciju operācijām, uz kurām attiecas Ukrainas garantija, jo īpaši saistībā ar veidu, kādā minētās operācijas sekmē šīs regulas mērķu un prasību izpildi. Ja iespējams, šādu informāciju sadala projektu līmenī. Šādas informācijas sniegšanā tiek ņemta vērā konfidencialas informācijas un sensitīvas komercinformācijas aizsardzība. Partneri, kas kvalificējas, Savienības atbalstu arī atspoguļo visā informācijā, ko tie publicē par finansēšanas un investīciju operācijām, uz kurām saskaņā ar šo regulu attiecas Ukrainas garantija.*
-

V NODAĻA

III pīlārs – Savienības pievienošanās palīdzība un saistītie atbalsta pasākumi

34. pants

Savienības pievienošanās palīdzība un saistītie atbalsta pasākumi

1. Palīdzība, ko sniedz saskaņā ar šo nodaļu, atbalsta Ukrainu 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanā. Saskaņā ar šo nodaļu sniegtās palīdzības mērķis jo īpaši ir saistībā ar Ukrainas gaidāmo dalību Savienībā atbalstīt Ukrainas pakāpenisku pielāgošanos Savienības *acquis* , tādējādi veicinot savstarpēju stabilitāti, drošību, mieru un labklājību. Šāds atbalsts ietver tiesiskuma, *tostarp tiesu varas neatkarības*, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas stiprināšanu, *korupcijas apkarošanu*, publiskās pārvaldes efektivitātes, *institucionālo spēju, decentralizācijas* uzlabošanu un pārredzamības, strukturālo reformu, nozaru politiku un labas pārvaldības atbalstīšanu visos līmeņos, un veicina Ukrainas plāna īstenošanu.
-

2. Šajā nodaļā paredzēto palīdzību sniedz arī tādēļ, lai nodrošinātu, ka tiek stiprinātas ieinteresēto personu, tostarp sociālo partneru, pilsoniskās sabiedrības organizāciju un vietējo ***un reģionālo*** iestāžu, spējas, ***tostarp attiecīgā gadījumā ar mērķsadarbības un pašvaldību sadraudzības palīdzību, kā arī veicinot līdzbiedru sadarbību un programmas, kas iestrādātas partnerībās starp Savienības un Ukrainas pilsētām un reģioniem.***
 3. Palīdzība, ko sniedz saskaņā ar šo nodaļu, arī ***stiprina konflikta novēršanas, miera veidošanas un pirmskrīzes un pēckrīzes vajadzību apmierināšanas spējas un ietver cita starpā*** uzticības veicināšanas pasākumus un procesus, kas veicina taisnīgumu, patiesības noskaidrošanu, ***visaptverošu pēckonflikta atjaunošanu iekļaujošai un miermīlīgai sabiedrībai,*** kā arī pierādījumu vākšanu par kara laikā izdarītajiem noziegumiem. Saskaņā ar šo nodaļu finansējumu var piešķirt iniciatīvām un struktūrām, kas iesaistītas starptautiskās tiesvedības atbalstīšanā un īstenošanā Ukrainā.
-

4. Šajā nodaļā paredzētā palīdzība atbalsta tādu Ukrainas iestāžu izveidi un stiprināšanu, kuras atbild par to, ka tiek nodrošināta līdzekļu pienācīga izmantošana, **revīzija** un efektīva cīņa pret publiskā finansējuma nepareizu pārvaldību, it īpaši pret krāpšanu, **visu veidu korupciju, tostarp augsta līmeņa** korupciju, interešu konfliktiem un pārkāpumiem, kas izdarīti saistībā ar jebkādu summu, kura izlietota mehānisma mērķu sasniegšanai, **kā arī lai atbalstītu deoligarhizācijas centienus.**
 5. Saskaņā ar šo nodaļu finansē 22. pantā minēto aizņēmumu izmaksu subsīdiju.
-

6. *No 2024. līdz 2027. gadam ar atbalstu saskaņā ar šo nodaļu finansē:*

- a) *uzkrājumu budžeta garantijām, ko nesedz Regulas (ES) 2021/947 50. pantā minētais finansējums saskaņā ar minētās regulas 31. panta 8. punkta noteikumiem, kas paredzētas segtajām ārējo aizdevumu pilnvaru finanšu saistībām Ukrainā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma (ES) 2022/1628 12. panta 1. punktu⁴¹ saistībā ar aizdevumu summām, kas izmaksātas pēc 2022. gada 15. jūlija līdz 1,586 miljardu EUR apjomā;*
- b) *procentu likmes subsīdiju makrofinansiālās palīdzības aizdevumiem saskaņā ar:*
 - i) *Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/1201⁴², atkāpjoties no tā 1. panta 3. punkta;*
 - ii) *Lēmumu (ES) 2022/1628, atkāpjoties no tā 6. panta 3. punkta;*
- c) *atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/947 31. panta 1. punkta, iemaksāto uzkrājumu 9 % apjomā finansiālai palīdzībai, kas 2023. gada beigās vēl nav sniegta, kā minēts Lēmuma (ES) 2022/1628 11. panta 1. punktā.*

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1628 (2022. gada 20. septembris), ar ko sniedz ārkārtas makrofinansiālo palīdzību Ukrainai, pastiprina kopējo uzkrājumu fondu ar dalībvalstu garantijām un ar īpašiem uzkrājumiem dažām finanšu saistībām, kuras saistītas ar Ukrainu un kuras garantētas saskaņā ar Lēmumu Nr. 466/2014/ES, un ar ko groza Lēmumu (ES) 2022/1201 (OV L 245, 22.9.2022., 1. lpp.).

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1201 (2022. gada 12. jūlijs), ar ko piešķir ārkārtas makrofinansiālo palīdzību Ukrainai (OV L 186, 13.7.2022., 1. lpp.).

VI NODAĻA

Savienības finanšu interešu aizsardzība

35. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

1. Mehānisma īstenošanas nolūkā Komisija un Ukraina veic visus attiecīgos pasākumus, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, ņemot vērā proporcionalitātes principu un konkrētos nosacījumus, saskaņā ar kuriem mehānisms darbosies, 5. panta 1. punktā noteikto priekšnosacījumu un nosacījumus, kas noteikti Pamat nolīgumā un konkrētajos finansēšanas vai aizdevuma nolīgumos, jo īpaši attiecībā uz to, lai novērstu, atklātu un labotu krāpšanu, korupciju *vai citas nelikumīgas darbības, kas skar Savienības finanšu intereses*, interešu konfliktus un pārkāpumus, *kā arī izmeklētu un veiktu kriminālvajāšanu par nodarījumiem, kas skar no mehānisma piešķirtos līdzekļus*. Ukraina apņemas veidot efektīvas un lietderīgas iekšējās kontroles sistēmas un nodrošināt, ka var atgūt nepareizi izmaksātās vai nepareizi izlietotās summas. *Ukraina arī apņemas nodrošināt, ka Ukrainas kompetentās iestādes nekavējoties izskata EPPO un dalībvalstu kompetento iestāžu iesniegtos savstarpējās tiesiskās palīdzības pieprasījumus un izdošanas pieprasījumus attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar mehānisma līdzekļus.*
-

2. Nolīgumos, kas minēti 9., 10. un 22. pantā, paredz Ukrainas pienākumus:

- a) regulāri pārbaudīt, vai piešķirtais finansējums ir izmantots saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem, jo īpaši attiecībā uz krāpšanas, korupcijas, interešu konfliktu un pārkāpumu ***vai citu nelikumīgu darbību, kas skar Savienības finanšu intereses***, novēršanu, atklāšanu un labošanu;
 - b) ***aizsargāt trauksmes cēlējus;***
 - c) veikt atbilstošus pasākumus, lai novērstu, atklātu un labotu krāpšanu, korupciju, interešu konfliktus un pārkāpumus, ***kā arī izmeklētu un veiktu kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem***, kas skar Savienības finanšu intereses, lai ***atklātu*** dubultu finansēšanu ***un*** izvairītos no tās un lai veiktu tiesiskas darbības nolūkā atgūt nepareizi izmaksātus līdzekļus, tostarp attiecībā uz jebkādiem pasākumiem reformu un investīciju projektu īstenošanai saskaņā ar Ukrainas plānu, ***un veikt pienācīgus pasākumus, lai nekavējoties apstrādātu EPPO un dalībvalstu kompetento iestāžu iesniegtos savstarpējās palīdzības pieprasījumus, kuri attiecas uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar līdzekļus no mehānisma;***
-

- d) maksājuma pieprasījumam, kas noteikts III nodaļā, pievienot ***ticamības*** deklarāciju par to, ka līdzekļi ir izlietoti saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu un atbilstoši paredzētajam mērķim un ir pienācīgi pārvaldīti, jo īpaši saskaņā ar Ukrainas noteikumiem – kurus papildina starptautiskie standarti – par pārkāpumu, krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu novēršanu, atklāšanu un labošanu;
 - e) šā panta 1. punkta nolūkā, jo īpaši lai veiktu pārbaudes par līdzekļu izmantošanu saistībā ar Ukrainas plānā paredzēto reformu un investīciju īstenošanu, nodrošināt pienācīgu datu vākšanu par personām un vienībām, kas saņem finansējumu Ukrainas plānā paredzēto pasākumu īstenošanai, ***tostarp informāciju par faktiskajām īpašumtiesībām***, un piekļuvi šādiem datiem ***atbilstoši Savienības datu aizsardzības principiem un piemērojamajiem datu aizsardzības noteikumiem***;
-

- f) skaidri pilnvarot Komisiju, *OLAF un* Eiropas Revīzijas palātu ■ izmantot savas tiesības, kā paredzēts Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 129. panta 1. punktā, proporcionalitātes principa piemērošanā;
- g) ***nodrošināt, ka Ukrainas kompetentās iestādes ziņo EPPO par jebkādu noziedzīgu rīcību, kas skar līdzekļus no mehānisma un varētu būt tās kompetencē.***

3. Komisija cenšas Ukrainai darīt pieejamu integrētu un sadarbspējīgu informācijas un uzraudzības sistēmu, tostarp vienotu datizrāces un riska noteikšanas rīku, lai ***atbilstoši Savienības datu aizsardzības principiem un piemērojamajiem datu aizsardzības noteikumiem*** piekļūtu attiecīgajiem datiem, tostarp 2. punkta e) apakšpunktā uzskaitītajiem datiem, un tos analizētu. Ja šāda sistēma ir pieejama, Ukraina izmanto un ievada sistēmā attiecīgos datus, tostarp, izmantojot saskaņā ar V nodaļu piešķirto palīdzību.

4. Šīs regulas 9., 10. un 22. pantā minētajos nolīgumos paredz arī Komisijas tiesības proporcionāli samazināt no mehānisma sniegto atbalstu un atgūt visas summas, kas iztērētas mehānisma mērķu sasniegšanai, vai pieprasīt aizdevuma atmaksu pirms termiņa gadījumos, kad konstatēti pārkāpumi, krāpšana, korupcija vai interešu konflikti, kuri skar Savienības finanšu intereses un kurus Ukraina nav novērsusi, vai gadījumos, kad ir noticis nopietns no šādiem nolīgumiem izrietoša pienākuma pārkāpums. Lemjot par atgūstamo summu un samazinājumu vai pirms termiņa atmaksājamo summu, Komisija ievēro proporcionalitātes principu un ņem vērā to, cik nopietns ir pārkāpums, krāpšana, korupcija vai interešu konflikts, kas skar Savienības finanšu intereses, vai cik nopietns ir pienākuma pārkāpums. Pirms samazinājuma veikšanas vai pirmstermiņa atmaksas pieprasīšanas Ukrainai dod iespēju iesniegt savus apsvērumus.
-

5. Personas un vienības, kas īsteno no mehānisma piešķirtos līdzekļus, nekavējoties ziņo 36. pantā minētajai Revīzijas padomei, Komisijai, **OLAF un attiecīgā gadījumā EPPO**, par visiem iespējamiem vai faktiskiem krāpšanas, korupcijas, interešu konfliktu, pārkāpumu **vai citu nelikumīgu darbību** gadījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses. **Minētās personas un vienības spēj efektīvi ziņot par minētajiem gadījumiem, izmantojot piemērotus kanālus.**

36. pants

Revīzijas padome

1. Komisija Revīzijas padomi izveido pirms Ukraina iesniedz pirmo maksājuma pieprasījumu.
 2. Revīzijas padomē ir neatkarīgi locekļi, kurus ieceļ Komisija. Komisija var Revīzijas padomes darbā uzaicināt piedalīties dalībvalstu un citu līdzekļu devēju pārstāvjus. **Komisija var aicināt citus līdzekļu devējus, kas veic iemaksas mehānismā, iecelt novērotājus Revīzijas padomē.**
-

3. Revīzijas padome savas funkcijas pilda pilnīgi objektīvi un darbojas saskaņā ar labāko piemērojamo starptautisko praksi un standartiem. Tā rīkojas, neskarot Komisijas, *OLAF*, Eiropas Revīzijas palātas un *EPPO* pilnvaras.
 4. Revīzijas padome nodrošina regulāru dialogu un sadarbību ar Eiropas Revīzijas palātu, ***kā arī ar Ukrainas Revīzijas palātu un attiecīgā gadījumā ar citām iestādēm.***
 5. Pildīdama savus pienākumus, Revīzijas padome, tās locekļi un darbinieki nelūdz un nepieņem Ukrainas valdības vai kādas iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras norādījumus. Revīzijas padomes darbinieku atlasei, vadībai un budžetam piemēro stingras garantijas attiecībā uz neatkarību.
 6. Revīzijas padome palīdz Komisijai apkarot no mehānisma piešķirtā Savienības finansējuma nepareizu pārvaldību, jo īpaši krāpšanu, korupciju, interešu konfliktus un pārkāpumus, kas radušies saistībā ar visām summām, kuras izlietas mehānisma mērķu sasniegšanai.
-

7. Minētajā nolūkā Revīzijas padome regulāri ziņo Komisijai un nekavējoties Komisijai nosūta visu informāciju, kuru tā iegūst vai kura tai kļūst zināma, par visiem konstatētajiem gadījumiem vai nopietnām bažām attiecībā uz publiskā finansējuma nepareizu pārvaldību, kas radušās saistībā ar visām summām, kuras izlietas mehānisma mērķu sasniegšanai.

Komisija savlaicīgi informē Eiropas Parlamentu un Padomi par Revīzijas padomes konstatējumiem un ieteikumiem.

Turklāt Revīzijas padome pieņem Ukrainai adresētus ieteikumus visos gadījumos, kad pēc Revīzijas padomes uzskata Ukrainas kompetentās iestādes nav veikušas vajadzīgos pasākumus, lai novērstu, atklātu un labotu krāpšanu, korupciju, interešu konfliktus un pārkāpumus, kas skāruši vai nopietni draud skart mehānisma finansēto izdevumu pareizu finanšu pārvaldību, un visos gadījumos, kad Revīzijas padome ir konstatējusi nepilnības, kuras ietekmē Ukrainas iestāžu ieviestās kontroles sistēmas struktūru un darbību. Ukraina ***bez liekas kavēšanās*** īsteno šādus ieteikumus vai sniedz pamatojumu, kāpēc tā tos nav īstenojusi.

Revīzijas padomes ziņojumus un informāciju no tās nosūta arī *OLAF*, un tos var darīt zināmus attiecīgajām Ukrainas iestādēm, jo īpaši gadījumos, kad šādām iestādēm ir jāveic pasākumi, lai novērstu, atklātu un labotu krāpšanu, korupciju, interešu ***konfliktus***, ***pārkāpumus vai jebkuru citu nelikumīgu darbību, kas skar Savienības finanšu intereses, kā arī izmeklētu nodarījumus, kas skar Savienības finanšu intereses, un sauktu pie atbildības par tiem.***

8. Revīzijas padomei ir piekļuve informācijai, datubāzēm un reģistriem, kas vajadzīgi uzdevumu veikšanai. Pamat nolīgums paredz noteikumus un kārtību, kādā Revīzijas padome piekļūst attiecīgajai informācijai un kādā Ukraina Revīzijas padomei sniedz attiecīgo informāciju.
 9. Revīzijas padomes darbību finansē saskaņā ar V nodaļu.
-

37. pants

Ukrainas mehānisma dialogs

- 1. Komisija vismaz reizi četros mēnešos rīko dialogu ar attiecīgajām Eiropas Parlamenta kompetentajām komitejām, lai apspriestu:*
 - a) progresu mehānisma, jo īpaši Ukrainas plāna un ar to saistīto investīciju un reformu, tostarp reformu, kas atbalsta Ukrainas pakāpenisku pieskaņošanos Savienības noteikumiem, vērtībām, standartiem, politikām un praksei (“acquis”), īstenošanā;*
 - b) Ukrainas plāna novērtējumu, tostarp iespējamu negatīvu novērtējumu;*
 - c) galvenos 36. panta 7. punktā minēto ziņojumu konstatējumus;*
 - d) galvenos 39. panta 4. punktā minētā ziņojuma konstatējumus;*
 - e) maksājumu, ieturēšanas un samazināšanas procedūras, attiecīgā gadījumā ieskaitot jebkādu novērojumu, kas iesniegti, lai nodrošinātu nosacījumu apmierinošu izpildi; un*
 - f) jebkādu citu attiecīgu informāciju, ko Komisija sniedz Eiropas Parlamentam saistībā ar mehānisma īstenošanu.*
-

2. *Eiropas Parlaments rezolūcijās var paust savu viedokli par 1. punktā minētajiem jautājumiem.*
3. *Komisija ņem vērā visus elementus, kas izriet no viedokļiem, kuri pausti, izmantojot Ukrainas mehānisma dialogu, tostarp attiecīgā gadījumā Eiropas Parlamenta rezolūcijām.*

VII NODAĻA

Darba programmas, uzraudzība, ziņošana un izvērtēšana

38. pants

Darba programmas

1. Atbalstu no mehānisma īsteno ar darba programmām, kas minētas Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 110. pantā. Darba programmas pieņem ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar šīs regulas 42. pantā minēto pārbaudes procedūru, *izņemot operācijas, ko nodrošina uz šīs regulas 23. panta 2. punkta un 34. panta 6. punkta pamata.*
-

2. Palīdzību saskaņā ar mehānisma V nodaļu var īstenot arī ar īpašām darba programmām, ja minētās palīdzības īstenošanai nav nepieciešams noslēgt 9. un 10. pantā minētos nolīgumus.

39. pants

Uzraudzība un ziņošana

1. Komisija uzrauga mehānisma īstenošanu un novērtē 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanu. Īstenošanas uzraudzība ir vērsta uz darbībām, kas veiktas saskaņā ar mehānismu, un ir samērīga ar šīm darbībām.
 2. Finansēšanas nolīgumos, kas minēti 10. pantā, un aizdevuma līgumā, kas minēts 22. pantā, nosaka **noteikumus** un kārtību, kādā Ukrainai ir jāziņo Komisijai šā panta 1. punkta nolūkā. ***Šādas ziņošanas nolūkā Ukrainas kompetentajām iestādēm būtu jāizmanto regulāras apspriedes ar Augstāko Radu un citām ieinteresētajām personām, tostarp reģionālajām, vietējām, pilsētu un citām publiskajām iestādēm, kā arī ar sociālajiem partneriem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kā noteikts 14. pantā.***
-

3. Par Savienības atbalstu, kas sniegts saskaņā ar Ukrainai paredzēto investīciju satvaru, ziņo saskaņā ar 28. panta 10. punktu.
4. Komisija **vienlaikus** iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei **gada ziņojumu** par progresu, kas panākts šīs regulas mērķu sasniegšanā, **un turklāt katru ceturksni informē par aktuālo situāciju mehānisma īstenošanas procesā.**
5. Komisija šā panta 4. punktā minēto ziņojumu iesniedz 42. pantā minētajai komitejai.

40. pants

Mehānisma izvērtēšana

1. Komisija **Eiropas Parlamentam un Padomei līdz 2026. gada 31. decembrim iesniedz neatkarīgu starpposma izvērtējuma ziņojumu par mehānisma īstenošanu un līdz 2031. gada 31. decembrim – neatkarīgu ex post izvērtējuma ziņojumu.**
-

2. *Šā panta 1. punktā minētajos izvērtējuma ziņojumos jo īpaši vērtē, kādā mērā ir sasniegti mehānisma mērķi, kāda ir no mehānisma sniegto resursu izmantošanas efektivitāte, Savienības finanšu interešu aizsardzība un Eiropas pievienotā vērtība. Tajos arī izvērtē to, vai visi mērķi un darbības joprojām ir nozīmīgi.*
 3. *Attiecīgā gadījumā, ņemot vērā 1. punktā minēto izvērtējuma rezultātus, Komisija iesniedz priekšlikumus.*
 4. *Ex post izvērtējuma ziņojums sastāv no mehānisma vispārēja novērtējuma un, ciktāl iespējams, ietver informāciju par tā ilgtermiņa ietekmi.*
-

5. Šajā *ex post* izvērtēšanā izmanto ESAO Attīstības palīdzības komitejas labas prakses principus, lai pārlicinātos, vai ir sasniegti mērķi, un lai formulētu ieteikumus turpmāko darbību uzlabošanas nolūkā.

Komisija Eiropas Parlamentam, Padomei un dalībvalstīm paziņo izvērtēšanu konstatējumus un secinājumus, kas papildināti ar Komisijas apsvērumiem un turpmākiem pasākumiem. Pēc ***Eiropas Parlamenta, Padomes vai*** dalībvalstu lūguma minētās izvērtēšanas var apspriest. Rezultātus izmanto programmu un darbību sagatavošanā un resursu piešķiršanā. Minētās izvērtēšanas un turpmākos pasākumus dara publiski pieejamus.

No mehānisma sniegtā Savienības finansējuma izvērtēšanas procesā Komisija pienācīgā mērā iesaista visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp saņēmējus, sociālos partnerus, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un vietējās un reģionālās iestādes, un attiecīgā gadījumā tā var censties veikt kopīgus izvērtējumus ar dalībvalstīm un citiem partneriem, cieši iesaistot Ukrainu.

VIII NODAĻA
Nobeiguma noteikumi

41. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
 2. Pilnvaras pieņemt **21. un 32.** pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku, sākot no septiņām dienām pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas.
 3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt **21. un 32.** pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai arī vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
-

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
 5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
 6. Saskaņā ar **21. un** 32. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja ***divos mēnešos*** no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas minēto laikposmu pagarina par ***diviem mēnešiem***.
-

42. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
 2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
 3. *Attiecībā uz īstenošanas aktiem, kas minēti 11. panta 2. punktā, ja komiteja atzinumu nesniedz, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem un tiek piemērota Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešā daļa.*
 4. *Ja komitejas atzinums jāsaņem rakstiskā procedūrā, minēto procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa komitejas locekļu vienkāršs vairākums.*
-

43. pants

Informācija, komunikācija un publicitāte

1. Komisija var iesaistīties komunikācijas darbībās, lai nodrošinātu tā Savienības finansējuma redzamību, kas atvēlēts Ukrainas plānā paredzētajam finansiālajam atbalstam, tostarp, veicot kopīgas komunikācijas darbības ar Ukrainu. Komisija attiecīgā gadījumā var nodrošināt, ka mehānisma sniegtais atbalsts tiek paziņots un atzīts, izmantojot finansējuma paziņojumu.
 2. Savienības finansējuma saņēmēji atzīst Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina tā redzamību, tostarp attiecīgā gadījumā – jo īpaši, kad tiek popularizētas darbības un to rezultāti, – pievieno Savienības emblēmu un attiecīgu finansējuma paziņojumu, kurā iekļauti vārdi “Finansē Eiropas Savienība – Ukrainas mehānisms” *vai* “**Līdzfinansē Eiropas Savienība – Ukrainas mehānisms**”, un sniedz dažādām auditorijām, tostarp medijiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.
-

3. Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus saistībā ar mehānismu, saistībā ar darbībām, ko veic saskaņā ar mehānismu, un saistībā ar iegūtajiem rezultātiem. Mehānismam piešķirtie finanšu resursi veicina arī Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju, ciktāl tās ir saistītas ar 3. pantā minētajiem mērķiem.
4. ***Informāciju, saziņu un publicitāti nodrošina pieklūstamā formātā.***

44. pants
Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...,

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgais paziņojums par attiecīgo Ukrainas mehānismam⁺ paredzēto budžeta nomenklatūru

Neskarot budžeta lēmēj institūcijas prerogatīvas ikgadējās budžeta procedūras ietvaros un Komisijas pilnvaras izstrādāt budžeta projektu, Eiropas Parlaments un Padome aicina Komisiju ierosināt izveidot vismaz vienu budžeta pozīciju Ukrainas mehānisma I pīlāram, divas budžeta pozīcijas II pīlārā, tostarp uzkrājumiem kopējā uzkrājumu fondā Ukrainas garantijai, kas izveidota saskaņā ar Ukrainas mehānisma regulas IV nodaļu, trīs budžeta pozīcijas III pīlārā Savienības pievienošanās palīdzībai un citiem pasākumiem, aizņēmumu izmaksu subsīdijām un uzkrājumiem kopējā uzkrājumu fondā (iepriekšējie instrumenti), kā arī īpašu budžeta pozīciju tehniskās un administratīvās palīdzības izdevumiem mehānisma īstenošanai.

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgais paziņojums par Ukrainas mehānisma⁺ ārkārtas raksturu⁺

Eiropas Parlaments, Padome un Komisija ir vienisprātis, ka Ukrainas mehānisms ir ārkārtējs vidēja termiņa instruments, kuram ir ļoti svarīga ģeopolitiska nozīme un kurš ir pielāgots nenoteiktībai un bezprecedenta izaicinājumiem saistībā ar atbalsta sniegšanu valstij, kurā notiek karš, kam ir tieša ietekme uz Savienības drošību. Tādēļ Ukrainas mehānisms nodrošina līdzsvaru starp Savienības reakcijas elastību un plānojamību nolūkā novērst Ukrainas finansējuma trūkumu un apmierināt atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzības, vienlaikus atbalstot Ukrainas reformu centienus saistībā ar tās ceļu uz pievienošanos Savienībai. Apstiprinātie Ukrainas mehānisma mērķi, finansēšanas un pārvaldības kārtība atbilst ārkārtas un specifiskajai situācijai un izaicinājumiem, saistībā ar kuriem šis konkrētais mehānisms ir pieņemts. Tāpēc šis Ukrainai paredzētais risinājums nebūtu jāuzskata par precedentu turpmākiem instrumentiem ekonomiskās palīdzības sniegšanai trešām valstīm.

⁺ OV: lūgums ievietot zemsvītras piezīmē dokumentā 2023/0200 (COD) ietvertās regulas numuru, datumu, nosaukumu un OV atsauci.
